
Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010-2015

**MIASTO ŁABISZYN
POWIAT ŻNIŃSKI
WOJEWÓDZTWO Kujawsko-Pomorskie**

Spis treści

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	4
1.1. PREZENTACJA METODY SPORZĄDZANIA LPR	4
1.2. OPIS GŁÓWNYCH POTRZEB REWITALIZACYJNYCH MIASTA	5
1.3. OKREŚLENIE OBSZARÓW OBJĘTYCH PROGRAMEM REWITALIZACJI	7
1.4. OKREŚLENIE OBSZARÓW WSPARCIA	9
1.5. CELE PROGRAMU REWITALIZACJI	9
1.6. OKRES REALIZACJI LPR I JEGO EWENTUALNE ETAPY	11
2. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE WSKAZANYM DO REWITALIZACJI I KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW	12
2.1. KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW	12
2.2. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW	13
3. PLAN FINANSOWY – ŹRÓDŁA FINANSOWANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	13
4. ZARZĄDZANIE (SYSTEM WDRAŻANIA) REALIZACJĄ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ..	15
5. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	16
ZAŁĄCZNIKI DO LPR	18
1. WYKAZ PROJEKTÓW	19
2. OPISY PROJEKTÓW ZAWARTYCH W WYKAZIE PROJEKTÓW	20
3. RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	36
3.1. ANALIZA ANKIET	37
4. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO	61
4.1. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA MIASTA NA TLE OTOCZENIA	61
4.1.1. RYS HISTORYCZNY	61
4.1.2. ANALIZA W SFERZE SPOŁECZNEJ	62
4.1.3. ANALIZA W SFERZE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ	71
4.1.4. ANALIZA W SFERZE GOSPODARCZEJ	76
4.1.5. ANALIZA W SFERZE ŚRODOWISKOWO – PRZESTRZENNEJ	79
4.2. ANALIZA SWOT	80
4.3. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA MIASTA Z PUNKTU WIDZENIA NATĘŻENIA WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH	83
4.3.1. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA MIASTA – SFERA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA	84
4.3.1.1. DŁUGOTRWĄLE BEZROBOCIE	84
4.3.1.2. UBÓSTWO I WYKLUCZENIE SPOŁECZNE	85
4.3.1.3. WYSOKI POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI I WYKROCZEŃ	86
4.3.2. ANALIZA ZRÓŻNICOWANIA MIASTA – SFERA INFRASTRUKTURALNA	87
4.3.2.1. POZIOM WARTOŚCI ZASOBU MIESZKANIOWEGO	87

4.3.3.WNIOSKI Z ANALIZY ZRÓŻNICOWANIA MIASTA Z PUNKTU WIDZENIA NATĘŻENIA WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH	88
4.4.IDENTYFIKACJA I SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW W STANIE KRYZYSU, WSKAZANYCH DO REWITALIZACJI.....	89
4.4.1.ANALIZA W SFERZE SPOŁECZNEJ	89
4.4.2.ANALIZA W SFERZE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ.....	90
4.4.3.ANALIZA W SFERZE GOSPODARCZEJ	90
4.4.4.ANALIZA W SFERZE ŚRODOWISKOWO - PRZESTRZENNEJ.....	90
4.5.PODSUMOWANIE DIAGNOZY STANU WYJŚCIOWEGO I WNIOSKI DO LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	92
5.SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW.....	94

1. Założenia programu rewitalizacji

1.1. Prezentacja metody sporządzania LPR

W celu rozpoczęcia prac nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010-2015 Zarządzeniem nr 0151/22/2009 Burmistrza Łabiszyna z dnia 7 grudnia 2009 r. został powołany Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji, w skład którego weszli:

- Kierownik projektu - Ilona Przychocka;
- Teresa Paliwoda;
- Stanisław Pogiel;
- Mirosław Sybilski;
- Alina Winiaszewska;
- Anna Tomczak.

Zgodnie z zapisami Zarządzenia Burmistrza do zadań Zespołu należy:

- przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie potrzeb rewitalizacyjnych w mieście Łabiszyn;
- sporządzenie listy rankingowej inwestycji zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- przedłożenie Radzie Miejskiej rekomendowanej wersji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 został przygotowany w oparciu o Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji (Załącznik do Uchwały nr 70/874/08 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 11 września 2008 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 91/1146/08 z dnia 27 listopada 2008 r., Uchwałą nr 7/58/09 z dnia 27 stycznia 2009 r., Uchwałą nr 45/653/09 z dnia 9 czerwca 2009 r., Uchwałą nr 59/986/09 z dnia 30 stycznia 2009 r.) oraz o Instrukcję do przygotowania Lokalnych Programów Rewitalizacji (Załącznik nr 1 do Regulaminu Funduszu dla miast do 5 tysięcy mieszkańców na realizację projektów w zakresie rewitalizacji).

Zgodnie z definicją rewitalizacji wg K. Skalskiego zawartą w publikacji: „Rewitalizacja obszarów starej zabudowy w miastach”: „Rewitalizacja to kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta w powiązaniu z rozwojem gospodarczym

i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak np. remonty – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach, m.in. bezrobocia, przestępczości, brak równowagi demograficznej. Niewłaściwym jest więc mówić o „rewitalizacji” jednego budynku, czy „rewitalizacji” placu miejskiego, jeżeli te działania dotyczą jedynie modernizacji budynków czy rewaloryzacji zabytków”.

Istotę procesu rewitalizacji uzupełnia definicja rewitalizacji C.K. Heller’a zawarta w opracowaniu: „Rewitalizacja obszarów miejskich, Praktyczny przewodnik: jak opracować lokalny plan rozwoju”, w ramach której stwierdzono, że rewitalizacja to: „proces zmian przestrzennych, technicznych, społecznych i gospodarczych podjętych w interesie publicznym, których celem jest wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej, przywrócenie mu dawnych funkcji (zapropinowanie nowych) oraz stworzenie warunków do jego dalszego rozwoju z wykorzystaniem jego cech endogenicznych”.

Lokalny Program Rewitalizacji to zaś opracowany, przyjęty i koordynowany przez samorząd lokalny wieloletni program działań w sferze przestrzennej (środowiska przyrodniczego, architektury i urbanistyki), urządzeń technicznych, społeczeństwa i gospodarki zmierzający do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków jego dalszego rozwoju. Cechom tym odpowiada prezentowany dokument, bowiem dzięki wdrożeniu zapisów programu poprawie ulegnie stan infrastruktury oraz kapitału społecznego na obszarze centrum miasta Łabiszyn.

Nie można poza tym zapomnieć, że Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim i kompleksowym, bowiem jego „owoce” będą widoczne dopiero po wdrożeniu zaplanowanych działań w przewidzianym horyzoncie czasowym. Nie ma bowiem możliwości poprawy niekorzystnego stanu występującego w centrum miasta w ciągu jednego roku czy poprzez wdrożenie pojedynczego działania wskazanego w ramach dokumentu.

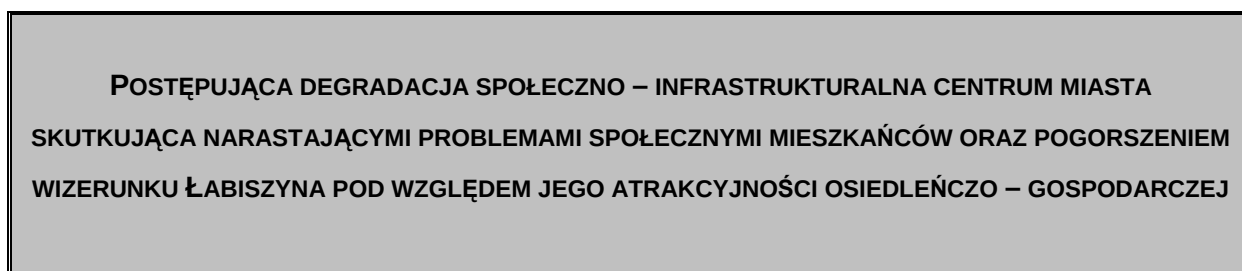
1.2.Opis głównych potrzeb rewitalizacyjnych miasta

Na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy stanu wyjściowego i konsultacji społecznych zidentyfikowano główny problem obszaru rewitalizacji wraz ze wskazaniem jego przyczyn i skutków w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej. Umożliwiło to z kolei definicję celów bezpośrednich i pośrednich rewitalizacji oraz działań, które należy podjąć w celu realizacji zamierzonych celów. Na tej podstawie sporządzono drzewo problemów.

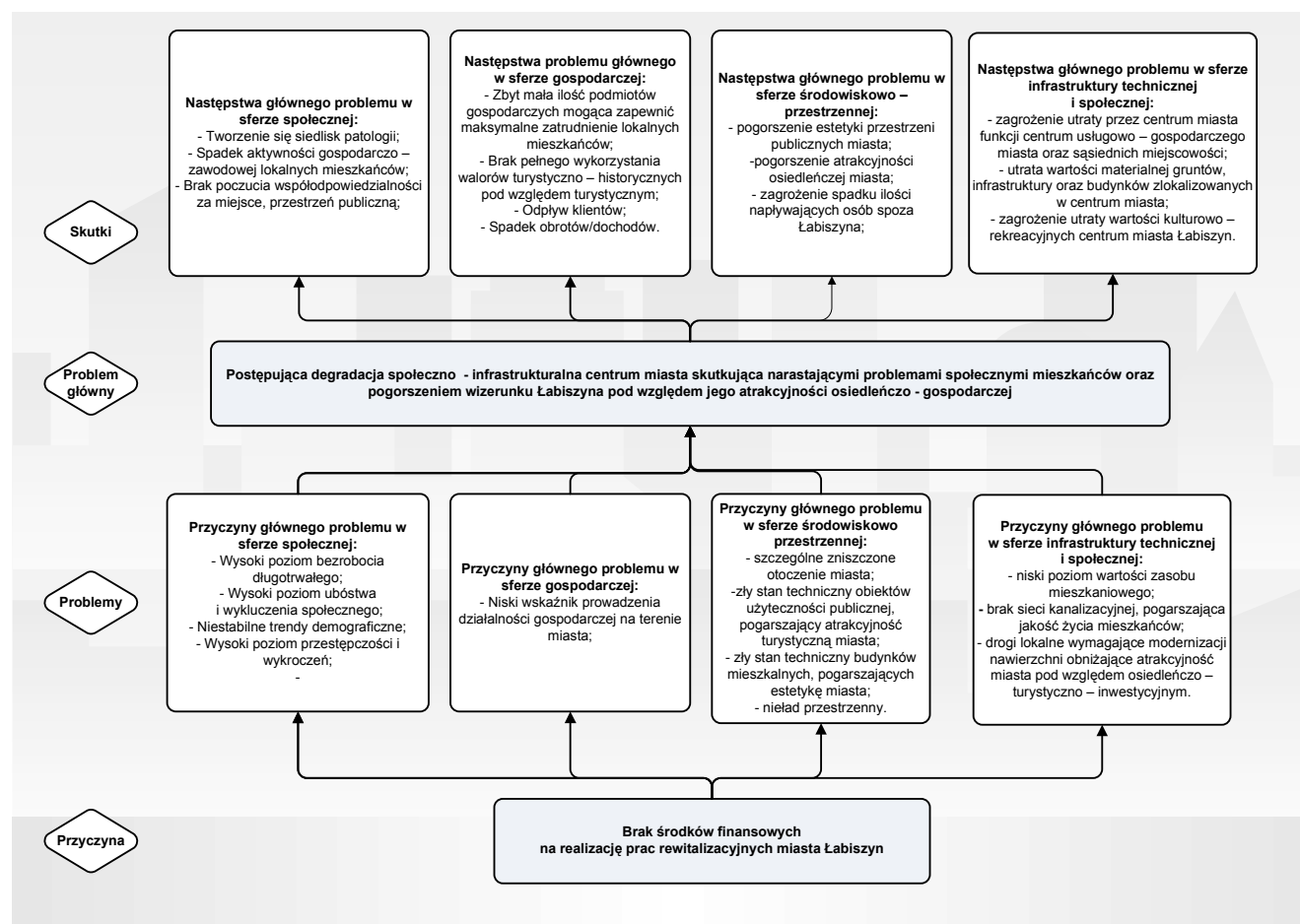
Jest to kompleksowy diagram, przedstawiający logiczne związki przyczynowo – skutkowe pomiędzy sytuacjami postrzeganymi jako negatywne w danym obszarze oraz wskazujący problem główny, jego przyczyny i skutki.

W konsekwencji drzewo problemów umożliwia określenie efektywnego kształtu rewitalizacji zdegradowanych pod względem społeczno – gospodarczym obszarów miasta pozwalając jednocześnie na zniwelowanie problemów wynikających z istniejącej sytuacji.

Głównym problemem rewitalizowanego obszaru miasta Łabiszyn jest:

Rysunek 1. Drzewo problemów

Źródło: Opracowanie własne

1.3. Określenie obszarów objętych programem rewitalizacji

W ramach prac nad opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 wyznaczony został obszar rewitalizacji obejmujący centrum miasta. Obszar rewitalizacji obejmuje teren ograniczony następującymi ulicami:

UL. ZAULEK, SIENKIEWICZA, 11 STYCZNIA, KRÓTKA, WĄSKA, RYNKOWA, PARKOWA, MICKIEWICZA, BANKOWA, FARNA, JANA PAWŁA II ORAZ PLAC TYSIĄCLECIA

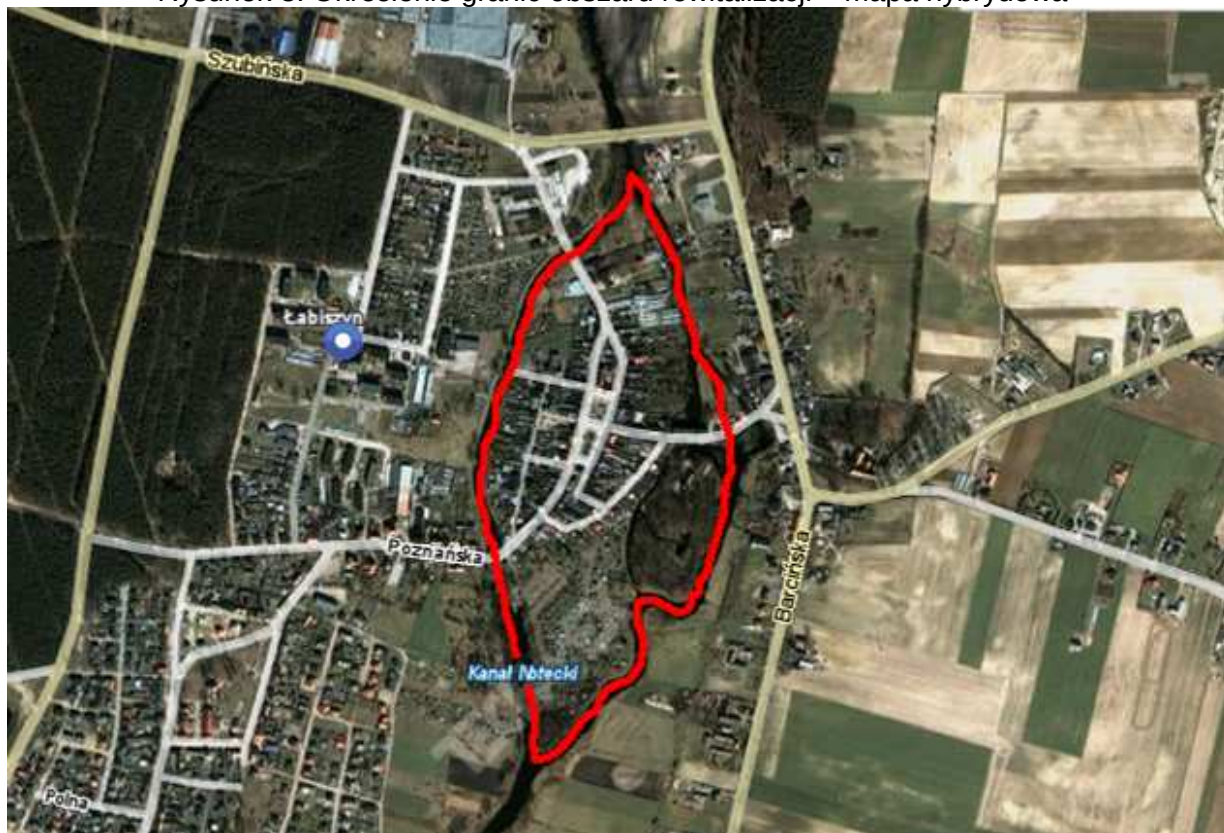
Rysunek 2. Granice obszaru rewitalizacji miasta Łabiszyn

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Łabiszynie

Na rysunku 2 i 3 obszar rewitalizacji został zaznaczony poprzez zakreszenie kolorem czerwonym.

Rysunek 3. Określenie granic obszaru rewitalizacji – mapa hybrydowa

Źródło: www.zumi.pl

Określając wskazany obszar rewitalizacji posłużono się wskaźnikami wynikającymi z wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji (Załącznik do Uchwały nr 70/874/08 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 11 września 2008 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 91/1146/08 z dnia 27 listopada 2008 r., Uchwałą nr 7/58/09 z dnia 27 stycznia 2009 r., Uchwałą nr 45/653/09 z dnia 9 czerwca 2009 r., Uchwałą nr 59/986/09 z dnia 30 stycznia 2009 r.) oraz z Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa. W związku z tym w ramach analizy dokonano oszacowania wartości następujących wskaźników:

- poziom długotrwałego bezrobocia badanego za pomocą wskaźnika liczby bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1 000 mieszkańców;
- poziom ubóstwa i wykluczenia badanego przy pomocy wskaźnika liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 000 ludności;
- niestabilne trendy demograficzne, wyliczone wskaźniki dynamiki (spadku) liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów na 1 000 mieszkańców;

- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń obliczony za pomocą ilości przestępstw stwierdzonych ogółem na 1 000 mieszkańców;
- poziom aktywności gospodarczej badany wskaźnikiem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców;
- poziom szczególnie zniszczonego otoczenia badany wskaźnikiem obszarów zdegradowanej struktury miejskiej;
- poziom wartości zasobu mieszkalnego badany wskaźnikiem liczby budynków wybudowanych przed 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych.

W wyniku przeanalizowania wymienionych wskaźników wybrane zostały te, które stanowią podstawę do wyodrębnienia obszaru rewitalizacji i obszaru wsparcia w zakresie mieszkalnictwa. Należą do nich:

- liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1 000 mieszkańców;
- liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 000 ludności;
- liczba przestępstw na 1 000 ludności;
- liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków.

Szczegółowe wartości odnośnie wymienionych wskaźników wraz z podstawą do ich wyliczenia zaprezentowano w załączniku 4 do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn w punkcie 4.3. Analiza zróżnicowania miasta z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych.

1.4.Określenie obszarów wsparcia

W ramach prac nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 przyjęto, że obszar rewitalizacji i obszar wsparcia uważa się za tożsamy ze względu na brak podstaw do wydzielenia na obszarze wskazanym do rewitalizacji obszarów wsparcia.

1.5.Cele programu rewitalizacji

Zgodnie z logiką interwencji cel główny powinien odnosić się do zidentyfikowanego powyżej głównego problemu rewitalizowanego miasta Łabiszyn. W związku z powyższym celem głównym rewitalizowanego miasta Łabiszyn jest:

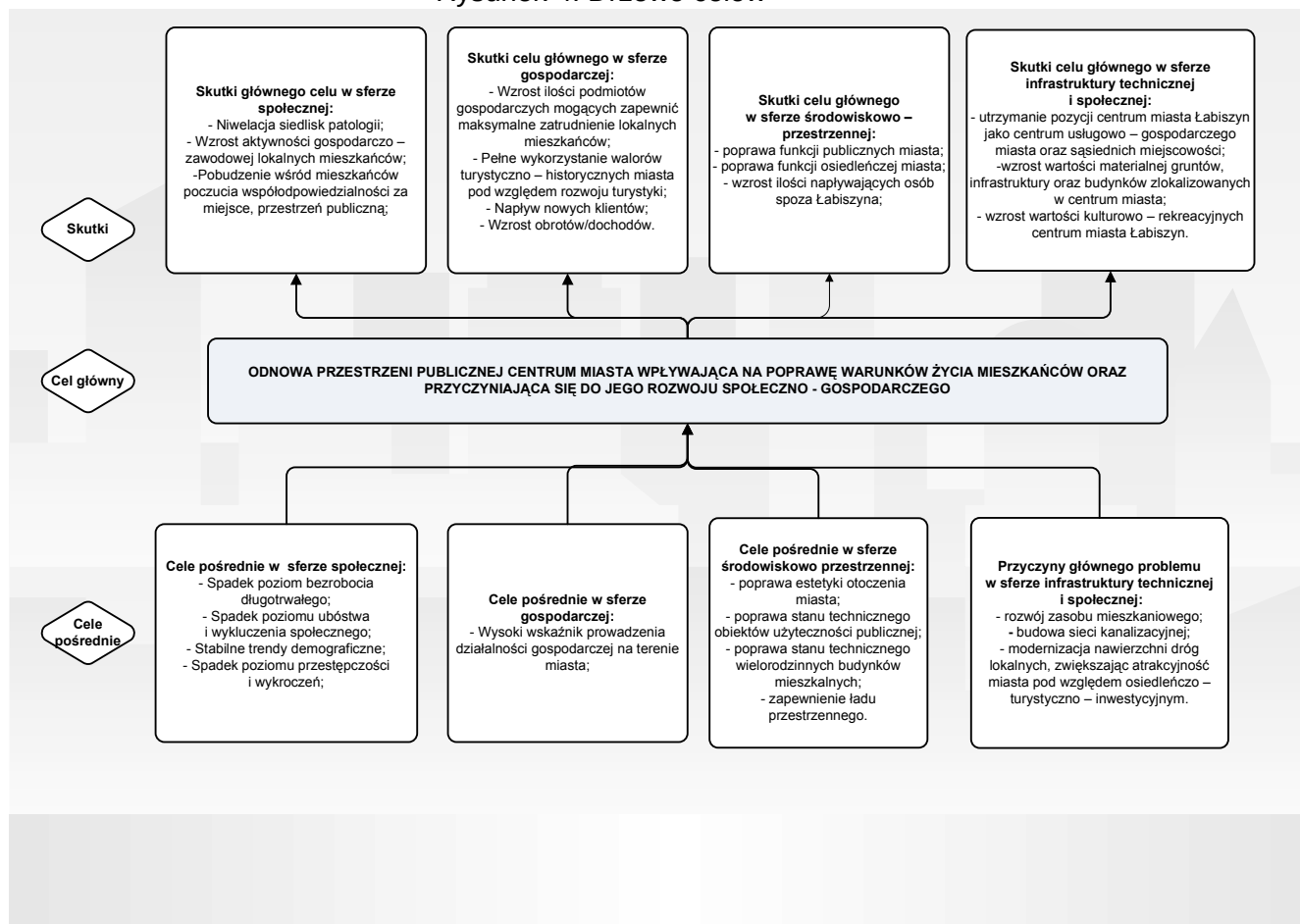
**ODNOWA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ CENTRUM MIASTA WPŁYWAJĄCA NA POPRAWĘ WARUNKÓW
ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ PRZYCZYNIAJĄCA SIĘ DO JEGO ROZWOJU SPOŁECZNO –
GOSPODARCZEGO**

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- odnowa architektoniczno-urbanistyczna przestrzeni oraz obiektów użyteczności publicznej dla zwiększenia atrakcyjności miasta, w tym kulturalnej i rekreacyjnej;
- wzrost dostępności mieszkańców do infrastruktury technicznej wraz z poprawą jakości usług komunalnych, dążąc do zwiększenia atrakcyjności obszaru centrum miasta Łabiszyn pod względem osiedleńczym, a tym samym poprawy obecnej sytuacji demograficznej obszaru;
- rozwój infrastruktury technicznej dla zwiększenia atrakcyjności lokalizacyjnej działalności gospodarczej oraz poprawy funkcjonalności centrum miasta Łabiszyn;
- rozwój zasobów ludzkich w celu redukcji patologii społecznych oraz dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu mieszkańców centrum miasta Łabiszyn;
- poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa publicznego i socjalnego w centrum miasta Łabiszyn.

Cele związane z realizacją przedmiotowej inwestycji zostały zaprezentowane w formie drzewa celów (rysunek 4).

Rysunek 4. Drzewo celów

Źródło: Opracowanie własne

1.6.Okres realizacji LPR i jego ewentualne etapy

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyna został przygotowany na lata 2010 – 2015. Wybór tego okresu nie jest przypadkowy, bowiem właśnie do 2015 r. będą musiały zostać rozliczone wszystkie projekty, które uzyskały dofinansowanie w ramach funduszy Unii Europejskiej, a należy się spodziewać, że zadania wskazane do realizacji w ramach niniejszego dokumentu uzyskają wsparcie w ramach funduszy zewnętrznych, w tym środków Funduszu dla miast do 5 tys. mieszkańców na realizację projektów w zakresie rewitalizacji.

2. Planowane działania na obszarze wskazanym do rewitalizacji i kryteria wyboru projektów

2.1. Kryteria wyboru projektów

Przy wyborze projektów do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 kierowano się przede wszystkim:

- celowością działania, wynikającą z analizy sytuacji społeczno – gospodarczej miasta;
- potencjałem oddziaływania planowanych działań na cały obszar miasta. W ramach prac nad przygotowaniem dokumentu założono bowiem, że realizowane projekty muszą się przyczynić do stworzenia jak najlepszych warunków dostępu do rewitalizowanego obszaru, nie tylko mieszkańcom miasta, ale i osobom je odwiedzającym, ze szczególnym wskazaniem na turystów;
- możliwością poprawy ładu i estetyki przestrzeni publicznej oraz jakości życia mieszkańców.

Dokonując wyboru zadań do realizacji w ramach niniejszego dokumentu brano więc pod uwagę następujące kwestie:

- czy projekt jest odpowiedzią na zgłoszone zapotrzebowanie społeczne wynikające z analiz przeprowadzonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji;
- czy projekt znajduje się na liście inwestycji wpisujących się w zakres działań rewitalizacyjnych wskazanych w odpowiednich wytycznych;
- czy projekt jest powiązany z innymi inwestycjami realizowanymi na obszarze rewitalizacji;
- czy zakres terytorialny projektu wpisuje się w granice obszaru rewitalizacji wyznaczonego w ramach niniejszego dokumentu.

Inwestycje przewidziane do wykonania w ramach niniejszego dokumentu wpisują się we wskazane kryteria. Trzeba jednak wskazać, że Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem „żywym”, a więc zachodzi możliwość jego aktualizacji, także w zakresie projektów wpisanych w jego zakres. Aktualizując dokument nie można jednak zapomnieć o kierowaniu się kryteriami sformułowanymi na etapie tworzenia dokumentu przy wpisywaniu nowych projektów do realizacji.

2.2. Harmonogram realizacji projektów

Na wykresie 1 przedstawiony został harmonogram działań przewidzianych do realizacji na obszarze rewitalizacji bez względu na planowane źródła ich finansowania.

Wykres 1. Planowane działania na obszarze przewidzianym do rewitalizacji – wykres Gantta

Lp.	Nazwa zadania	2010			2011				2012				2013				2014				2015			
		K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
1	Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie																							
2	Remont ulicy Bankowej																							
3	Remont ulicy Farnej																							
4	Odnowienie elewacji budynku Urzędu Miejskiego																							
5	Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego																							
6	Budowa parkingu w centrum miasta																							
7	Doposażenie Miejskiego Placu Zabaw																							
8	Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza																							
9	Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta																							
10	Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie																							
11	Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie																							
12	Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie																							
13	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej																							
14	Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej																							
15	Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20																							
16	Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji																							

3. Plan finansowy – źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Źródłami finansowania zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 będą przede wszystkim:

- środki Funduszu dla miast do 5 tysięcy mieszkańców na realizację projektów w zakresie rewitalizacji;
- środki pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013;

- środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013;
- środki własne gminy Łabiszyn;
- środki własne podmiotów uczestniczących we wdrażaniu działań rewitalizacyjnych.

Wysokość środków koniecznych do zarezerwowania przez beneficjentów poszczególnych projektów uzależniona jest od rodzaju projektu oraz źródeł jego dofinansowania.

Bez udziału finansowania zewnętrznego wszystkie zadania przewidziane do wykonania w ramach niniejszego dokumentu nie będą możliwe do realizacji z uwagi na ograniczone zasoby finansowe gminy Łabiszyn oraz partnerów zaangażowanych we wdrażanie niniejszego programu. Trzeba bowiem wskazać, że przy braku dofinansowania zewnętrznego inwestycje zaplanowane w ramach LPR zostaną zrealizowane, ale nie stanie się to w zakładanym okresie do 2015 r., a zatem wdrożenie programu zacznie przynosić swoje efekty po dłuższym okresie czasu, co w przypadku szybszego rozwoju sąsiednich jednostek samorządu terytorialnego może sprawić, że miasto Łabiszyn – pomimo licznych walorów turystycznych - nie będzie się rozwijało w zakładanym tempie. Taki stan rzeczy może zahamować tak pożądane pobudzenie ruchu turystycznego. Turyści wolą bowiem odwiedzać miejsca posiadające odpowiednią infrastrukturę i zaplecze cechujące się wieloma walorami. Te przyczyny z kolei mogą wpłynąć na dalsze pogłębianie się niekorzystnych zjawisk społecznych występujących w centrum Łabiszyna i dalszej jego degradacji.

Z tego względu wdrożenie zadań zaplanowanych do wykonania w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji jest niezwykle istotne dla społeczności lokalnej i może przyczynić się do ożywienia gospodarczego miasta, a pośrednio całej gminy miejsko – wiejskiej Łabiszyn.

Tabela 1. Plan finansowy

Działania, fundusze w ramach których będą realizowane projekty zdefiniowane w LPR	Środki ogółem na projekty realizowane w ramach działania w zł	W tym:		
		środki UE	środki własne	inne środki/ środki Funduszu
środki budżetu Województwa Kujawsko - Pomorskiego w ramach „Funduszu dla miast do 5 tys. mieszkańców na realizację projektów w zakresie rewitalizacji”	564 762,38	252 762,38	0,00	312 000,00
Pozostałe zadania inwestycyjne	1 826 000,00	967 000,00	859 000,00	0,00
OGÓŁEM	2 390 762,38	1 219 762,38	859 000,00	312 000,00

4. Zarządzanie (system wdrażania) realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 realizowany będzie w oparciu o system wdrażania funduszy UE oraz o zasady sformułowane w ramach Funduszu dla miast do 5 tysięcy mieszkańców na realizację projektów w zakresie rewitalizacji. Trzeba bowiem wskazać, że miasto Łabiszyn, pragnąc skorzystać z zewnętrznego finansowania zaplanowanych działań, będzie musiało kierować się zasadami sformułowanymi w ramach tych źródeł.

Wdrażanie programu jest procesem wieloetapowym. Jego pierwszym elementem jest przygotowanie kompletnych opisów projektów umieszczonych w zatwierdzonym przez Radę Miejską programie. Kolejnym etapem jest realizacja projektów zatwierdzonych do współfinansowania ze źródeł zewnętrznych, zgodnie z zakładanym harmonogramem rzeczowo – finansowym. Końcowym elementem wdrażania LPR będzie ocena zamierzonych rezultatów poszczególnych projektów.

Nie można przy tym zapomnieć, że Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem „żywym”, a zatem zachodzi możliwość jego aktualizacji, zgodnie z pojawiającymi się trendami społeczno – ekonomicznymi. Trzeba bowiem wskazać, że gmina miejska Łabiszyn oczekuje na nowe propozycje projektów zgłoszone przez zainteresowane instytucje i osoby indywidualne. Aktualizacja dokumentu zostanie dokonana z uwzględnieniem procedury obowiązującej w chwili jego uchwalenia, a zatem propozycja programu musi zostać przyjęta do realizacji w drodze uchwały Rady Miejskiej w Łabiszynie.

Funkcję instytucji wdrażającej Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 będzie pełnił Burmistrz Łabiszyna, który będzie wykonywał swoje zadania przy wsparciu członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami Zarządzenia Burmistrza do zadań Zespołu należy:

- przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie potrzeb rewitalizacyjnych w mieście Łabiszyn;
- sporządzenie listy rankingowej inwestycji zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- przedłożenie Radzie Miejskiej rekomendowanej wersji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn.

Na tym etapie nastąpi zatem weryfikacja wszystkich zgłoszonych projektów zgodnie z kryteriami zaprezentowanymi w rozdziale 2.1. niniejszego dokumentu. Następnie, w przypadku bardzo dużej liczby propozycji projektów stworzona zostanie lista rankingowa zapewniająca realizację w pierwszej kolejności projektów w jak największym stopniu przyczyniających się do odzyskania przez centrum miasta swoich funkcji społeczno – gospodarczych. Kolejnym etapem wdrażania programu, w który będą zaangażowani członkowie Zespołu, będzie przyjęcie przez Radę Miejską projektu dokumentu. Jako ostatni etap należałoby wskazać realizację zadań zaplanowanych do wykonania w ramach niniejszego dokumentu, a uczestnictwo członków Zespołu Zadaniowego w tych czynnościach zostało zaprezentowane w rozdziale 5 niniejszego opracowania.

5. System monitorowania i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Z punktu widzenia efektywności realizacji założeń zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 - 2015 niezwykle ważne będzie odpowiednie monitorowanie oraz przeprowadzanie okresowej oceny postępów jego realizacji.

W tym celu określono następujący system monitorowania Programu:

- w procesie opracowywania Programu dokonano diagnozy stanu obecnego, co umożliwi, przy pomocy wybranych wskaźników, zbadać wpływ realizacji Programu na zmiany zachodzące na obszarze rewitalizowanym;
- jednostką odpowiedzialną za monitorowanie Programu będzie powołany Zarządzeniem Burmistrza Łabiszyna Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji;
- okresowa i końcowa ocena realizacji Programu będzie dokonywana przez Radę Miejską na podstawie przedstawionych przez Burmistrza raportów z realizacji Programu (rocznych i końcowego).

Monitorowanie wdrażania programu oraz ocena skuteczności prowadzone będą na podstawie wskaźników finansowych i rzeczowych w odniesieniu do realizacji poszczególnych projektów, a także na podstawie innych informacji uzyskanych od instytucji wdrażającej program.

Ocena efektywności wdrażania obejmie przede wszystkim: wpływ realizacji poszczególnych zadań i projektów na sytuację społeczno-gospodarczą miasta, efektywność i skuteczność wykorzystania środków na realizację projektów i zadań, efektywność i skuteczność

wszystkich działań instytucji wdrażającej program, beneficjentów i partnerów biorących udział w realizacji projektów.

Wszystkie podmioty, które otrzymają dofinansowanie w ramach LPR będą zobowiązane do przedkładania raportów monitoringowych, w tym szczegółowego rozliczenia końcowego Zespołowi Zadaniowemu ds. Rewitalizacji, który następnie będzie corocznie agregował zebrane raporty monitoringowe z projektów w jeden raport i przeprowadzał co roku ocenę Programu. Powyższe raporty będą z kolei przedstawiane Burmistrzowi Łabiszyna, a następnie Radzie Miejskiej.

Raporty staną się m.in. podstawą do podejmowania decyzji dotyczących finansowania działań rewitalizacyjnych oraz potrzeby dokonania zmiany LPR:

- Zestawienie zadań zaplanowanych na dany rok, wykonanych, niewykonanych, zaplanowanych na kolejny rok;
- Zestawienie wskaźników do osiągnięcia w zadaniach wykonanych i niewykonanych;
- Zestawienie wskaźników osiągniętych w zadaniach wykonanych;
- Zestawienie odchyleń od planów;
- Informacje merytoryczna na temat realizacji zadań i wykonanych wskaźników, w tym informacja na temat problemów w realizacji zadań i przyczyn niewykonania zadań;
- Zestawienie finansowe wykonanych zadań.

Wyniki sprawozdawczości monitoringowej oraz informacje na temat wykonanych i rozliczonych projektów będą publikowane w mediach lokalnych oraz na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Łabiszynie.

Załączniki do LPR

1. Wykaz projektów

W ramach załącznika nr 1 przedstawiony został wykaz projektów przewidzianych do realizacji na obszarze rewitalizowanym. Trzeba jednak pamiętać, że rewitalizacja nie obejmuje wyłącznie zadań infrastrukturalnych i choć w ramach niniejszego dokumentu nie zamieszczono wykazu działań społecznych, to należy podkreślić, że na terenie miasta i gminy realizowanych jest szereg projektów społecznych, które jednak swym zakresem obejmują wszystkich mieszkańców jednostki, a zatem trudno jest wskazać działania, których grupą docelową byłoby jedynie mieszkańcy zamieszkujący teren centrum Łabiszyna.

Tabela 2. Działania rewitalizacyjne infrastrukturalne

Nazwa projektu	Beneficjent	Wartość całkowita projektu	Źródła finansowania			Okres realizacji projektu
			własne	środki UE	inne	
Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie	Gmina Łabiszyn	564 762,38	252 762,38	0,00	312 000,00	2010
Remont ulicy Bankowej	Gmina Łabiszyn	45 000,00	45 000,00	0,00	0,00	2010-2011
Remont ulicy Farnej	Gmina Łabiszyn	75 000,00	75 000,00	0,00	0,00	2011-2012
Odnowienie elewacji budynku Urzędu Miejskiego	Gmina Łabiszyn	150 000,00	22 500,00	127 500,00	0,00	2010-2011
Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego	Gmina Łabiszyn	150 000,00	22 500,00	127 500,00	0,00	2010-2011
Budowa parkingu w centrum miasta	Gmina Łabiszyn	85 000,00	21 250,00	63 750,00	0,00	2012-2013
Doposażenie Miejskiego Placu Zabaw	Gmina Łabiszyn	45 000,00	11 250,00	33 750,00	0,00	2013
Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza	Gmina Łabiszyn	300 000,00	150 000,00	150 000,00	0,00	2013-2015
Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta	Gmina Łabiszyn	230 000,00	57 500,00	172 500,00	0,00	2012-2013
Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie	Gmina Łabiszyn	120 000,00	18 000,00	102 000,00	0,00	2014-2015
Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie	Gmina Łabiszyn	45 000,00	11 250,00	33 750,00	0,00	2015
Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie	Gmina Łabiszyn	31 000,00	7 750,00	23 250,00	0,00	2010
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Łabiszyn	300 000,00	300 000,00	0,00	0,00	2015
Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej	Gmina Łabiszyn	50 000,00	25 000,00	25 000,00	0,00	2015
Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20		80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	2014
Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji	Właściciele prywatni	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	2010-2015

2. Opisy projektów zawartych w Wykazie projektów

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie
Koszt całkowity projektu (w zł)	564 762,38
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	252 762,38
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	312 000,00
Główny opis projektu	
W ramach projektu przewidziano remont nawierzchni jezdni oraz chodników drogi gminnej – ul. Mickiewicza w Łabiszynie. Droga ta łączy centrum Łabiszyna z drogą wojewódzką nr 254 Brzoza – Wylatowo, a zatem dzięki realizacji inwestycji nastąpi lepsze skomunikowanie centrum miasta (obszaru rewitalizowanego) i zewnętrznego układu komunikacyjnego. Mieszkańcy uzyskają łatwiejszy dostęp do instytucji oraz zakładów pracy zlokalizowanych poza obszarem centrum miasta, a zwłaszcza w Bydgoszczy, co może przyczynić się do zniwelowania występującego na tym terenie problemu długotrwałego bezrobocia. W ramach projektu planuje się od km 0+000-0+088 remont nawierzchni z kostki betonowej gr. 8 cm, przekrój uliczny daszkowy 2% z obustronnym chodnikiem z kostki betonowej szarej gr. 6 cm. Połączenie jezdni z chodnikiem nastąpi za pomocą krawężnika kamiennego z odzysku. Wyremontowane zostaną wjazdy bramowe do posesji o wymiarach 4 m (strona prawa km 0+021, 0+039, strona lewa 0+039) oraz dwa przejścia dla pieszych szerokości 4 m w km 0+005 i 0+084. Od km 0+088-0+327 zostanie wykonany remont nawierzchni z masy bitumicznej o przekroju daszkowym 2% oraz obustronne chodniki z kostki betonowej gr. 6 cm, a także wjazdy bramowe (strona prawa km 0+289 szer. 6 m, strona lewa 0+175, 0+204, 0+248, 0+288) i zjazdy szerokości 5 m. W ramach prac zaplanowano regulację istniejących studni telekomunikacyjnych w chodniku w ilości 13 szt. oraz wymianę i regulację krętek ściekowych kanalizacji deszczowej w ilości 6 szt. Ponadto przewidziano wybudowanie studni kanalizacji deszczowej z kratką ściekową - strona lewa w km 0+109 i przykanaliku długości 10 mb z rur Ø300. Planuje się pozostawić ok. 10 mb historycznej nawierzchni drogi wykonanej z kostki granitowej. Odwodnienie powierzchniowe nastąpi za pomocą spadków poprzecznych i podłużnych do krętek ściekowych istniejącej kanalizacji deszczowej. Inwestycja ta jest powiązana z projektem dofinansowanym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 pn.: „Rewitalizacja Łabiszyńskiej Wyspy”. Poza tym wykazuje ona komplementarność z zadaniami przewidzianymi do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji: – Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta; – Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza; – Budowa parkingu w centrum miasta, bowiem przyczyniają się one do poprawy stanu bezpieczeństwa mieszkańców.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	Czerwiec 2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	Październik 2010

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Remont ulicy Bankowej
Koszt całkowity projektu (w zł)	45 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	45 000,00
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury drogowej w rewitalizowanej części miasta. Dzięki realizacji inwestycji poprawie ulegnie stan infrastruktury komunikacyjnej, a to może pociągnąć za sobą przyciągnięcie na ten teren nowych mieszkańców, także zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Rozwój przedsiębiorczości może z kolei przyczynić się do zmniejszenia niekorzystnego zjawiska: bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego występujących na obszarze rewitalizacji. Poza tym poprawa stanu infrastruktury drogowej wpłynie niewątpliwie w bezpośredni sposób na: – wzrost atrakcyjności obszaru objętego projektem poprzez poprawę stanu infrastruktury technicznej, – poprawę standardu i jakości sieci drogowej, – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w rewitalizowanej części miasta, – poprawę warunków życia mieszkańców, – poprawę jakości środowiska przyrodniczego polegającą na zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń ze źródeł mobilnych, – poprawę mobilności mieszkańców zamieszkałych w bezpośrednim sąsiedztwie realizowanego projektu; – zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów związanych z mniejszym zużyciem paliwa oraz mniejszą ilością ich uszkodzeń, – poprawę komfortu podróżowania, – zmniejszenie kosztów utrzymania infrastruktury, – ułatwienie w dotarciu na miejsce dla służb medycznych, pożarowych, – poprawę warunków funkcjonowania firm i gospodarstw położonych w pobliżu drogi. Inwestycja ta jest komplementarna z przewidzianymi do realizacji w ramach LPR projektami: – Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie; – Remont ulicy Farnej; – Budowa parkingu w centrum miasta; – Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej, bowiem przyczyniają się one do poprawy układu komunikacyjnego w tej części miasta oraz wzrostu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	2011

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Remont ulicy Farnej
Koszt całkowity projektu (w zł)	75 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	75 000,00
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury drogowej w rewitalizowanej części miasta. Dzięki realizacji inwestycji poprawie ulegnie stan infrastruktury komunikacyjnej, a to może pociągnąć za sobą przyciągnięcie na ten teren nowych mieszkańców, także zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Rozwój przedsiębiorczości może z kolei przyczynić się do zmniejszenia niekorzystnego zjawiska: bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego występujących na obszarze rewitalizacji. Poza tym poprawa stanu infrastruktury drogowej wpłynie niewątpliwie w bezpośredni sposób na: – wzrost atrakcyjności obszaru objętego projektem poprzez poprawę stanu infrastruktury technicznej, – poprawę standardu i jakości sieci drogowej, – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w rewitalizowanej części miasta, – poprawę warunków życia mieszkańców, – poprawę jakości środowiska przyrodniczego polegającą na zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń ze źródeł mobilnych, – poprawę mobilności mieszkańców zamieszkałych w bezpośrednim sąsiedztwie realizowanego projektu; – zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów związanych z mniejszym zużyciem paliwa oraz mniejszą ilością ich uszkodzeń, – poprawę komfortu podróżowania, – zmniejszenie kosztów utrzymania infrastruktury, – ułatwienie w dotarciu na miejsce dla służb medycznych, pożarowych, – poprawę warunków funkcjonowania firm i gospodarstw położonych w pobliżu drogi. Inwestycja ta jest komplementarna z przewidzianymi do realizacji w ramach LPR projektami: – Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie; – Remont ulicy Bankowej; – Budowa parkingu w centrum miasta; – Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej, bowiem przyczyniają się one do poprawy układu komunikacyjnego w tej części miasta oraz wzrostu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2011
Przewidywany termin zakończenia projektu	2012

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Odnowienie elewacji na budynku Urzędu Miejskiego
Koszt całkowity projektu (w zł)	150 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	22 500,00
- środki UE	127 500,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest poprawa estetyki Urzędu Miejskiego w Łabiszynie, dzięki czemu zmianie ulegnie wygląd centrum miasta, co może zachęcić właścicieli kamienic zlokalizowanych w pobliżu wskazanego budynku użyteczności publicznej do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu technicznego także tych budynków zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji. W ten sposób poprawie ulegnie estetyka otoczenia, która w połączeniu z walorami turystycznymi Łabiszyna może się przyczynić do wzrostu ruchu turystycznego na tym obszarze. To z kolei może mieć wpływ na zmniejszenie zjawiska bezrobocia i ubóstwa na obszarze rewitalizowanym. W ten sposób wraz z realizacją działań infrastrukturalnych zmniejszy się stopień nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. W ramach inwestycji przewidziano remont uszkodzonych tynków na budynku oraz malowanie elewacji budynku. Inwestycja jest komplementarna do następujących projektów zaplanowanych do realizacji na terenie centrum miasta: – Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego, – Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie, – Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20, – Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji, bowiem przyczyniają się one do poprawy estetyki centrum miasta oraz zwiększenia ruchu turystycznego.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	2011

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego
Koszt całkowity projektu (w zł)	150 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	22 500,00
- środki UE	127 500,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest poprawa estetyki i warunków pracy Urzędu Miejskiego w Łabiszynie, dzięki czemu zmiane ulegnie wygląd centrum miasta, co może zachęcić właścicieli kamienic zlokalizowanych w pobliżu wskazanego budynku użyteczności publicznej do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu technicznego także tych budynków zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji. W ten sposób poprawie ulegnie estetyka otoczenia, która w połączeniu z walorami turystycznymi Łabiszyna może się przyczynić do wzrostu ruchu turystycznego na tym obszarze. To z kolei może mieć wpływ na zmniejszenie zjawiska bezrobocia i ubóstwa na obszarze rewitalizowanym. W ten sposób wraz z realizacją działań infrastrukturalnych zmniejszy się stopień nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Inwestycja jest komplementarna do następujących projektów zaplanowanych do realizacji na terenie centrum miasta: – Odnowienie elewacji budynku Urzędu Miejskiego, – Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie, – Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20, – Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji, bowiem przyczyniają się one do poprawy estetyki centrum miasta oraz zwiększenia ruchu turystycznego.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	2011

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Budowa parkingu w centrum miasta
Koszt całkowity projektu (w zł)	85 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	21 250,00
- środki UE	63 750,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Dzięki realizacji projektu mieszkańcy uzyskają miejsce, gdzie w bezpieczny i zgodny z przepisami sposób będą mogli pozostawiać swoje pojazdy, nie stwarzając przy tym zagrożenia dla innych uczestników ruchu. Poza tym budowa parkingu ułatwi im dostęp do instytucji publicznych zlokalizowanych w centrum Łabiszyna oraz podniesie atrakcyjność miejscowości. Celem operacji jest wzrost estetyki oraz atrakcyjności miejscowości poprzez budowę parkingu, gdzie osoby odwiedzające centrum miasta będą mogły w bezpieczny sposób pozostawić swój pojazd. Dotyczy to także turystów odwiedzających tę urokliwą miejscowość, a zwłaszcza centrum miasta, gdzie koncentruje się życie społeczno – kulturalne mieszkańców. Tutaj bowiem zlokalizowane są instytucje użyteczności publicznej, z których korzystają osoby zamieszkujące miasto oraz gminę Łabiszyn. Inwestycja związana z budową parkingu w centrum miasta jest komplementarna z następującymi projektami: – Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie; – Remont ulicy Bankowej; – Remont ulicy Farnej; – Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej, bowiem przyczyniają się one do poprawy układu komunikacyjnego w tej części miasta oraz wzrostu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2012
Przewidywany termin zakończenia projektu	2013

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Doposażenie Miejskiego Placu Zabaw
Koszt całkowity projektu (w zł)	45 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	11 250,00
- środki UE	33 750,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest zakup wyposażenia funkcjonującego Miejskiego Placu Zabaw. W ten sposób miejsce to stanie się bardziej atrakcyjne dla najmłodszych mieszkańców miasta, gdzie w bezpieczny sposób będą oni mogli wspólnie bawić się i uczyć współżycia w grupie. Trzeba bowiem wskazać, że bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na dalszy rozwój dziecka jest jego stopień integracji z otoczeniem. Im bardziej dziecko potrafi się przystosować do otoczenia, tym łatwiej w dorosłym życiu będzie potrafiło sobie radzić z problemami dnia codziennego. W dłuższej perspektywie czasu działanie to może się zatem przyczynić do zmniejszenia stopnia marginalizacji społecznej mieszkańców centrum Łabiszyna, co w powiązaniu z licznymi problemami dotyczącymi ludność tego obszaru czyni zadanie to niezwykle istotnym dla rozwoju społeczności lokalnej. Inwestycja ta jest powiązana z zaplanowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn projektami: – Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie; – Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie; ponieważ przyczyniają się one do zmniejszenia stopnia wykluczenia społecznego mieszkańców centrum miasta Łabiszyn.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2013
Przewidywany termin zakończenia projektu	2013

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza
Koszt całkowity projektu (w zł)	300 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	150 000,00
- środki UE	150 000,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest usprawnienie ruchu pieszego w centrum miasta poprzez budowę mostów na ul. Mickiewicza. W ten sposób mieszkańcy Łabiszyna będą mogli w łatwiejszy sposób przemieszczać się z jednego krańca miasta na drugi niezależnie od ruchu pojazdów. W ten sposób zwiększy się stopień bezpieczeństwa mieszkańców. Inwestycja ta jest komplementarna z zaplanowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn projektami: – Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta; – Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie;; – Budowa parkingu w centrum miasta, bowiem dotyczą one poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Łabiszyna.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2013
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta
Koszt całkowity projektu (w zł)	230 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	57 500,00
- środki UE	172 500,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców Łabiszyna, bowiem dzięki budowie kładki przez Kanał Notecki będą oni mogli w bezpieczny sposób poruszać się po centrum miasta, niezależnie od ruchu pojazdów. W związku z realizacją projektu zwiększy się także atrakcyjność turystyczna tej części miasta, ponieważ osoby korzystające z kładki będą mogły podziwiać przepływający przez miasto Kanał Notecki, charakteryzujący się licznymi walorami krajobrazowymi i turystycznymi. Poprawa w zakresie atrakcyjności turystycznej może z kolei mieć wpływ na zmniejszenie zjawiska bezrobocia i ubóstwa na obszarze rewitalizowanym. W ten sposób wraz z realizacją działań infrastrukturalnych zmniejszy się stopień nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Inwestycja dotycząca budowy kładki przez Kanał Notecki jest powiązana z następującymi projektami przewidzianymi do realizacji w ramach rewitalizacji miasta: – Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza; – Budowa parkingu w centrum miasta.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2012
Przewidywany termin zakończenia projektu	2013

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie
Koszt całkowity projektu (w zł)	120 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	18 000,00
- środki UE	102 000,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest remont budynków znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie. W ramach inwestycji zaplanowano wykonanie remontu dachu oraz elewacji budynków przyczyniające się do poprawy ich stanu technicznego oraz estetyki. W ten sposób zwiększy się poziom warunków życia osób korzystających ze wskazanych budynków. Poprawie ulegnie również estetyka centrum miasta, a przede wszystkim Łabiszyńskiej Wyspy, co w połączeniu z innymi projektami zrealizowanymi w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 może przyczynić się do pobudzenia ruchu turystycznego i zachęcenia mieszkańców pobliskich ośrodków miejskich, m.in. Bydgoszczy do odwiedzenia tego urokliwego zakątka, także w ramach turystyki weekendowej. Trzeba bowiem stwierdzić, że pobudzenie ruchu turystycznego może przyczynić się do zmniejszenia nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych zaobserwowanych na obszarze rewitalizacji, do których można zaliczyć m.in. bezrobocie oraz ubóstwo. Tak więc realizacja projektu, oprócz swojego charakteru infrastrukturalnego, może też wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji i przyczynić się do jego odnowy. Trzeba także wskazać, że projekt ten jest tylko jednym z działań podejmowanych na obszarze Łabiszyńskiej Wyspy, przyczyniającym się do poprawy jej atrakcyjności. Inwestycja ta jest powiązana z projektem dofinansowanym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 pn.: „Rewitalizacja Łabiszyńskiej Wyspy”. Poza tym wykazuje ona komplementarność z zadaniami przewidzianymi do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji: – Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie; – Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2014
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie
Koszt całkowity projektu (w zł)	45 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	11 250,00
- środki UE	33 750,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
W ramach zadania zaplanowano oświetlenie ścieżek dydaktycznych zlokalizowanych na Łabiszyńskiej Wyspie. Dzięki realizacji projektu mieszkańcy będą mieli zapewnione miejsce do spędzania czasu wolnego. Inwestycja ta będzie odpowiadała również na zapotrzebowanie turystów w tym zakresie. W uzasadnieniu opisywanego przedsięwzięcia należy zauważyć, że inwestycja ta wypełni deficyt tego typu miejsc w mieście i choć nie przyniesie bezpośrednich korzyści materialnych, będzie miała wymierny efekt społeczny. Zostanie stworzone ciekawe miejsce, gdzie wolny czas będą mogły spędzić osoby z wszystkich grup wiekowych. Osoby korzystające ze ścieżek będą mogły docenić walory przyrodnicze miejscowości – co wpłynie na wzrost ich świadomości ekologicznej. Realizacja przedsięwzięcia da szansę miejscowej ludności na znalezienie pracy w usługach, które mogą powstać w obszarze oddziaływania ścieżek oraz całej Łabiszyńskiej Wyspy. Trzeba bowiem wskazać, że projekt ten jest tylko jednym z działań podejmowanych na obszarze Łabiszyńskiej Wyspy, przyczyniającym się do poprawy jej atrakcyjności. Inwestycja ta jest powiązana z projektem dofinansowanym z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 pn.: „Rewitalizacja Łabiszyńskiej Wyspy”. Poza tym wykazuje ona komplementarność z zadaniami przewidzianymi do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji: – Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie; – Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2015
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie
Koszt całkowity projektu (w zł)	31 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	7 750,00
- środki UE	23 250,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest budowa placu zabaw na Łabiszyńskiej Wyspie. W ten sposób zostanie stworzone miejsce, gdzie najmłodsi mieszkańcy centrum miasta w bezpieczny sposób będą mogli wspólnie bawić się i uczyć współżycia w grupie. Trzeba bowiem wskazać, że bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na dalszy rozwój dziecka jest jego stopień integracji z otoczeniem. Im bardziej dziecko potrafi się przystosować do otoczenia, tym łatwiej w dorosłym życiu będzie potrafiło sobie radzić z problemami dnia codziennego. W dłuższej perspektywie czasu działanie to może się zatem przyczynić do zmniejszenia stopnia marginalizacji społecznej mieszkańców centrum Łabiszyna, co w powiązaniu z licznymi problemami dotyczącymi ludność tego obszaru czyni zadanie to niezwykle istotnym dla rozwoju społeczności lokalnej. Inwestycja ta jest powiązana z zaplanowanymi z ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn projektami: – Oświetlenie ścieżek dydaktycznych na Łabiszyńskiej Wyspie; – Doposażenie Miejskiego Placu Zabaw; ponieważ przyczyniają się one do zmniejszenia stopnia wykluczenia społecznego mieszkańców centrum miasta Łabiszyn.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	2010

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej
Koszt całkowity projektu (w zł)	300 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	300 000,00
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem zadania jest zapewnienie ochrony oraz poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Poważnym źródłem zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego, a w szczególności wód powierzchniowych i podziemnych, jest niewystarczające uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej w tej części miasta. Na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi występują bowiem znaczne dysproporcje w długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (a właściwie brak jest tu sieci kanalizacji sanitarnej), co prowadzi do tego, że ścieki nie zostają odprowadzone za pomocą sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni, ale gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, które często są nieszczelne i powodują, że część ścieków przedostaje się do środowiska. Nie można poza tym zapominać, że woda jest zasadniczym środkiem higienicznym i sanitarnym w gospodarstwach domowych i przemyśle. Unosi ze sobą odchody, resztki żywności, toksyny pochodzące z detergentów, odpady chemiczne. Różnorodność zawartości tego strumienia odpadów ma ścisły związek ze złożonością procesu wymaganego w celu ich oczyszczania. Bez prawidłowego oczyszczania ścieki posiadają negatywny potencjał oddziaływania na systemy wodne, przez co w poważny sposób mogą naruszyć jakość zasobów wodnych. Ścieki mogą doprowadzić do zniszczenia ekosystemów, co z kolei może doprowadzić do strat ekonomicznych, takich jak zwiększenie kosztów uzdatniania wody pitnej czy zaopatrzenia w wodę.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2015
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Gmina Łabiszyn
Nazwa projektu	Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych na ul. Parkowej, Sienkiewicza i Farnej
Koszt całkowity projektu (w zł)	50 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	25 000,00
- środki UE	25 000,00
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
W ramach zadania przewidziano zastosowanie rozwiązań przyczyniających się do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych przemieszczających się ul. Parkową, Sienkiewicza i Farną w centrum Łabiszyna. Zasadniczym problemem występującym w tej części miasta jest brak chodników lub ich niedostateczny stan techniczny. W tym celu konieczne jest podjęcie interwencji mającej na celu wyeliminowanie tego niekorzystnego stanu rzeczy. Trzeba bowiem wskazać, że stan bezpieczeństwa mieszkańców jest zasadniczym celem przyświecającym realizacji tego typu projektów. Dzięki poprawie stanu infrastruktury technicznej związanej z bezpieczeństwem mieszkańców poprawi się też estetyka wskazanych ulic oraz atrakcyjność turystyczna całego centrum, bowiem turyści wybierają miejsce swoich wizyt właśnie z uwzględnieniem stanu infrastruktury na tym terenie, a po realizacji projektu będą oni mogli w sposób bezpieczny poruszać się ulicami miasta, bez poczucia zagrożenia dla swojego bezpieczeństwa. Ważnym faktem wynikającym z realizacji przedmiotowego projektu jest też to, że dzięki poprawie stanu infrastruktury służącej obsłudze ruchu pieszego zwiększy się atrakcyjność turystyczna miejscowości, a to może pociągnąć za sobą pobudzenie przedsiębiorczości mieszkańców, a co za tym idzie – zmniejszenie nasilenia występujących niekorzystnych zjawisk społecznych, do których można zaliczyć m.in. bezrobocie oraz ubóstwo. Inwestycja ta jest komplementarna z zaplanowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 projektami: – Budowa kładki przez Kanał Notecki w centrum miasta; – Remont nawierzchni jezdni i chodników ulicy Mickiewicza w Łabiszynie; – Remont ulicy Bankowej; – Remont ulicy Farnej; – Przebudowa mostów na ul. Mickiewicza; – Budowa parkingu w centrum miasta, bowiem dotyczą one poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Łabiszyna.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Gmina Łabiszyn Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Gmina Łabiszyn
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2015
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	
Nazwa projektu	Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20
Koszt całkowity projektu (w zł)	80 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	80 000,00
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest renowacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20. W ramach inwestycji zaplanowano wykonanie remontu dachu oraz elewacji budynków przyczyniające się do poprawy ich stanu technicznego oraz estetyki. W ten sposób zwiększy się poziom warunków życia osób zamieszkujących wskazane budynki. Poprawie ulegnie również estetyka centrum miasta, co w połączeniu z innymi projektami zrealizowanymi w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 może przyczynić się do pobudzenia ruchu turystycznego i zachęcenia mieszkańców pobliskich ośrodków miejskich, m.in. Bydgoszczy do odwiedzenia tego urokliwego zakątka, także w ramach turystyki weekendowej. Trzeba bowiem stwierdzić, że pobudzenie ruchu turystycznego może przyczynić się do zmniejszenia nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych zaobserwowanych na obszarze rewitalizacji, do których można zaliczyć m.in. bezrobocie oraz ubóstwo. Tak więc realizacja projektu, oprócz swojego charakteru infrastrukturalnego, może też wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji i przyczynić się do jego odnowy. Inwestycja ta jest powiązana z następującymi projektami przewidzianymi do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015: – Odnowienie elewacji budynku Urzędu Miejskiego, – Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie, – Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji, – Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego, ponieważ przyczyniają się one do poprawy estetyki budynków zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2014
Przewidywany termin zakończenia projektu	2014

Data sporządzenia opisu projektu	Luty 2010
Podmiot zgłaszający projekt	Właściciele prywatni
Nazwa projektu	Modernizacja budynków prywatnych mieszczących się w obszarze rewitalizacji
Koszt całkowity projektu (w zł)	120 000,00
Źródła finansowania projektu (w zł)	
- środki własne beneficjenta	120 000,00
- środki UE	-
- inne środki (np. prywatne, WFOŚ, środki budżetu państwa, województwa, itp.)	-
Główny opis projektu	
Celem projektu jest modernizacja budynków prywatnych znajdujących się w obszarze rewitalizacji. W ramach inwestycji zaplanowano wykonanie m.in. remontów elewacji budynków przyczyniające się do poprawy ich stanu technicznego oraz estetyki. W ten sposób zwiększy się poziom warunków życia osób zamieszkujących wskazane budynki. Poprawie ulegnie również estetyka centrum miasta, co w połączeniu z innymi projektami zrealizowanymi w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015 może przyczynić się do pobudzenia ruchu turystycznego i zachęcenia mieszkańców pobliskich ośrodków miejskich, m.in. Bydgoszczy do odwiedzenia tego urokliwego zakątka, także w ramach turystyki weekendowej. Trzeba bowiem stwierdzić, że pobudzenie ruchu turystycznego może przyczynić się do zmniejszenia nasilenia niekorzystnych zjawisk społecznych zaobserwowanych na obszarze rewitalizacji, do których można zaliczyć m.in. bezrobocie oraz ubóstwo. Tak więc realizacja projektu, oprócz swojego charakteru infrastrukturalnego, może też wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji i przyczynić się do jego odnowy. Inwestycja ta jest powiązana z następującymi projektami przewidzianymi do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 – 2015: – Odnowienie elewacji budynku Urzędu Miejskiego, – Remont dachów i odnowienie elewacji na budynkach znajdujących się na Łabiszyńskiej Wyspie, – Remont budynków przy ul. 11 Stycznia 11 oraz Placu Tysiąclecia 20, – Remont dachu na budynku Urzędu Miejskiego, ponieważ przyczyniają się one do poprawy estetyki budynków zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji.	
Podmiot zarządzający i sposób realizacji projektu	Właściciele prywatni Sposób realizacji: Wykonawca dokumentacji technicznej oraz robót budowlanych wyłoniony w drodze przetargu lub indywidualnych umów zawartych pomiędzy właścicielami i firmami wykonawczymi.
Podmiot zarządzający projektem po jego zrealizowaniu	Właściciele prywatni
Przewidywany termin rozpoczęcia projektu	2010
Przewidywany termin zakończenia projektu	2015

3. Raport z konsultacji społecznych

W ramach prac nad przygotowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010-2015 miało miejsce szereg konsultacji społecznych, mających na celu jak najpełniejsze dostosowanie zapisów dokumentu do warunków otoczenia oraz do oczekiwań osób zamieszkujących obszar rewitalizowany.

Pierwszym etapem konsultacji społecznych związanych z opracowaniem LPR było spotkanie członków Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji w dniu 13 stycznia 2010 r., podczas którego:

- zdefiniowano granice obszaru przewidzianego do rewitalizacji;
- ustalono i zatwierdzono wzory ankiet, które następnie przeprowadzono na obszarze rewitalizowanym;
- opracowano wstępną listę projektów do zrealizowania na obszarze rewitalizowanym.

Następnie w pierwszych dniach lutego 2010 r. wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz innych osób związanych z terenem przewidzianym do wsparcia przeprowadzone zostało badanie ankietowe, w którym wzięło udział 96 mieszkańców Łabiszyna. Szczegółowe zestawienie wyników ankiet wraz z charakterystyką grupy respondentów przedstawiono w załączniku 3.1. do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010-2015.

Kolejnym etapem zaangażowania mieszkańców w tworzenie niniejszego dokumentu było spotkanie konsultacyjne przeprowadzone w dniu 17 lutego 2010 r., kiedy to:

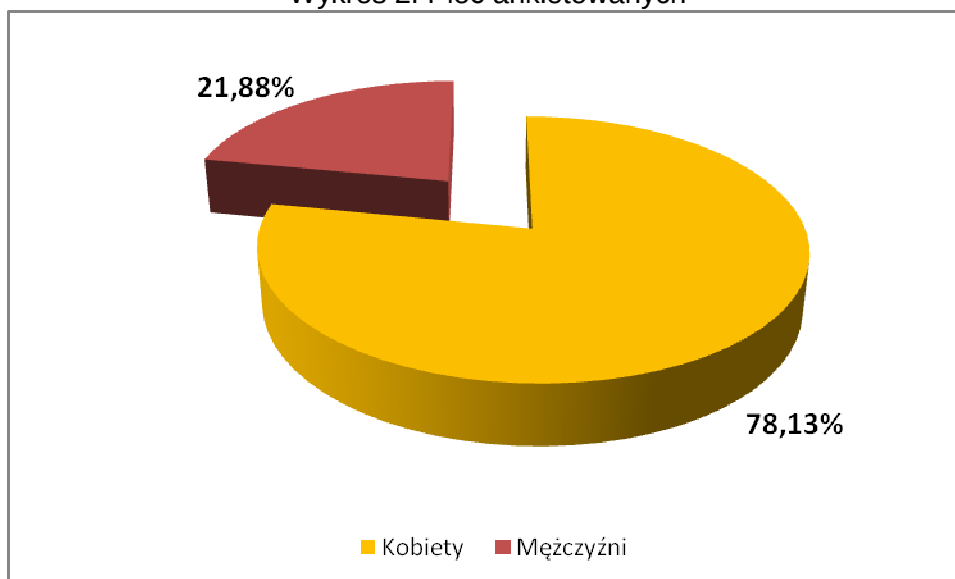
- przedstawiony zostały wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego miasta Łabiszyn;
- zatwierdzono listę projektów (działań) zdefiniowanych do realizacji na obszarze rewitalizowanym;
- przeprowadzono analizę SWOT odnoszącą się do centrum miasta objętego działaniami rewitalizacyjnymi.

Następnie projekt dokumentu został przedłożony do konsultacji społecznych radnym Rady Miejskiej w Łabiszynie, którzy po zapoznaniu się z dokumentem przyjęli go następnie na sesji jako dokument obowiązujący.

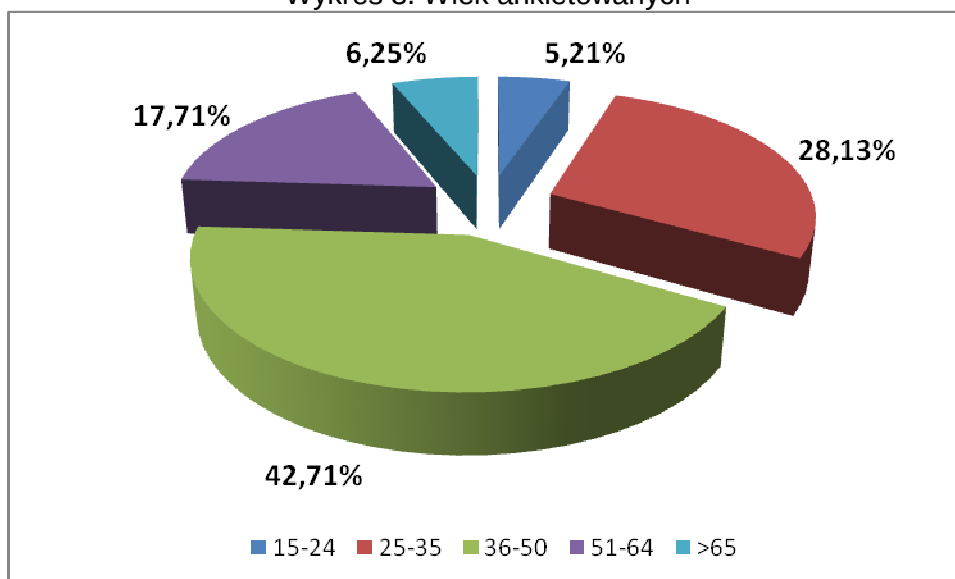
3.1. Analiza ankiet

W badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego oraz innych osób związanych z obszarem rewitalizowanym m.in. poprzez zatrudnienie na tym terenie największy odsetek stanowiły kobiety (78,13%). Zdecydowanie mniej było mężczyzn – jedynie 21,88%. Biorąc pod uwagę wiek ankietowanych należy stwierdzić, że przeważały osoby z grupy wiekowej 36-50 lat (42,71%), kolejne miejsce zajmowali respondenci w wieku 25-35 lat (28,13%), najmniej było zaś osób w wieku 15-24 lata (tylko 5,21%). Analizując strukturę ankietowanych pod względem wykształcenia trzeba zauważyć, że przeważały osoby z wykształceniem wyższym stanowiąc 55,21% ogółu osób poddanych badaniu, na drugim miejscu znajdowały się osoby legitymujące się wykształceniem podstawowym lub zawodowym (22,92%), najmniej zaś było ankietowanych z wykształceniem średnim (21,88%). Z kolei pod względem statusu zawodowego przeważały osoby reprezentujące sektor publiczny (50,00%), na drugim miejscu znajdowali się pracownicy zatrudnieni w sektorze prywatnym (22,92%), najmniej było zaś osób o statusie ucznia / studenta – jedynie 3,13%. Dane te w sposób szczegółowy zostały zaprezentowane na wykresach 2 - 5.

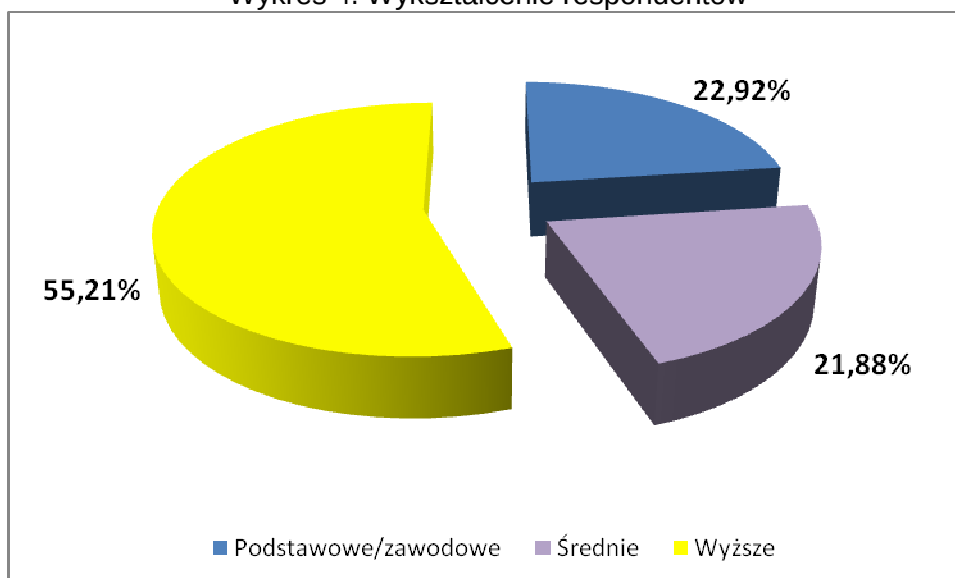
Wykres 2. Płeć ankietowanych

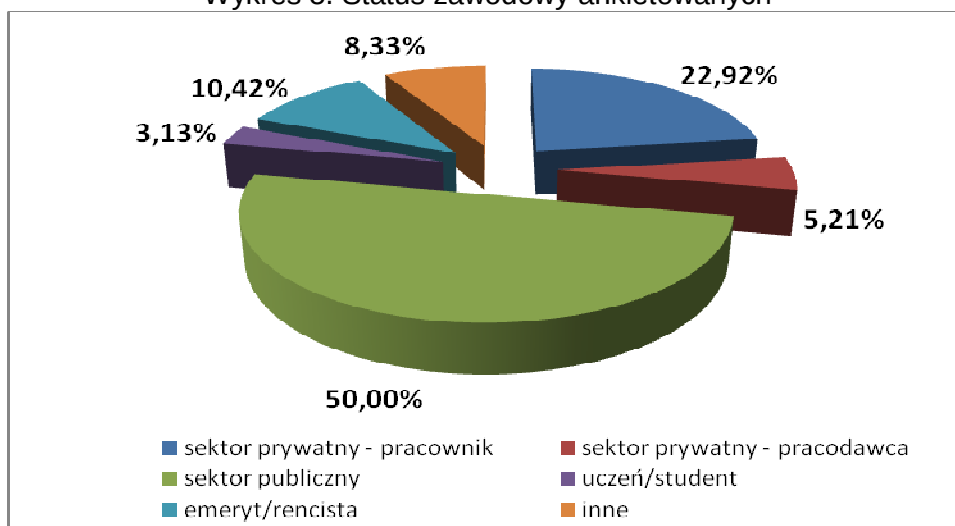
Wykres 3. Wiek ankietowanych

Wykres 4. Wykształcenie respondentów

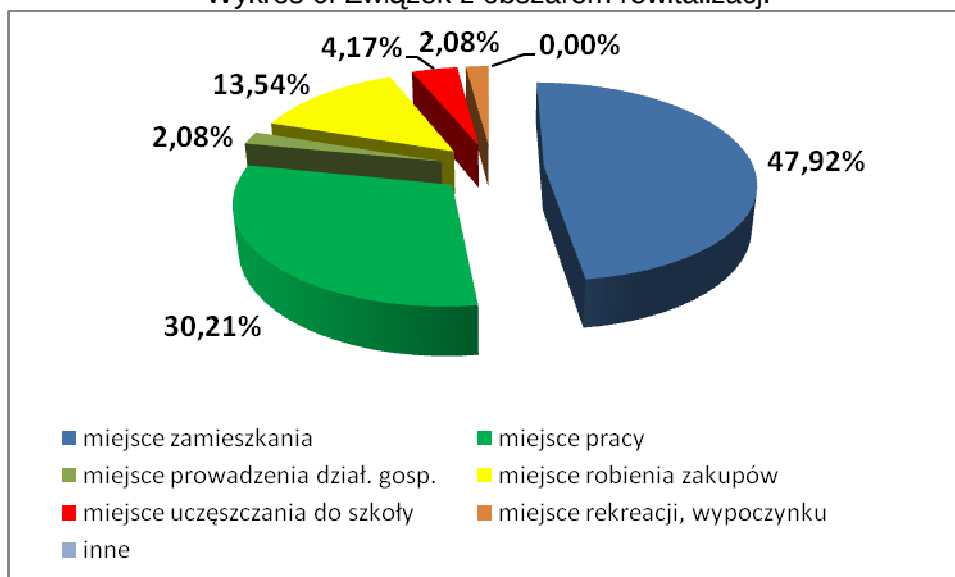

Wykres 5. Status zawodowy ankietowanych

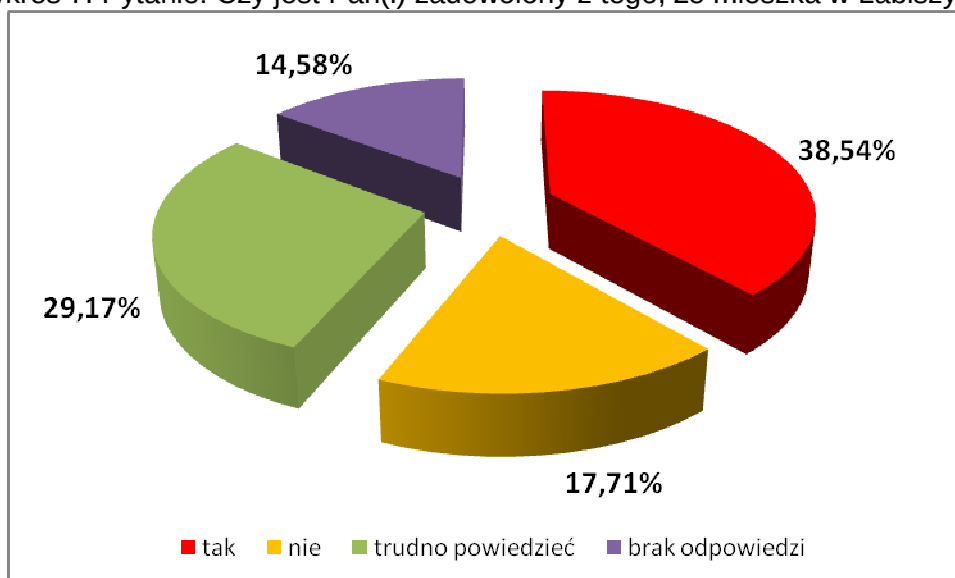

W ramach ankiety zapytano respondentów o ich związek z obszarem rewitalizowanym. 47,92% ankietowanych wskazało, że jest to ich miejsce zamieszkania. W ramach tej grupy dominowały kobiety. Kolejne miejsce zajmowały osoby, dla których obszar rewitalizowany był miejscem pracy (30,21%), najmniej zaś było osób, dla których było to miejsce prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz miejsce rekreacji i wypoczynku (2,08%).

Wykres 6. Związek z obszarem rewitalizacji

Wykres 7. Pytanie: Czy jest Pan(i) zadowolony z tego, że mieszka w Łabiszynie?

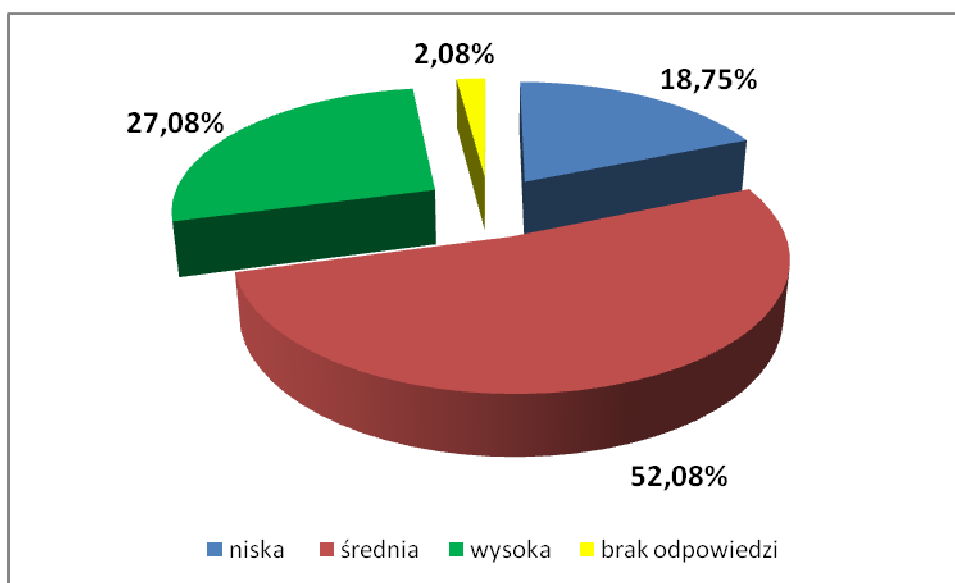
Na pytanie: Czy jest Pan(i) zadowolony z tego, że mieszka w Łabiszynie? zdecydowana większość badanych udzieliła odpowiedzi twierdzącej (38,54%). W tej grupie przeważały kobiety stanowiące 44,00% ankietowanych. Pod względem wieku najbardziej zadowolone z faktu zamieszkiwania w Łabiszynie były osoby w przedziale 36-50 lat (48,78%), kolejne

miejsce zajmowały osoby w wieku 51-64 lat (41,18%). Najmniej zadowolone z zamieszkiwania na terenie Łabiszyna były osoby powyżej 65 roku życia (16,67%).

Niezadowolonych z faktu zamieszkiwania na terenie miasta było 17,71% ankietowanych. W tej grupie przeważali mężczyźni stanowiący 9,05% badanych. Z kolei biorąc pod uwagę wykształcenie ankietowanych należy stwierdzić, że najbardziej niezadowolone z faktu zamieszkiwania na terenie miasta były osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (20,75%) oraz podstawowym i zawodowym (8,18%).

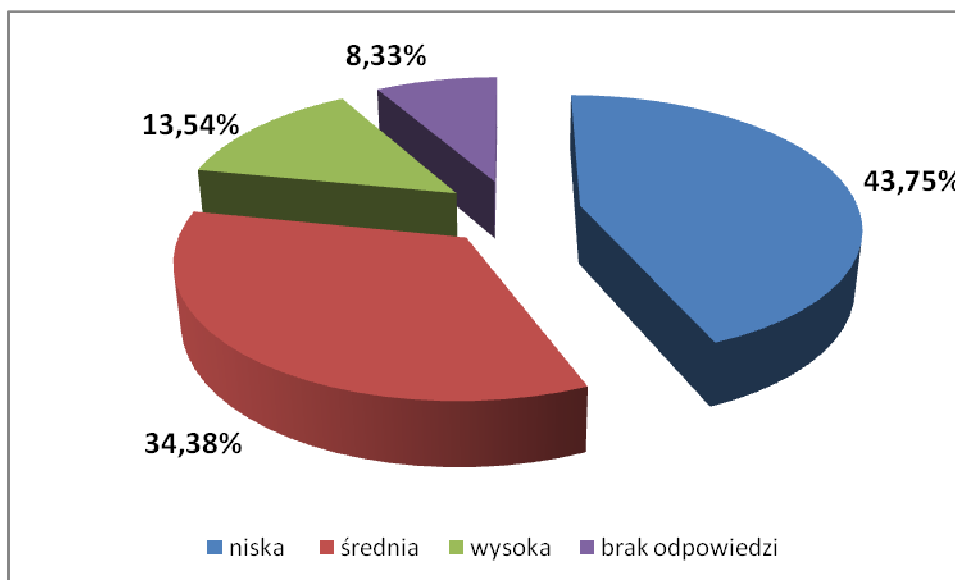
W kolejnym pytaniu starano się zanalizować wpływ kolejnych czynników na jakość życia na obszarze rewitalizowanym. Biorąc pod uwagę estetykę otoczenia należy stwierdzić, że 52,08% ankietowanych wskazało, że wpływa ona w średnim zakresie na jakość życia, z kolei 27,08% zaznaczyło, że ten wpływ jest wysoki.

Wykres 8. Wpływ czynnika na jakość życia na obszarze rewitalizowanym - estetyka otoczenia

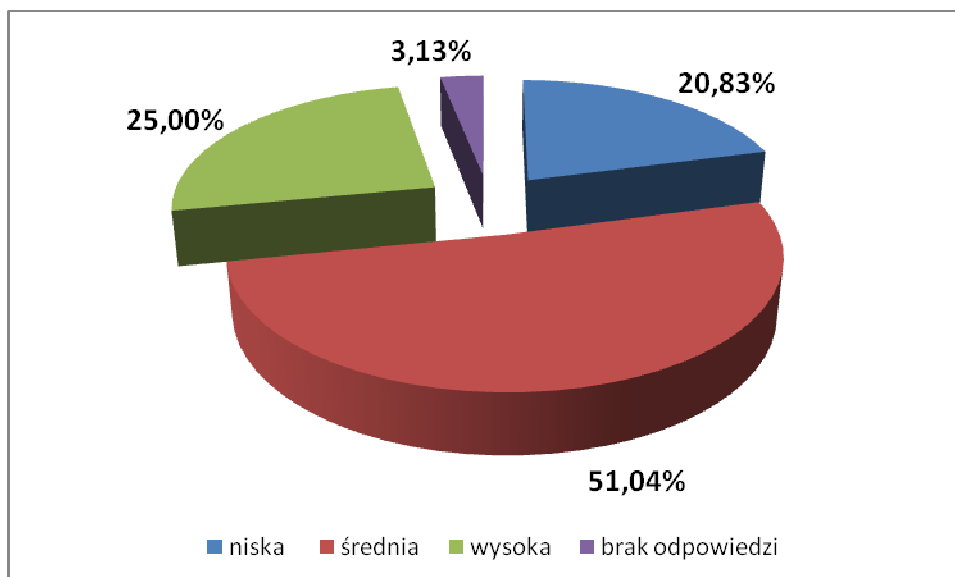
Odnosnie sposobów spędzania wolnego czasu na obszarze rewitalizowanym 43,75% badanych wskazało, że wpływ tego czynnika na jakość życia jest niska. W tej grupie dominowały kobiety – 45,33% wskazań. W stosunku do tego czynnika jedynie 13,54% ankietowanych wskazało, że wpływa on w wysokim stopniu na jakość życia na obszarze wskazanym do rewitalizacji.

Wykres 9. Wpływ czynnika na jakość życia na obszarze rewitalizowanym - sposoby na spędzanie czasu wolnego

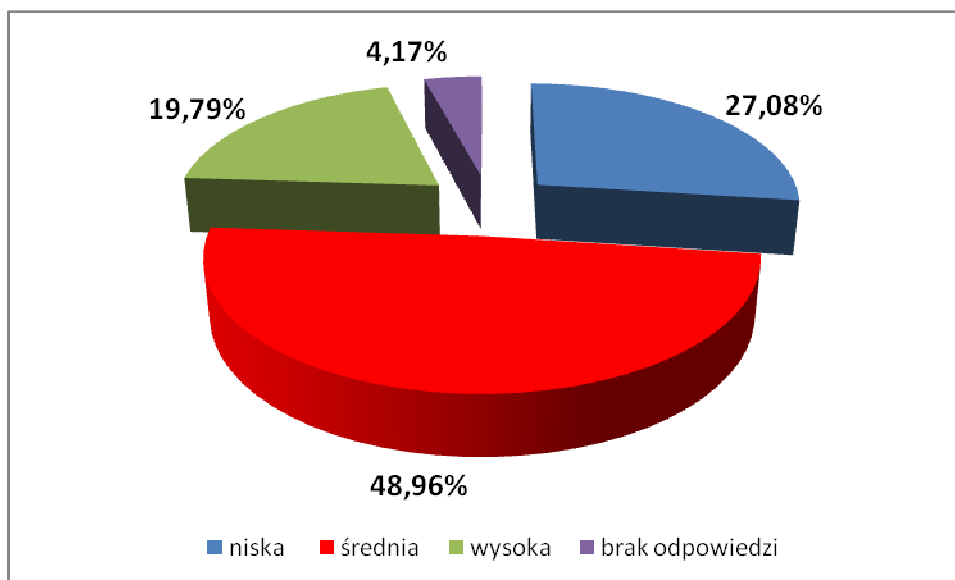
Analizując poczucie bezpieczeństwa należy wskazać, że 51,04% badanych stwierdziło, że czynnik ten w średnim stopniu oddziałuje na jakość ich życia. Kolejne miejsce zajął wysoki wpływ (25,00%). Na niskie oddziaływanie wskazało jedynie 20,83% badanych, wśród których przeważały kobiety stanowiąc 25,33% wskazań.

Wykres 10. Wpływ czynnika na jakość życia na obszarze rewitalizowanym - poczucie bezpieczeństwa

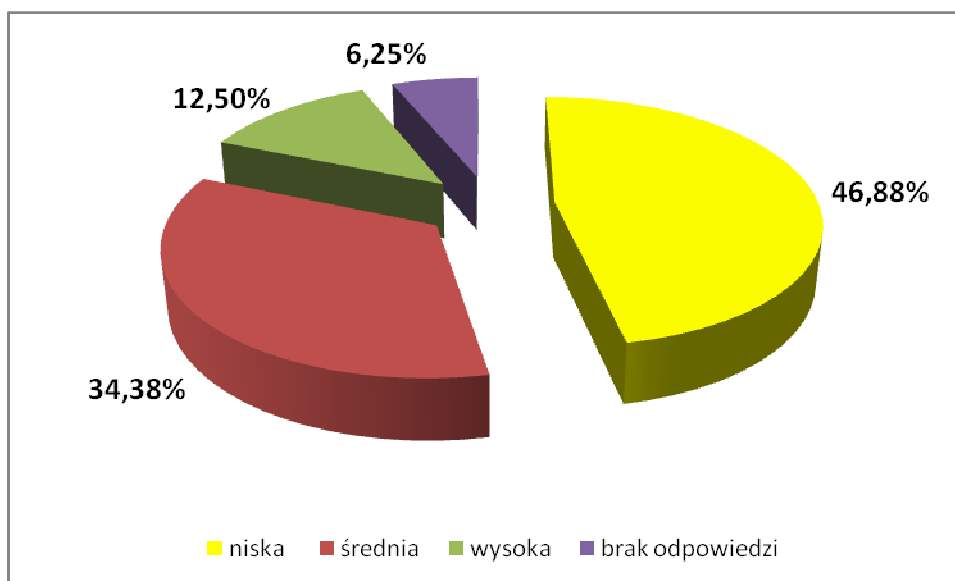
Kolejnym czynnikiem poddanym analizie była działalność handlowo – usługowa. 48,96% badanych wskazało, że wpływ tego czynnika na ich jakość życia jest średni, z kolei 27,08% badanych wskazało na niski wpływ, a 19,79% - na wpływ wysoki.

Wykres 11. Wpływ czynnika na jakość życia na obszarze rewitalizowanym - działalność handlowo-usługowa

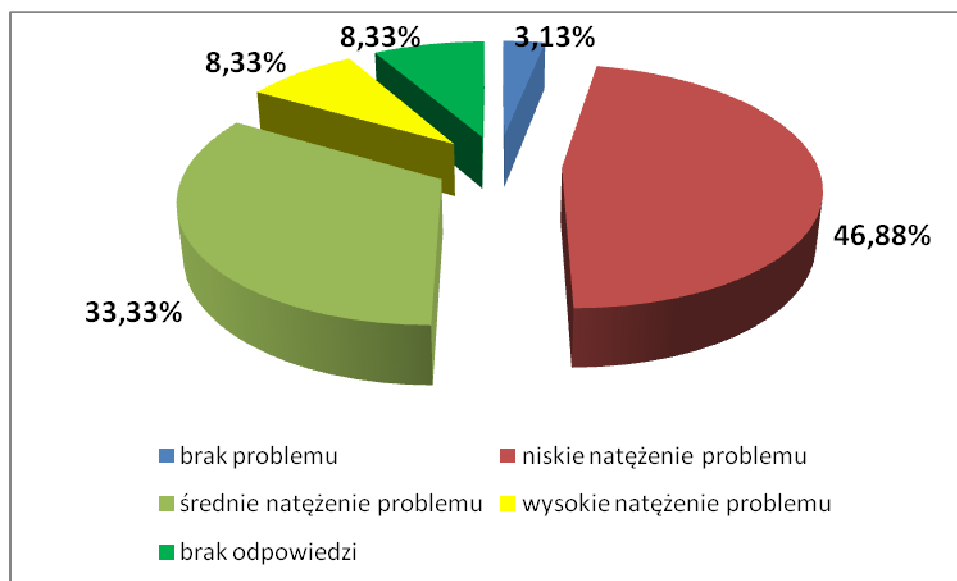
Analizując samoorganizację mieszkańców należy stwierdzić, że blisko połowa ankietowanych (46,88%) wskazała na niski wpływ tego czynnika na poziom ich jakości życia. W grupie tej dominowali mężczyźni – 61,90% wskazań. 34,38% badanych stwierdziło, że jest to czynnik wpływający na warunki ich egzystencji w stopniu średnim, a 12,50% - że w wysokim.

Wykres 12. Wpływ czynnika na jakość życia na obszarze rewitalizowanym - samoorganizacja mieszkańców

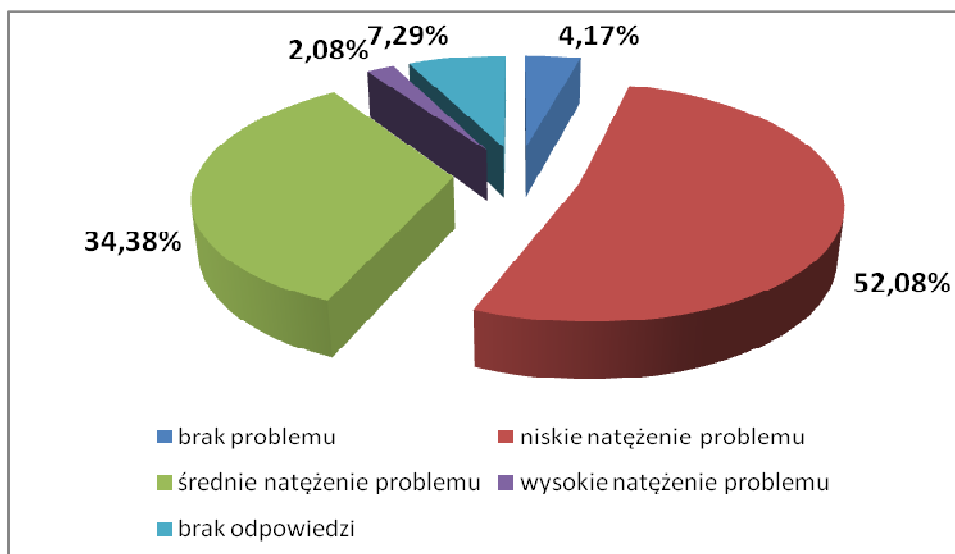
W ramach kolejnego pytania starano się przeanalizować intensywność występowania poszczególnych problemów na obszarze rewitalizowanym. Ankietowani stwierdzili, że – jeśli chodzi o porządek publiczny i bezpieczeństwo – to na obszarze poddanym analizie występuje niskie natężenie tego problemu. Wśród tej grupy respondentów dominowały kobiety – 48,00% wskazań. Z kolei 33,33% badanych stwierdziło, że nasilenie tego problemu na obszarze rewitalizowanym jest średnie, a kolejne 8,33% ankietowanych wskazało na wysoki stopień nasilenia tego niekorzystnego zjawiska.

Wykres 13. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - porządek publiczny i bezpieczeństwo

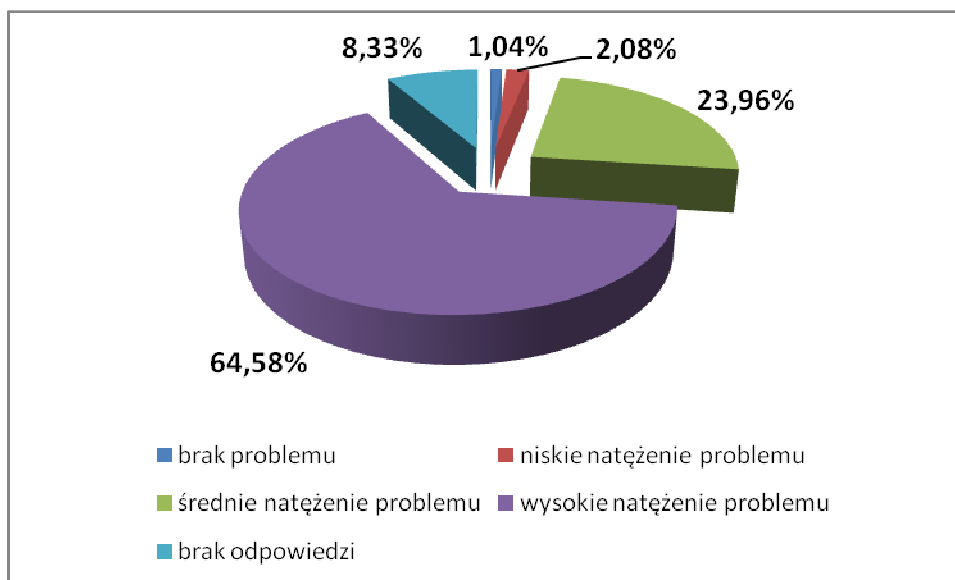
Kolejnym czynnikiem poddanym analizie była przestępczość. 52,08% ankietowanych wskazało na niskie natężenie tego problemu, 34,38% stwierdziło, że nasilenie jest średnie, zaś 2,08% wskazało na wysoki poziom przestępczości na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi.

Wykres 14. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - przestępczość

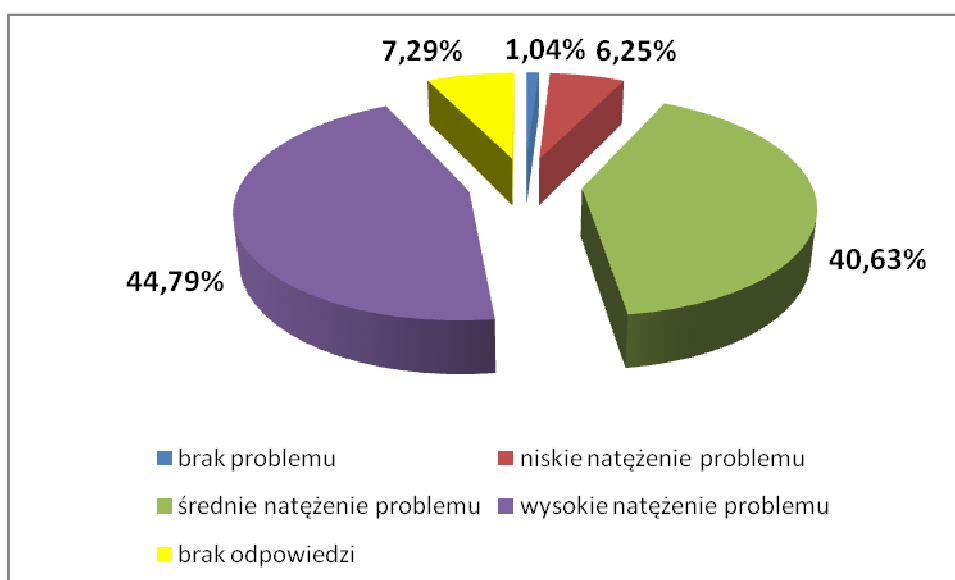
64,58% ankietowanych wskazało na wysoki stopień nasilenia problemu bezrobocia na obszarze poddanym działaniom rewitalizacyjnym. W tej grupie przeważały kobiety - 65,33% wskazań. 23,96% badanych stwierdziło, że problem ten występuje w stopniu średnim, zaś 2,08% wskazało, że nasilenie tego problemu jest niskie. Można zatem zauważyć, że ankietowani zauważają problem występowania wysokiego poziomu bezrobocia na obszarze rewitalizowanym, co potwierdzają także oficjalne statystyki zaprezentowane w załączniku 4. Diagnoza stanu wyjściowego. Nie można przy tym zapominać, że bezrobocie jest problemem społecznym, który oprócz swojego wymiaru ekonomicznego ma także duże znaczenie społeczne i psychologiczne. Brak możliwości znalezienia zatrudnienia powoduje powstanie negatywnych skutków, wśród których można wyróżnić m.in. dezaktualizację zdobytej wiedzy i doświadczeń zawodowych, spadek poczucia własnej wartości, zaburzenia dotyczące pełnienia ważnych ról społecznych. W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te nasilają się i rodzą takie zjawiska jak: ubóstwo, izolację, frustrację, wycofywanie się z życia społecznego oraz pogorszenie ogólnego stanu zdrowia. Bezrobocie jest przyczyną zjawisk patologii społecznej, wzrostu poczucia zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego, ma także wpływ na poziom i jakość życia osób i rodzin. Szczególnie utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych powoduje, że osoby pozostające bez pracy najczęściej szukają wsparcia w instytucjach pomocy społecznej. Poza tym bezrobocie, szczególnie długotrwałe, jest bardzo ważnym czynnikiem wykluczenia społecznego. Choć zła sytuacja finansowa nie jest równoznaczną z wykluczeniem społecznym, to jednak osoby pozostające w ubóstwie tracą możliwość uczestnictwa w życiu zawodowym, społecznym, a nawet rodzinnym. Z tej sytuacji trudno jest wyjść o własnych siłach.

Wykres 15. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - bezrobocie

Kolejnym problemem poddanym analizie był alkoholizm. 44,79% badanych wskazało na wysokie nasilenie tego problemu, a kolejne 40,63% - na natężenie średnie. Występowanie tego problemu społecznego na obszarze rewitalizowanym jest zatem zauważane przez osoby poddane badaniu.

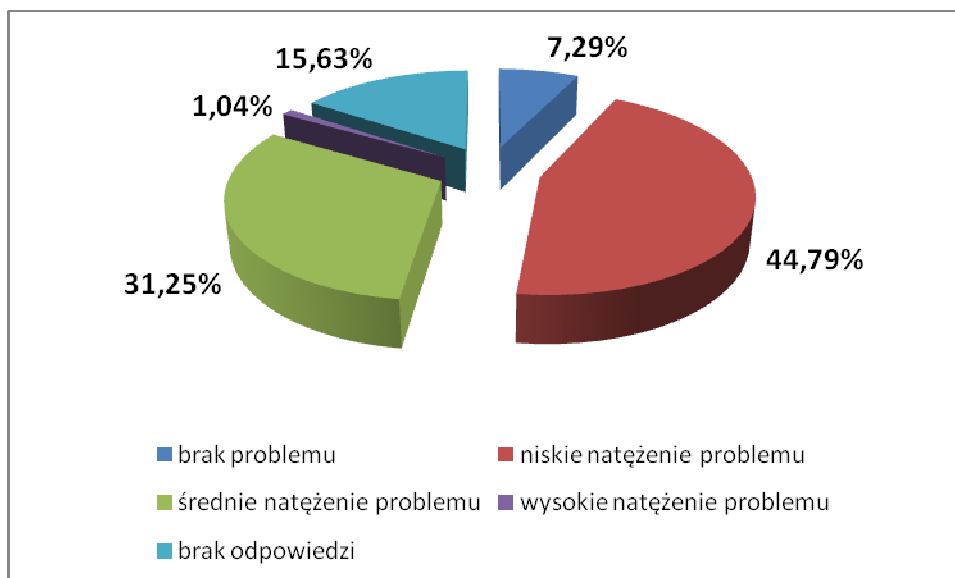
Wykres 16. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - alkoholizm

Analizując problem narkomanii należy stwierdzić, że 44,79% ankietowanych wskazało na niskie natężenie tego problemu, 31,25% stwierdziło, że nasilenie jest średnie, a jedynie

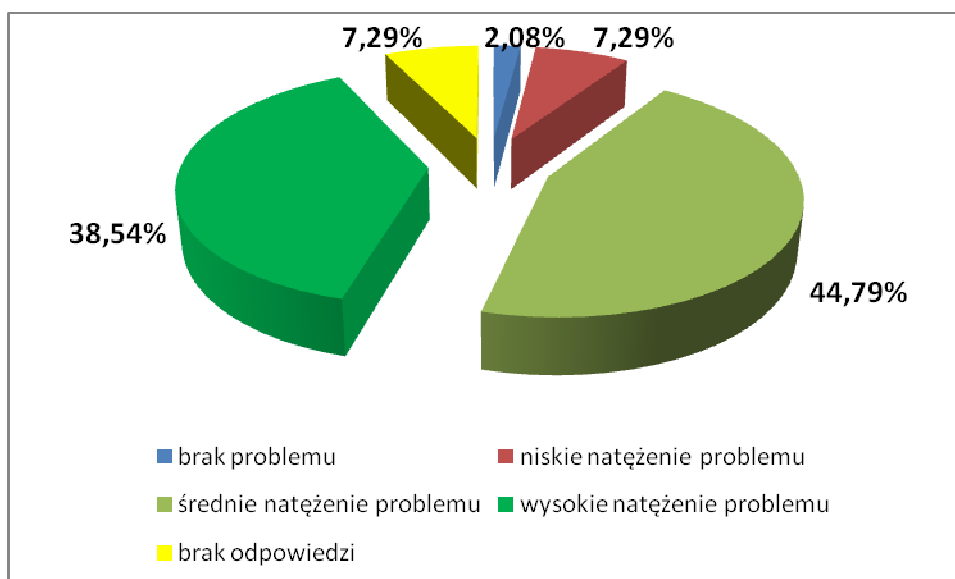
1,04% mówiło o wysokim poziomie zjawiska narkomanii na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji.

Wykres 17. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - narkomania

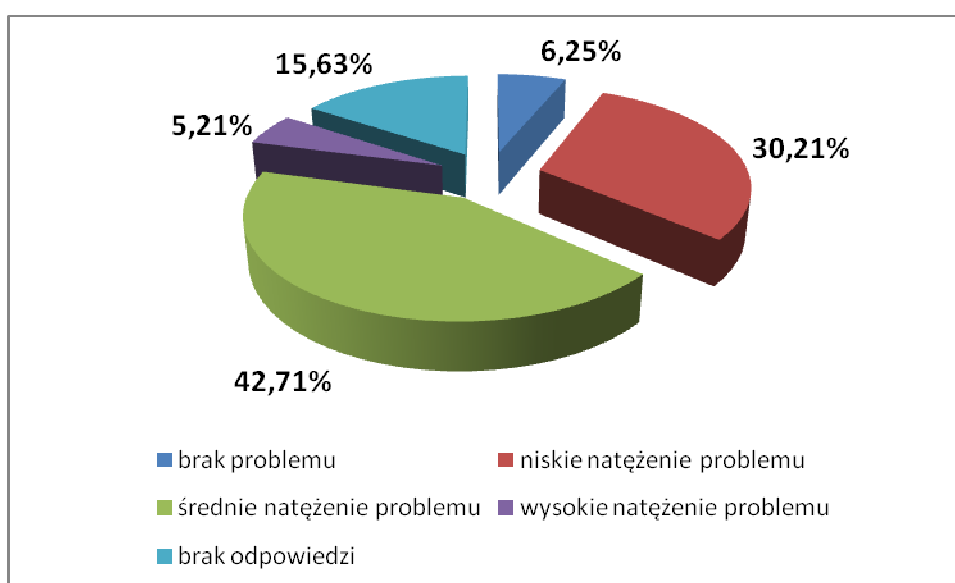
44,79% badanych wskazało na średnie natężenie zjawiska biedy na obszarze rewitalizowanym, a dalsze 38,54% mówiło o wysokim nasileniu tego zjawiska. Takie postrzeganie tego niekorzystnego stanu jest przede wszystkim konsekwencją występowania na obszarze rewitalizowanym wcześniej zidentyfikowanych problemów w postaci alkoholizmu oraz bezrobocia, które w prosty sposób prowadzą do występowania wysokiego poziomu ubóstwa u rodzin dotkniętych tymi problemami.

Wykres 18. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - bieda

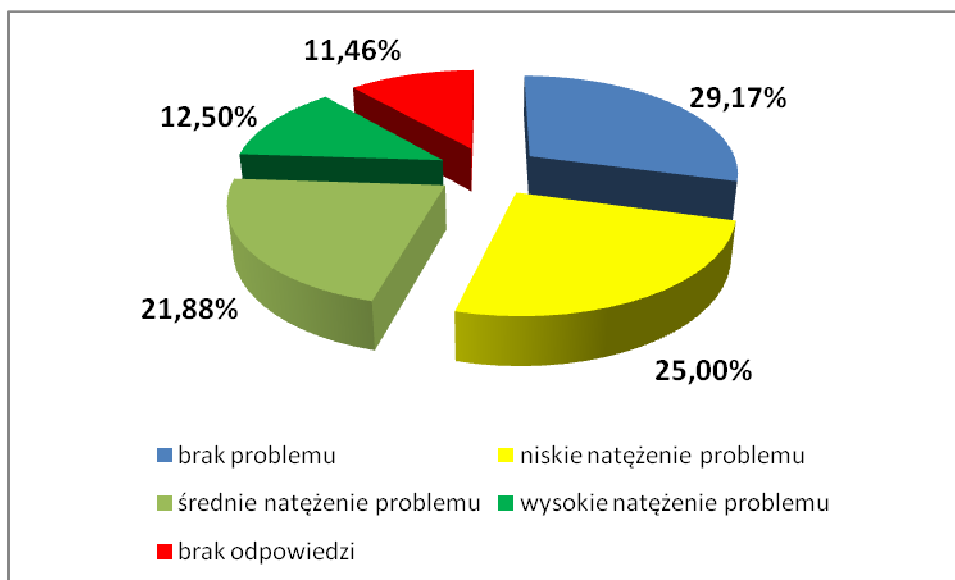
Analizując problem przemocy w rodzinie trzeba stwierdzić, że 42,71% badanych wskazało na średnie natężenie tego problemu, takich odpowiedzi udzieliło 47,62% mężczyzn i 41,33% kobiet. Kolejna grupa ankietowanych wskazała na niskie natężenie tego problemu (30,21% wskazań). Takiej odpowiedzi udzieliło odpowiednio 33,33% mężczyzn i 29,33% kobiet. Jedynie 5,21% ankietowanych stwierdziło, że nasilenie problemu przemocy w rodzinie na obszarze rewitalizowanym jest wysokie (odpowiednio 5,33 kobiet i 4,76% mężczyzn).

Wykres 19. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - przemoc w rodzinie

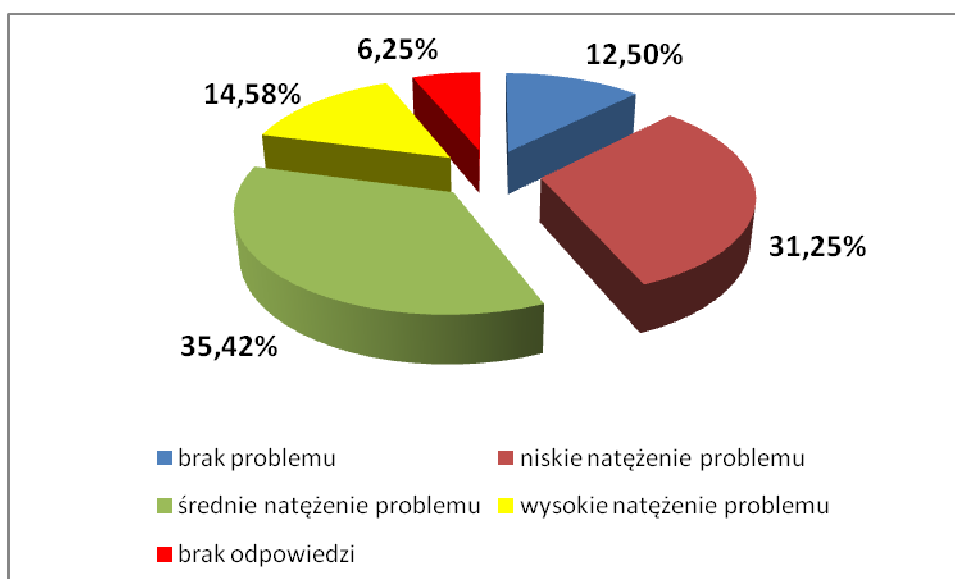
Jeśli chodzi o dostęp do szkół to należy stwierdzić, że największy odsetek ankietowanych wskazał na brak tego problemu (29,17%). Odpowiedzi takiej udzieliło 33,33% kobiet i 14,29% mężczyzn. Kolejna grupa ankietowanych wskazała na niskie natężenie tego problemu (25,00% wskazań, odpowiednio 21,33% kobiet i 38,10% mężczyzn). Na wysokie nasilenie tego problemu wskazało 12,50% ankietowanych, odpowiednio 12,00% kobiet i 14,29% mężczyzn.

Wykres 20. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do szkół

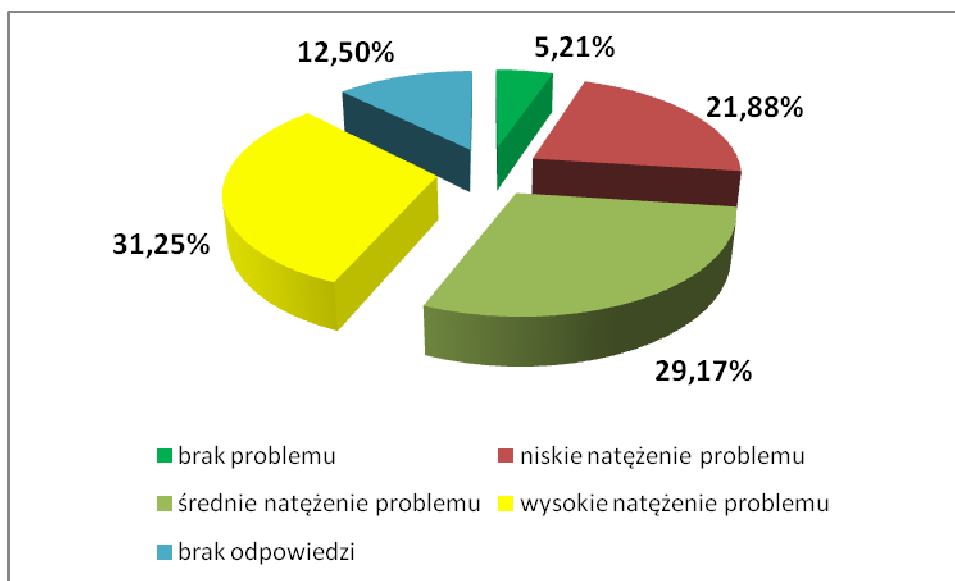
Biorąc pod uwagę dostęp do sieci handlowo – usługowej należy stwierdzić, że 35,42% ankietowanych wskazało na średnie natężenie tego problemu, a dalsze 31,25% - na niskie nasilenie. Jedynie 14,58% badanych stwierdziło, że na obszarze rewitalizowanym występuje utrudniony dostęp do sieci handlowo – usługowej, odpowiedzi takiej udzieliło 14,67% kobiet i 14,29% mężczyzn. Na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego należy zatem stwierdzić, że problem dostępu do sieci handlowo – usługowej na obszarze rewitalizowanym nie stanowi – w odczuciu respondentów – podstawowego problemu wymagającego natychmiastowej interwencji.

Wykres 21. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do sieci handlowo – usługowej

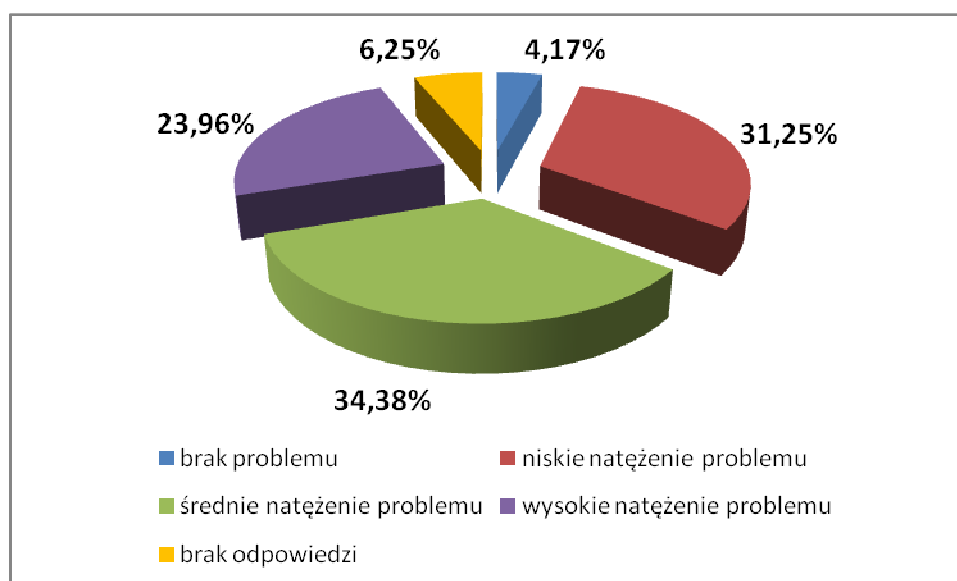
Na wysokie natężenie problemu związanego z dostępem do miejsc i instytucji rekreacji i sportu wskazało 31,25% ankietowanych. Takiej odpowiedzi udzieliło odpowiednio 32,00% kobiet i 28,57% mężczyzn. Kolejna grupa respondentów wskazała na średnie natężenie problemu (29,17% wskazań) oraz na niski poziom występowania tego niekorzystnego stanu (21,88% wskazań).

Wykres 22. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do miejsc i instytucji rekreacji i sportu

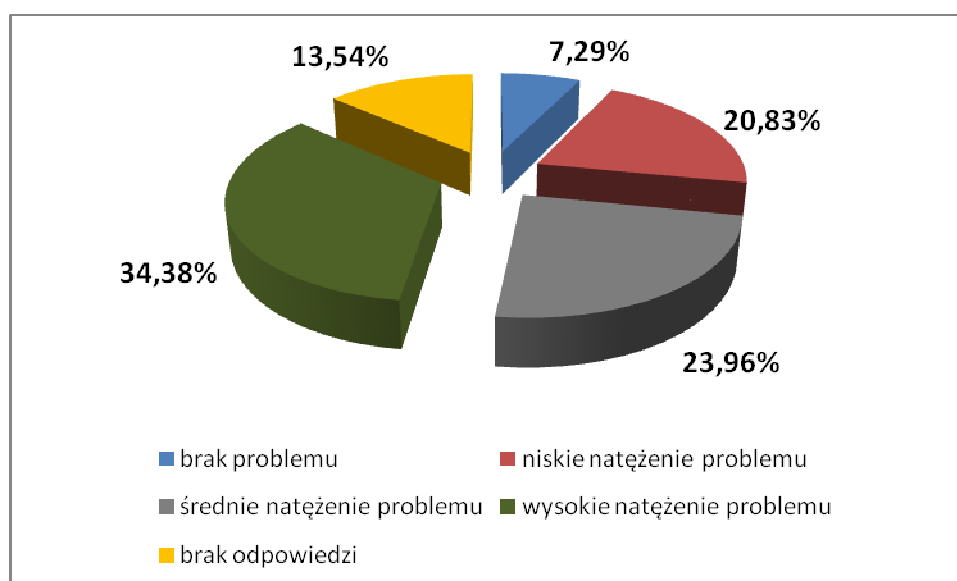
Biorąc pod uwagę dostęp do miejsc przeznaczonych do zabaw dla dzieci należy stwierdzić, że 34,38% badanych wskazało na średnie natężenie tego problemu, odpowiedzi takiej udzieliło 32,00% kobiet oraz 42,86% mężczyzn. 31,25% badanych wskazała na niski stopień nasilenia tego problemu, a kolejne 23,96% - na wysokie natężenie. Trzeba więc wskazać, że problem niewystarczającego dostępu do miejsc przeznaczonych dla dzieci jest dostrzegany przez osoby biorące udział w badaniu i inwestycje dotyczące zmiany tego niepożądanego stanu zostały przewidziane do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Wykres 23. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do miejsc przeznaczonych do zabaw dla dzieci

Na obszarze rewitalizowanym widoczna jest mała ilość instytucji kulturalnych i rozrywkowych, na co wskazało 34,38% ankietowanych (odpowiednio 36,00% kobiet i 28,57% mężczyzn). 23,96% badanych wskazało na średnie natężenie tego problemu na obszarze poddanym działaniom rewitalizacyjnym, a jedynie 20,83% mówiło o niskim nasileniu tego problemu.

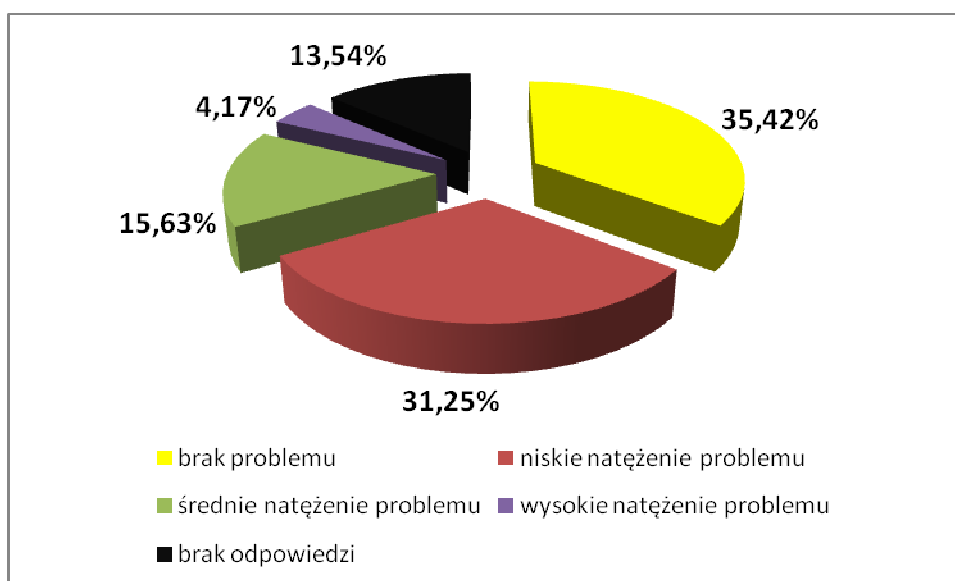
Wykres 24. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do instytucji kulturalnych i rozrywkowych

Jeśli chodzi o dostęp do podstawowych mediów to należy stwierdzić, że największy odsetek ankietowanych (35,42% wskazań) mówił o braku tego problemu, 31,25% wskazało na niskie

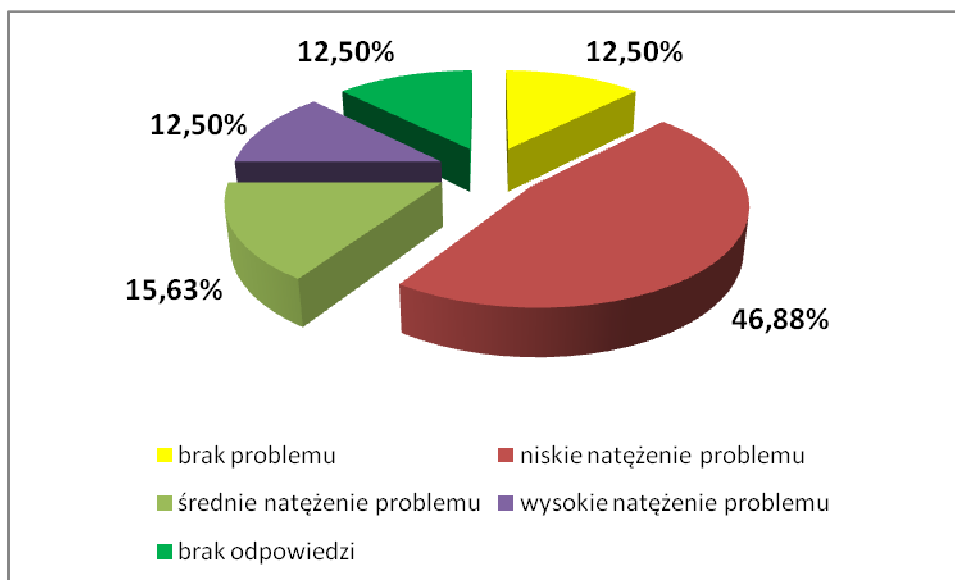
natężenie problemu, a 15,63% stwierdziło, że jest ono średnie. Jedynie 4,17% wskazało na wysoki poziom występowania tego problemu na obszarze poddanym rewitalizacji. Pomimo wskazań ankietowanych należy jednak podkreślić, że pomimo, iż nie odczuwają oni braków w zakresie dostępu do usług komunalnych, to jednak problem pozostaje nie do końca rozwiązany i władze gminne starają się ciągle zwiększać zakres oraz jakość świadczonych usług komunalnych.

Wykres 25. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - dostęp do podstawowych mediów (woda, kanalizacja)

Biorąc pod uwagę hałas uliczny należy stwierdzić, że 46,88% badanych wskazało na niski poziom intensywności tego problemu na obszarze rewitalizowanym. Odpowiedzi takiej udzieliło 46,67% kobiet oraz 47,62% mężczyzn. 15,63% badanych wskazało na średnie natężenie tego problemu, a po 12,50% mówiło o braku tego problemu lub jego wysokim natężeniu. Z powyższych odpowiedzi wynika, że problem związany z hałasem ulicznym nie jest zbyt dotkliwy dla osób zamieszkujących lub przebywających na obszarze poddanym rewitalizacji.

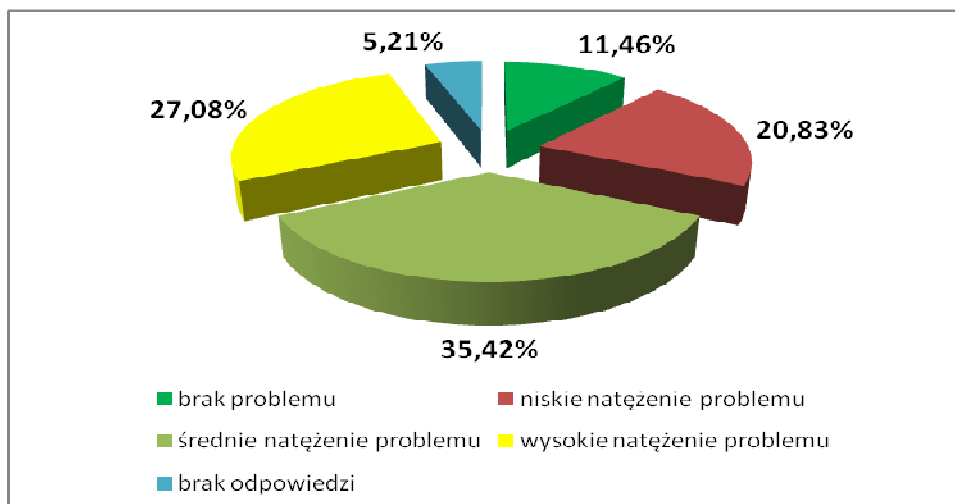
Wykres 26. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym -
natężenie hałasu ulicznego

Biorąc pod uwagę stan dróg i chodników w tej części Łabiszyna należy stwierdzić, że 35,42% badanych wskazało na średnie natężenie zjawiska związanego z niedostatecznym stanem tej infrastruktury. Odpowiedzi takiej udzieliło 37,33% kobiet oraz 28,57% mężczyzn. 27,08% ankietowanych wskazało na wysokie nasilenie tego problemu, co znajduje odzwierciedlenie w działaniach zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji, gdzie zadania dążące do poprawy stanu infrastruktury drogowej odgrywają pierwszorzędne znaczenie.

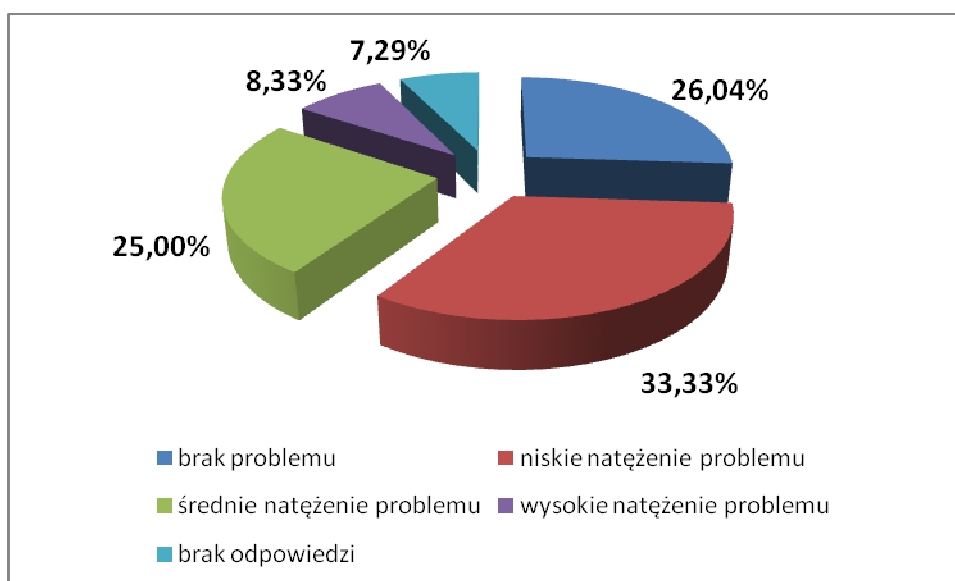
Analizując wskazania respondentów trzeba zaznaczyć, że jedynie 20,83% spośród nich mówiło o niskiej intensywności wskazanego problemu na obszarze rewitalizacji.

Wykres 27. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - stan
dróg i chodników

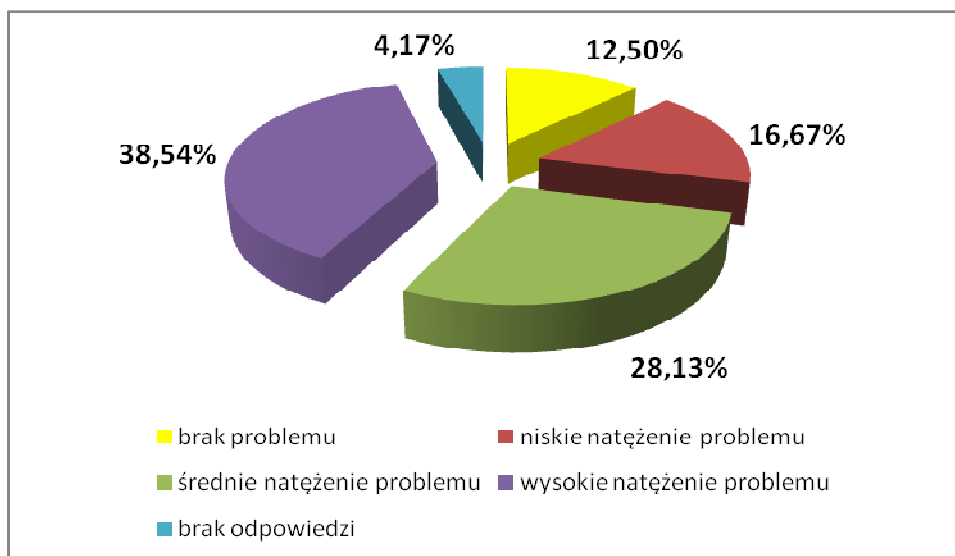
Na obszarze rewitalizowanym – zdaniem respondentów – stan oświetlenia ulicznego jest dobry i spełnia potrzeby, bowiem 33,33% badanych wskazało na niskie natężenie wskazanego problemu (odpowiednio 34,67% kobiet oraz 28,57% mężczyzn), a kolejne 26,04% (odpowiednio 24,00% kobiet oraz 33,33% mężczyzn) - na brak tego problemu. Na wysoki stopień intensywności tego zjawiska wskazało jedynie 8,33% respondentów (odpowiednio 8,00% kobiet oraz 9,52% mężczyzn).

Wykres 28. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - stan oświetlenia ulicznego

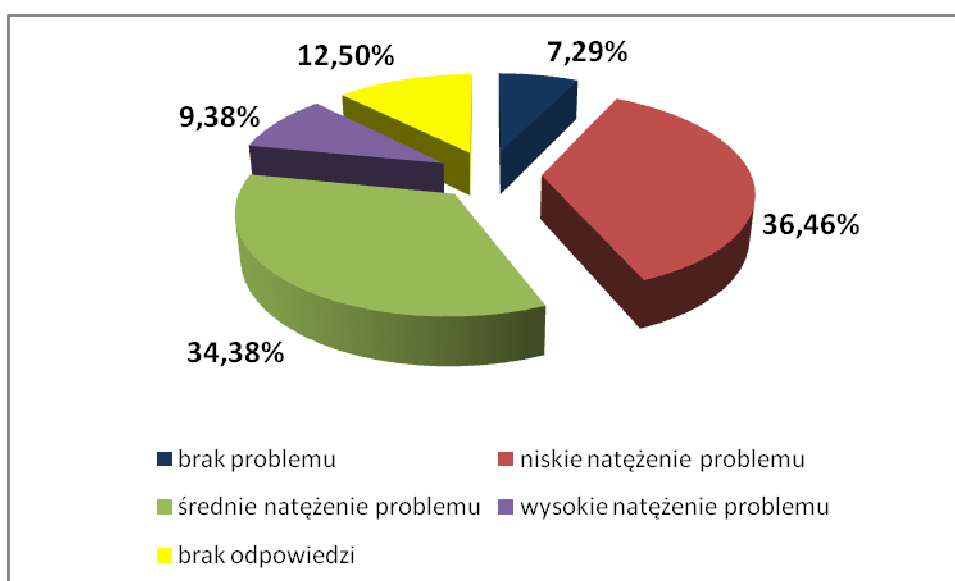
Analizując problem parkingów dla samochodów trzeba wskazać, że 38,54% respondentów stwierdziło, że problem ten jest niezwykle istotny na obszarze rewitalizowanym miasta Łabiszyn. Takiej odpowiedzi udzieliło 41,33% kobiet i 28,57% mężczyzn. 28,13% ankietowanych mówiło o średnim natężeniu tego problemu, 16,67% - o niskim nasileniu, a 12,50% - o braku problemu. Brak miejsc parkingowych jest zatem istotnym problemem występującym na obszarze rewitalizowanym i dlatego też w ramach prac nad tworzeniem przedmiotowego dokumentu – po uwzględnieniu opinii społeczności lokalnej wyrażonej w ramach przeprowadzonego badania ankietowego – zaplanowano budowę parkingu w centrum miasta.

Wykres 29. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - parkingi dla samochodów

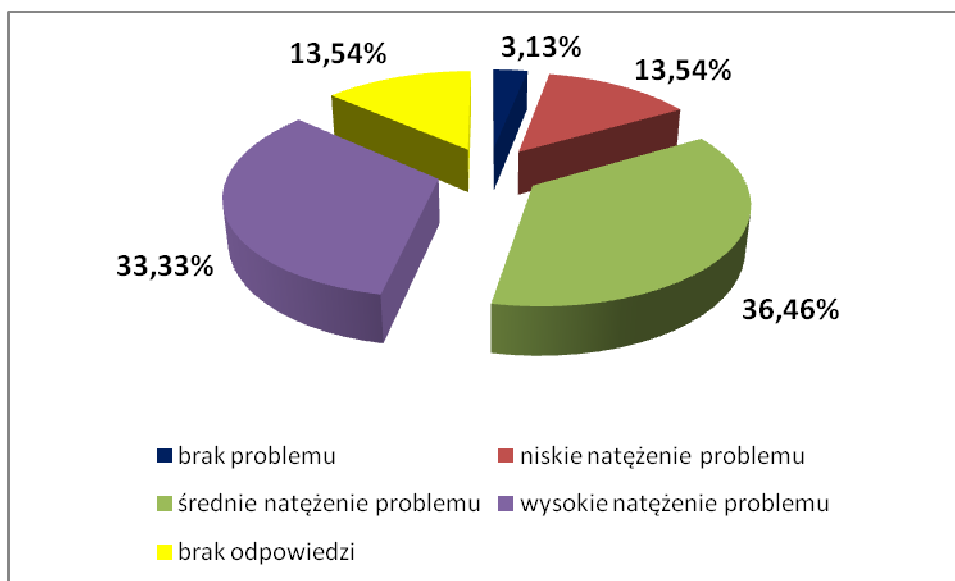
Stan zabytków na obszarze rewitalizowanym – zdaniem respondentów – nie stanowi poważnego problemu (36,46% wskazań dotyczących niskiego natężenia problemu, takiej odpowiedzi udzieliło odpowiednio 37,33% kobiet i 33,33% mężczyzn). 34,38% wskazało na średnie nasilenie problemu (odpowiednio 34,67% kobiet oraz 33,33% mężczyzn), a 9,38% - na wysoką intensywność występowania problemu (odpowiednio 9,33% kobiet oraz 9,52% mężczyzn).

Wykres 30. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - stan zabytków

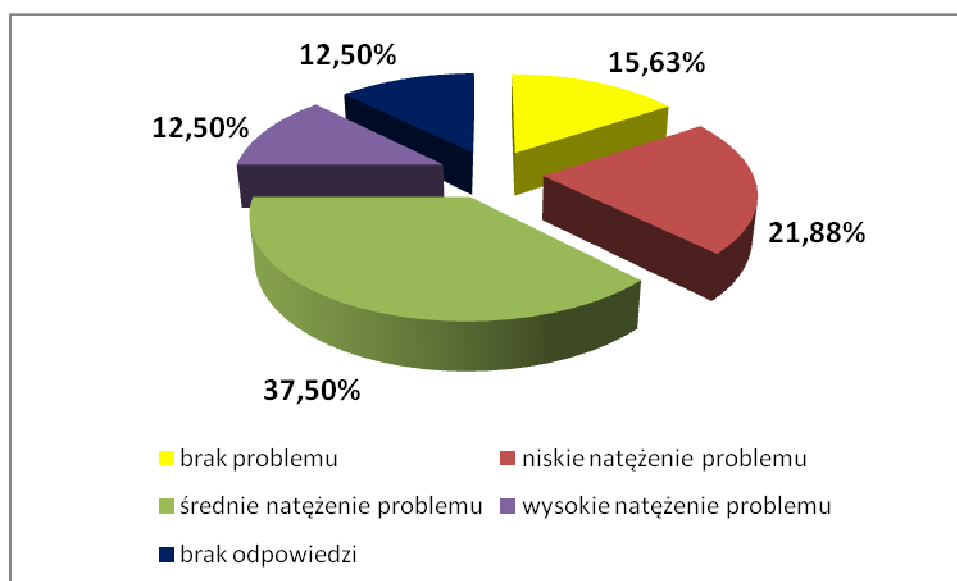
Stan infrastruktury mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji nie jest zadowalający. 36,46% badanych (odpowiednio 42,67% kobiet oraz 14,29% mężczyzn) wskazało na średnie natężenie występowania tego problemu, zaś kolejne 33,33% (odpowiednio 29,33% kobiet oraz 47,62% mężczyzn) mówiło o jego wysokim nasileniu. Jedynie 13,54% mówiło o niskim nasileniu problemu, a 3,13% - o jego braku.

Wykres 31. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - stan infrastruktury mieszkaniowej

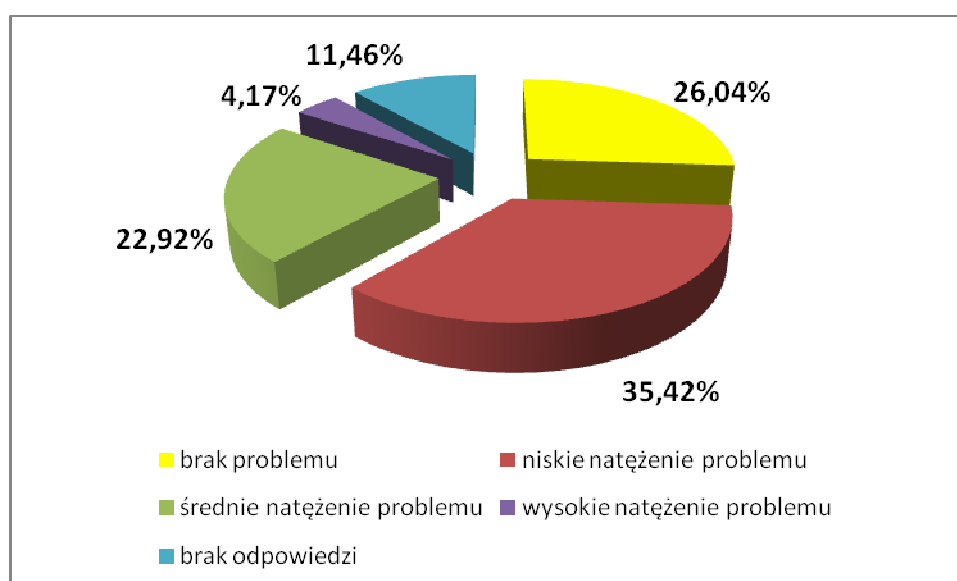
Biorąc pod uwagę czystość ulic i budynków należy stwierdzić, że respondenci wskazali na średnie natężenie tego zjawiska (37,50% wskazań, odpowiednio 42,67% kobiet oraz 19,05% mężczyzn). Kolejna grupa badanych wskazała na niską intensywność tego zjawiska (21,88% wskazań, odpowiednio 21,33% kobiet i 23,81% mężczyzn). 15,63% badanych (odpowiednio 12,00% kobiet i 28,57% mężczyzn) mówiło o braku problemu związanego z niedostatecznym stanem czystości ulic i chodników, zaś 12,50% (odpowiednio 13,33% kobiet i 9,52% mężczyzn) wskazało na wysokie natężenie problemu.

Wykres 32. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - czystość ulic i budynków

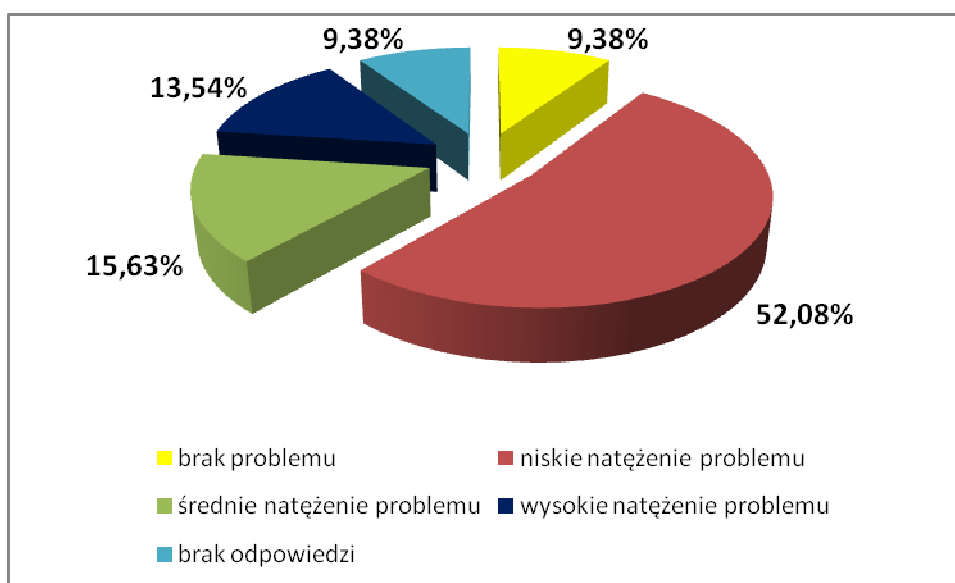
Jeśli chodzi o jakość i utrzymanie zieleni na obszarze rewitalizowanym – to zdaniem respondentów – nie stanowi to zbyt wielkiego problemu (35,42% badanych wskazało na niskie natężenie tego problemu, odpowiednio 41,33% kobiet i 14,29% mężczyzn). Kolejna grupa badanych wskazała na brak problemu związanego z utrzymaniem zieleni miejskiej (26,04%, odpowiednio 22,67% kobiet i 38,10% mężczyzn). Jedynie 4,17% respondentów mówiło o wysokim nasileniu wskazanego problemu.

Wykres 33. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - jakość i utrzymanie zieleni miejskiej

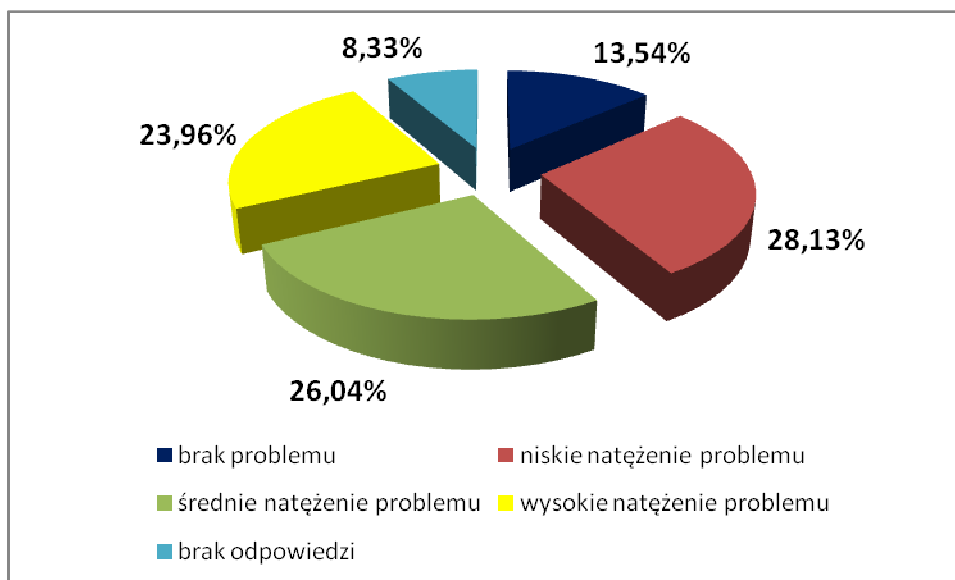
Biorąc pod uwagę zanieczyszczenie środowiska na obszarze rewitalizowanym należy stwierdzić, że nie odbiega ono od wymagań normatywnych, co potwierdzają spostrzeżenia ankietowanych, spośród których 52,08% (odpowiednio 50,67% kobiet i 57,14% mężczyzn) wskazało na niskie natężenie tego problemu, a kolejne 9,38% (odpowiednio 10,67% kobiet i 4,76% mężczyzn) - na brak tego negatywnego zjawiska. Jedynie 13,54% respondentów mówiło o wysokiej intensywności występowania problemu zanieczyszczenia środowiska na obszarze wskazanym do rewitalizacji w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn.

Wykres 34. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - zanieczyszczenie środowiska

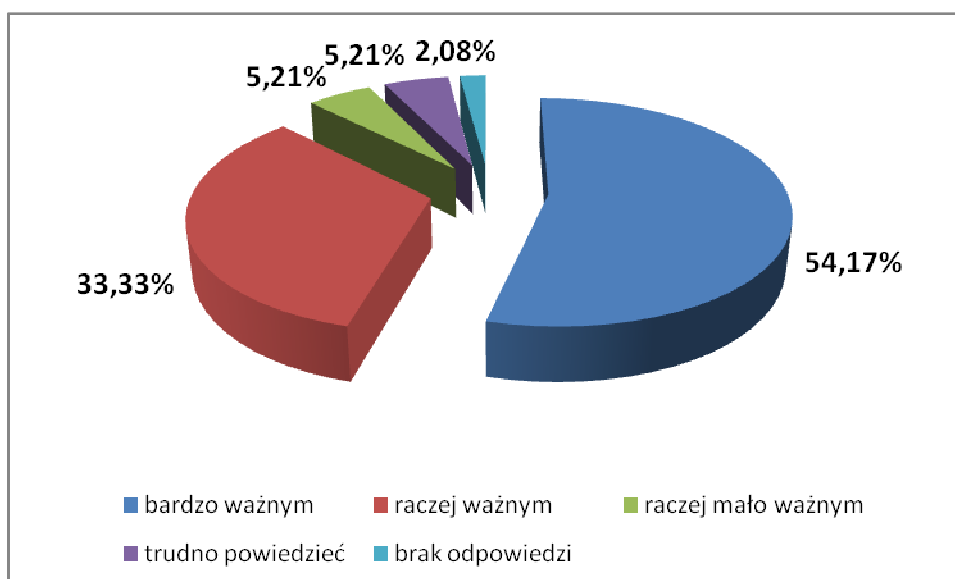
Analizując problemy związane z połączeniami komunikacyjnymi należy stwierdzić, że – zdaniem respondentów – występuje niskie natężenie tego problemu na obszarze podanym działaniom rewitalizacyjnym (28,13% wskazań, odpowiedzi takiej udzieliło odpowiednio 29,33% kobiet i 23,81% mężczyzn). Na średnie natężenie problemu wskazało 26,04% badanych (odpowiednio 25,33% kobiet i 28,57% mężczyzn), zaś na wysokie – 23,96% (odpowiednio 24,00% kobiet i 23,81% mężczyzn).

Wykres 35. Intensywność występowania problemów na obszarze rewitalizowanym - połączenia komunikacyjne

Na pytanie: Czy według Pana(i) rewitalizacja miasta (jego odnowa i ożywienie) jest dziś problemem ważnym dla mieszkańców? zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że jest to kwestia bardzo ważna (54,17% wskazań, odpowiednio 52,00% kobiet i 61,90% mężczyzn). Kolejna grupa ankietowanych stwierdziła, że jest to problem raczej ważny (33,33% wskazań, odpowiednio 37,33% kobiet i 19,05% mężczyzn). Jedynie 5,21% respondentów stwierdziła, że jest to problem raczej mało ważny (takiej odpowiedzi udzieliło odpowiednio 4,00% kobiet i 9,52% mężczyzn).

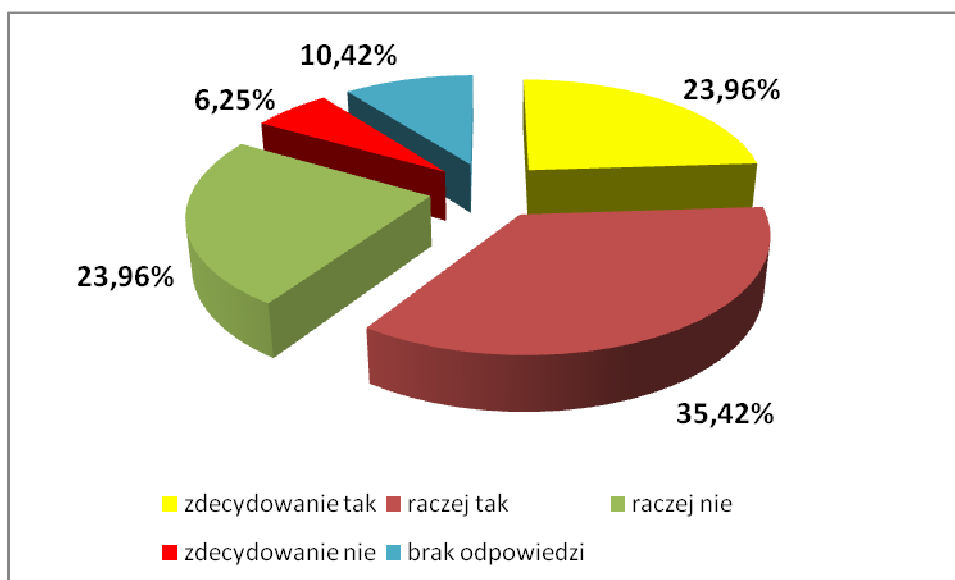
Wykres 36. Pytanie: Czy według Pana(i) rewitalizacja miasta (jego odnowa i ożywienie) jest dziś problemem ważnym dla mieszkańców?

Na kolejne pytanie: Gdyby miał(a) Pan(i) jeszcze raz możliwość wyboru, to czy chciał(a)by Pan(i) mieszkać na obszarze wskazanym do rewitalizacji? 35,42% ankietowanych odpowiedziało, że raczej chciałoby zamieszkać na tym terenie. Ten sam odsetek badanych (po 23,96%) udzielił odpowiedzi: zdecydowanie tak oraz raczej nie. Osób, które zdecydowanie nie chciałyby ponownie zamieszkać na obszarze rewitalizowanym było 6,25%.

Biorąc pod uwagę wiek ankietowanych należy stwierdzić, że aż 60% osób w wieku 15-24 lata nie zdecydowałoby się na ponowne zamieszkanie na obszarze rewitalizowanym. Zdecydowanie najbardziej zadowolone z faktu zamieszkiwania w tej części miasta są osoby po 60 roku życia, z których aż 50,00% wypowiedziało się za ponownym osiedleniem na tym terenie.

Wykres 37. Pytanie: Gdyby miał(a) Pan(i) jeszcze raz możliwość wyboru, to czy chciał(a)by Pan(i) mieszkać na obszarze wskazanym do rewitalizacji?

Podsumowując wyniki ankiet przeprowadzonych na terenie miasta Łabiszyn należy stwierdzić, że problemami, na które respondenci zwrócili uwagę w stosunku do obszaru rewitalizowanego są przede wszystkim:

- bezrobocie,
- alkoholizm,
- niedostateczny dostęp do instytucji rekreacji i sportu,
- niedostateczny dostęp do instytucji kulturalnych i rozrywkowych,
- niedostateczna liczba miejsc parkingowych,
- niedostateczny stan infrastruktury mieszkaniowej.

Jednocześnie trzeba stwierdzić, że pomimo dostrzeganych braków oraz problemów społecznych występujących w tej części miasta zdecydowana większość ankietowanych wypowiedziała się w sposób pozytywny o możliwości wyboru tego zakątka na swoje miejsce zamieszkania. Wynika stąd, że przeprowadzone działania rewitalizacyjne, zaplanowane w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji, przyczynią się do zachęcenia pozostałej części mieszkańców do pozostania na tym terenie, a nowych mieszkańców skłonią do wyboru tej części Łabiszyna na miejsce dogodne do osiedlenia się.

4.Diagnoza stanu wyjściowego

4.1.Charakterystyka społeczno – gospodarcza miasta na tle otoczenia

4.1.1.Rys historyczny

We wczesnym średniowieczu istniał tu gród wzmiankowany w 1247 r., który był własnością rycerską. W XIV wieku Łabiszyn był w posiadaniu rodu Prawdziców. Dzięki ich staraniom otrzymał prawa miejskie w 1369 roku. Siedem lat później Andrzej z Łabiszyna herbu Prawdzic, wojewoda brzesko-kujawski, zbudował zamek na wyspie w rozgałęzieniu Noteci. Nazwa Łabiszyn pochodzi prawdopodobnie od księcia Łabiszy. W 1407 roku miasto posiadało już własną pieczęć lakową z herbem przedstawiającym prawą, otwartą i odciętą dłoń z napisem „Łabiszyn”.

W 1410 roku król Władysław Jagiełło przejeżdżał przez miasto jadąc z Inowrocławia do Szubina po zwycięskiej bitwie pod Koronowem. Tutaj zatrzymał się na nocleg z dnia 2 na 3 listopada. Według tradycji Jagiełło zasadził na Wzgórzu Łabiszyńskim dwa dęby, z których jeden zachował się do dzisiaj. Obwód dębu wynosi 5 metrów i 35 centymetrów.

W 1594 roku dziedzic Łabiszyna Stanisław Latałski wybudował w mieście zbór drewniany dla wyznawców kalwinizmu, który w 1627 roku zmieniony został na kościół katolicki pod wezwaniem św. Tomasza. W 1660 roku przeniesiono do niego zakon reformatów. Kościół wielokrotnie niszczyły pożary. W latach 1655 i 1657 miasto zostało zajęte przez Szwedów i spustoszone. W 1678 roku kasztelan Paweł Gembicki potwierdził prawa miejskie dla Łabiszyna. W XVII i XVIII wieku miasto niszczyły pożary. W 1772 roku Franciszek Bogusław Skórzewski po oddzieleniu większości dóbr i wykupieniu kilku wsi, ulokował na prawym brzegu Noteci nowe miasto, osadzając w nim sukienników, przeważnie ewangelików. W czasie insurekcji kościuszkowskiej wojska generała Henryka Dąbrowskiego wyzwoliły Łabiszyn (we wrześniu 1794 roku). Wtedy to miała miejsce bitwa pod Łabiszynem rozegrana w nocy z 28 na 29 września 1794 roku pomiędzy wojskami polskimi dowodzonymi przez gen. Jana Henryka Dąbrowskiego a oddziałami pruskimi dowodzonymi przez pułkownika Fryderyka Székelyego, zakończona zwycięstwem Polaków.

W czasie swojej wyprawy do Wielkopolski gen. Dąbrowski postanowił skoncentrować swoje oddziały w Gnieźnie, gdzie dotarł 27 września. Na jego siły liczące około 7000 ludzi składała się dywizja Dąbrowskiego i powstańcy wielkopolscy, wojska składające się głównie z rekrutów i niedoświadczonych. Mając siły za słabe na zajęcie Poznania, postanowił

pozorować marsz w tamtym kierunku, a w tym czasie rozbić oddział pacyfikacyjny pułkownika Székelyego (batalion fizylierów i 3 szwadrony huzarów), który stał w Inowrocławiu i zagrażał łączności wojsk polskich w Wielkopolsce z Warszawą.

Aby utwierdzić dowództwo pruskie w przekonaniu o celu ataku, Dąbrowski wysłał w okolice Poznania dwa szwadrony kawalerii pod komendą mjr Stanisława Bielamowskiego. Obawiając się tego ataku Prusacy, poza Székelym, wstrzymali wszelkie akcje zaczepne przygotowując obronę, jednak wycofanie się korpusu ks. Józefa Poniatowskiego znad Bzury zerwało łączność Dąbrowskiego z resztą polskiej armii.

Dąbrowski, aby zrealizować swój plan, podzielił korpus na trzy kolumny: prawa, złożona z brygady Madalińskiego, 100 strzelców i 2 dział miała ruszyć przez Trzemeszno, Mogilno, Inowrocław do Łabiszyna. Środkowa, złożona z reszty regularnych oddziałów, pod dowództwem Dąbrowskiego miała przejść z Gniezna do Rogowa, Żnina i dalej do Łabiszyna, zaś lewa, złożona z oddziałów powstańczych pod komendą Józefa Lipskiego miała przez Kłecko i Żnin również dotrzeć do Łabiszyna. Pierwszy w punkcie zbornym pojawił się Madaliński, który rozbroił miejscowy oddział, jednak główne siły Székelyego maszerowały wówczas z Inowrocławia na Nową Wieś. W nocy z 28 na 29 września znajdujące się w Łabiszynie połączone kolumny Dąbrowskiego i Madalińskiego zostały ostrzelane przez artylerię pruską, jednak po opanowaniu zamieszania poprowadzono kontratak zakończony starciem na bagnety pod Wzgórzem Klasztornym i szarżą kawalerii poprowadzoną przez samego Dąbrowskiego. Po tym starciu Székely wycofał się za Brdę urządzając swój sztab w Bydgoszczy.

Obecnie jedną z atrakcji Łabiszyna jest tzw. „Góra Székelygo” - pamiątka bitwy pod Łabiszynem.

W 1859 r. Łabiszyn liczył ok. 2000 mieszkańców. Mieszkańcy miasta odegrali ważną rolę w powstaniu wielkopolskim. Łabiszyńscy powstańcy w 1919 roku wywalczyli w długich i krwawych walkach ostatecznie decydujące zwycięstwo.

W okresie międzywojennym miasto i gmina Łabiszyn należały do województwa poznańskiego, a następnie pomorskiego. W latach okupacji hitlerowskiej 1939-1945 wielu mieszkańców zostało zamordowanych w obozach koncentracyjnych i jenieckich, wielu poległo na frontach.

4.1.2. Analiza w sferze społecznej

Struktura demograficzna ludności oraz jej analiza stanowią podstawę budowy prognoz potrzeb społecznych. Trzeba bowiem wskazać, że procesy demograficzne decydują o skali rozwoju miasta, jego dynamice oraz skali występujących potrzeb społecznych.

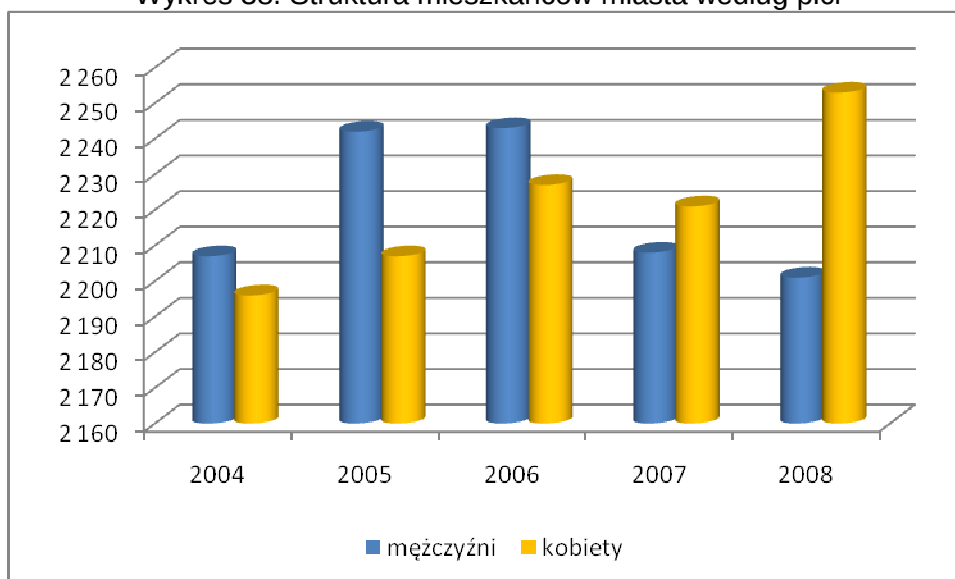
Na terenie miasta Łabiszyn zamieszkiwały 4 454 osoby (stan na dzień 31.12.2008 r. – dane GUS na podstawie faktycznego miejsca zamieszkania). W ogólnej liczbie ludności dominowały kobiety stanowiąc 50,58% mieszkańców, co potwierdzają dane zawarte na wykresie 38. W analizowanym okresie liczba ludności na terenie miasta podlegała pewnym wahaniom i wynosiła od 4 403 osób do 4 470 mieszkańców. Analiza trendu dotycząca liczby ludności, zaprezentowana na wykresie 39 wskazuje, że w następnych latach liczba mieszkańców Łabiszyna powinna systematycznie rosnąć, na co wpływ może mieć też napływ mieszkańców z aglomeracji miejskich zlokalizowanych w pobliżu, a zwłaszcza z siedziby władz województwa – Bydgoszczy. Od lat jest bowiem obserwowana tendencja związana z osiedlaniem się mieszkańców dużych miast na ich obrzeżach oraz w pobliskich gminach, co w przypadku Łabiszyna może się przyczynić do wspomnianego zwiększenia liczby osób zamieszkujących tę urokliwą miejscowość.

Tabela 3. Liczba ludności na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	4 403	4 449	4 470	4 429	4 454
mężczyźni	osoba	2 207	2 242	2 243	2 208	2 201
kobiety	osoba	2 196	2 207	2 227	2 221	2 253
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	1 276 853	1 272 615	1 267 250	1 262 577	1 259 462
mężczyźni	osoba	603 244	600 944	598 026	595 155	593 400
kobiety	osoba	673 609	671 671	669 224	667 422	666 062
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	2 068 258	2 068 253	2 066 371	2 066 136	2 067 918
mężczyźni	osoba	998 948	998 676	997 275	996 661	997 285
kobiety	osoba	1 069 310	1 069 577	1 069 096	1 069 475	1 070 633
kraj ogółem						
ogółem	osoba	38 173 835	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876
mężczyźni	osoba	18 470 253	18 453 855	18 426 775	18 411 501	18 414 926
kobiety	osoba	19 703 582	19 703 200	19 698 704	19 704 140	19 720 950

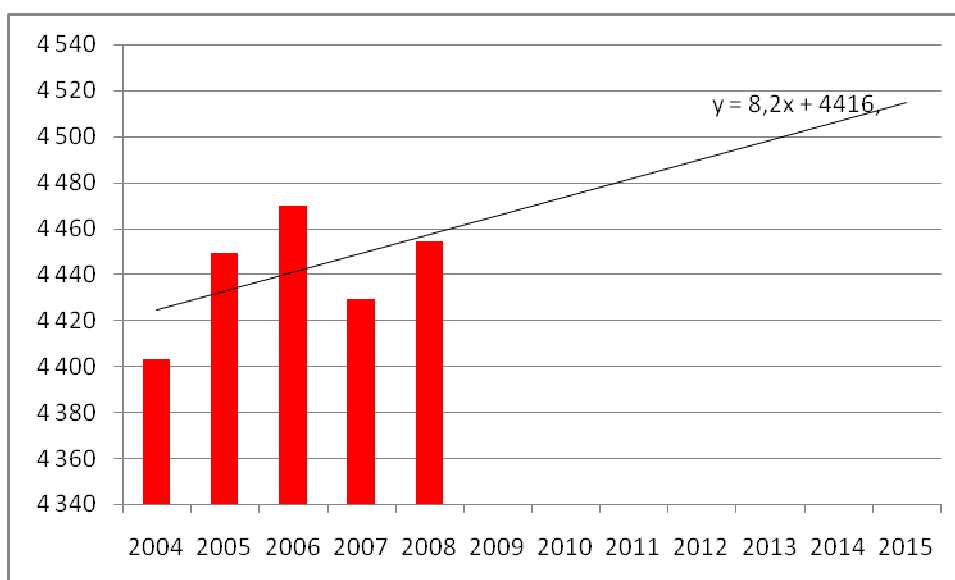
Źródło: Dane GUS

Wykres 38. Struktura mieszkańców miasta według płci

Źródło: Dane GUS

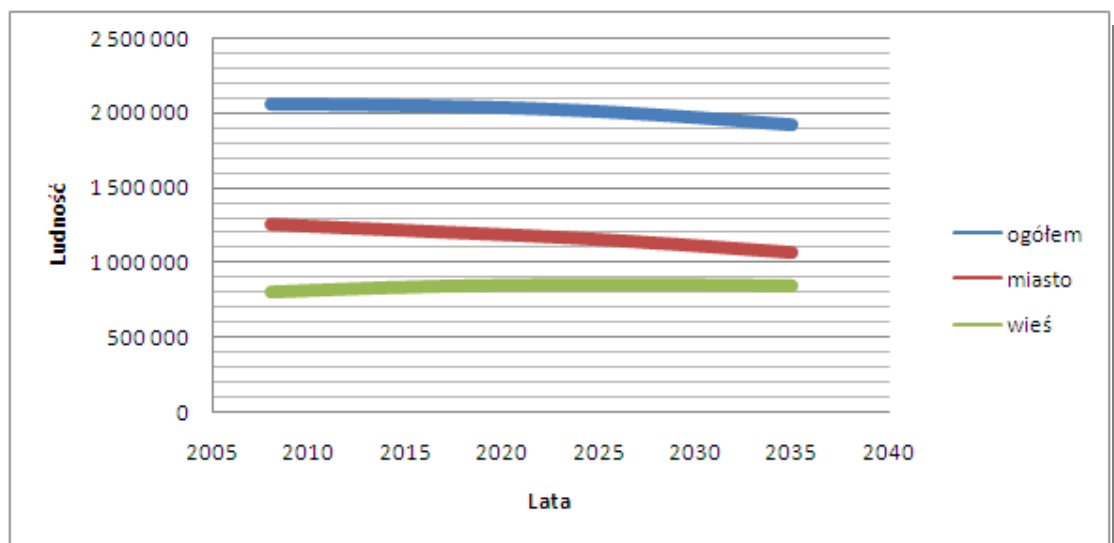
Wykres 39. Liczba mieszkańców w mieście Łabiszyn wraz z trendem

Źródło: Dane GUS

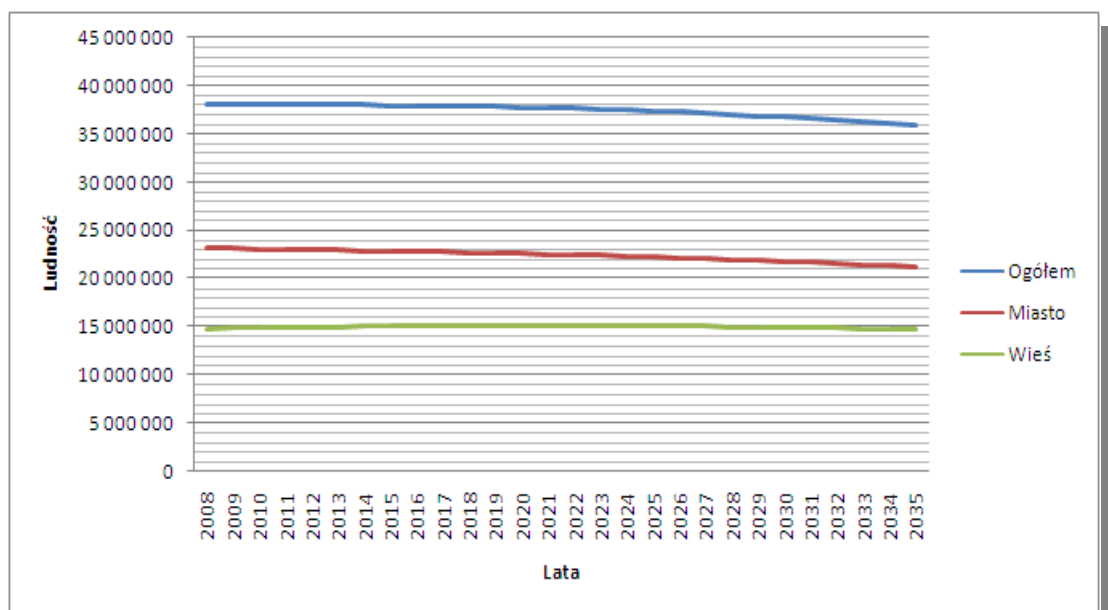
W tym samym okresie liczba mieszkańców miast na terenie województwa kujawsko – pomorskiego, ogółem w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju podlegała systematycznemu zmniejszeniu, zarówno w odniesieniu do kobiet, jak i mężczyzn. Zgodnie z prognozami GUS-u dla województwa kujawsko – pomorskiego oraz Polski, ta niekorzystna tendencja utrzyma się do 2035.

Wykres 40. Prognoza liczby ludności na lata 2008 – 2035 dla województwa kujawsko - pomorskiego

Źródło: Dane GUS

Wykres 41. Prognoza liczby ludności na lata 2008 – 2035 dla Polski

Źródło: Dane GUS

Liczba urodzeń na terenie miasta Łabiszyn wzrosła w 2008 r. w stosunku do roku 2004 o ponad 7%. W tym samym czasie liczba ta wzrosła w przypadku miast województwa – o 14,83%, odnośnie całego województwa kujawsko – pomorskiego – o 15,87%, zaś w przypadku kraju – aż o 16,39%. Świadczy to o występowaniu na terenie miasta

pozytywnych tendencji odpowiadających trendom wojewódzkim i krajowym, stwierdzić jednak należy, że zmiany te nie odznaczają się taką dynamiką, jak w przypadku pozostałych analizowanych jednostek.

Tabela 4. Urodzenia na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	41	45	36	34	44
mężczyźni	osoba	23	29	17	17	20
kobiety	osoba	18	16	19	17	24
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	11 193	11 307	11 777	12 110	12 853
mężczyźni	osoba	5 731	5 801	6 025	6 191	6 497
kobiety	osoba	5 462	5 506	5 752	5 919	6 356
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	20 068	20 456	21 142	21 814	23 253
mężczyźni	osoba	10 251	10 560	10 850	11 180	11 834
kobiety	osoba	9 817	9 896	10 292	10 634	11 419
kraj ogółem						
ogółem	osoba	356 131	364 383	374 244	387 873	414 499
mężczyźni	osoba	183 422	187 385	192 518	199 338	212 946
kobiety	osoba	172 709	176 998	181 726	188 535	201 553

Źródło: Dane GUS

Biorąc pod uwagę liczbę zgonów trzeba zauważyć, że we wszystkich analizowanych jednostkach uległa ona zwiększeniu. Największy przyrost w roku 2008 w stosunku do roku 2004 odnotowano w przypadku miasta Łabiszyn, gdzie w badanym okresie liczba osób zmarłych wzrosła o 32,14%. W tym samym okresie liczba zgonów wzrosła w przypadku miast województwa kujawsko – pomorskiego – o 6,66%, odnośnie całego województwa – o 4,69%, zaś w odniesieniu do kraju – o 4,37%.

Tabela 5. Zgony na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	28	29	28	48	37
mężczyźni	osoba	16	15	18	31	25
kobiety	osoba	12	14	10	17	12
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	11 751	11 749	12 038	12 491	12 534
mężczyźni	osoba	6 071	6 094	6 334	6 560	6 554
kobiety	osoba	5 680	5 655	5 704	5 931	5 980
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	19 129	19 410	19 622	20 327	20 027

mężczyźni	osoba	10 081	10 286	10 519	10 850	10 677
kobiety	osoba	9 048	9 124	9 103	9 477	9 350
kraj ogółem						
ogółem	osoba	363 522	368 285	369 686	377 226	379 399
mężczyźni	osoba	194 683	196 776	198 299	202 241	202 343
kobiety	osoba	168 839	171 509	171 387	174 985	177 056

Źródło: Dane GUS

Jedną z korzystnych tendencji zaobserwowanych na terenie miasta Łabiszyn jest dodatni poziom przyrostu naturalnego (z wyjątkiem roku 2007, kiedy był on ujemny). Pokrywa się to ze zjawiskiem występującym na terenie całego województwa kujawsko – pomorskiego, nie odpowiada za to poziomowi przyrostu naturalnego odnotowanego na obszarze miast zlokalizowanych na terenie województwa (gdzie we wszystkich latach był on ujemny). Na terenie kraju ujemny poziom przyrostu naturalnego odnotowano w 2004 i 2005 r., natomiast w kolejnych latach był on dodatni.

Tabela 6. Przyrost naturalny na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	13	16	8	-14	7
mężczyźni	osoba	7	14	-1	-14	-5
kobiety	osoba	6	2	9	0	12
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	-558	-442	-261	-381	319
mężczyźni	osoba	-340	-293	-309	-369	-57
kobiety	osoba	-218	-149	48	-12	376
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	939	1 046	1 520	1 487	3 226
mężczyźni	osoba	170	274	331	330	1 157
kobiety	osoba	769	772	1 189	1 157	2 069
kraj ogółem						
ogółem	osoba	-7 391	-3 902	4 558	10 647	35 100
mężczyźni	osoba	-11 261	-9 391	-5 781	-2 903	10 603
kobiety	osoba	3 870	5 489	10 339	13 550	24 497

Źródło: Dane GUS

Analizując saldo migracji wewnętrznych należy stwierdzić, że w 2004, 2006 oraz 2008 roku było ono dodatnie, zaś w 2005 oraz 2007 roku – ujemne. W badanym okresie saldo migracji wewnętrznych, zarówno w stosunku do miast województwa kujawsko – pomorskiego, jak i całego województwa było ujemne. Świadczy to o pozytywnej tendencji polegającej na większym napływie ludności na teren miasta niż z niego wyjeżdżających. Wpływ na taki stan rzeczy może mieć wspomniane zjawisko polegające na osiedlaniu się mieszkańców dużych miast w mniejszych miasteczkach oraz wsiach zlokalizowanych w ich bezpośrednim

sąsiedztwie, co niewątpliwie znajduje swoje odzwierciedlenie w zjawiskach mających miejsce na terenie Łabiszyna.

Tabela 7. Saldo migracji wewnętrznych na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	7	-6	17	-14	2
mężczyźni	osoba	6	0	10	-10	-3
kobiety	osoba	1	-6	7	-4	5
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	-4 165	-3 917	-4 206	-4 217	-3 269
mężczyźni	osoba	-2 175	-2 022	-2 200	-2 204	-1 700
kobiety	osoba	-1 990	-1 895	-2 006	-2 013	-1 569
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	-1 094	-1 550	-1 623	-1 464	-1 059
mężczyźni	osoba	-552	-635	-783	-620	-466
kobiety	osoba	-542	-915	-840	-844	-593
kraj ogółem						
ogółem	osoba	0	0	0	0	0
mężczyźni	osoba	0	0	0	0	0
kobiety	osoba	0	0	0	0	0

Źródło: Dane GUS

Saldo migracji zagranicznych nie wywierało w analizowanym okresie wielkiego wpływu na liczbę ludności na terenie miasta Łabiszyn. Z kolei na terenie miast zlokalizowanych w województwie kujawsko – pomorskim, całego województwa oraz kraju przyjmowało ono wartości ujemne. W latach 2004 – 2008 saldo migracji było zdecydowanie większe w przypadku kobiet. W 2008 r. z miast zlokalizowanych na terenie województwa kujawsko – pomorskiego wyjechało 295 kobiet (56,84% wszystkich wyjeżdżających), z całego województwa – 345 kobiet (55,47%), zaś z całego kraju – 7 687 kobiet (51,71%).

Tabela 8. Saldo migracji zagranicznych na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

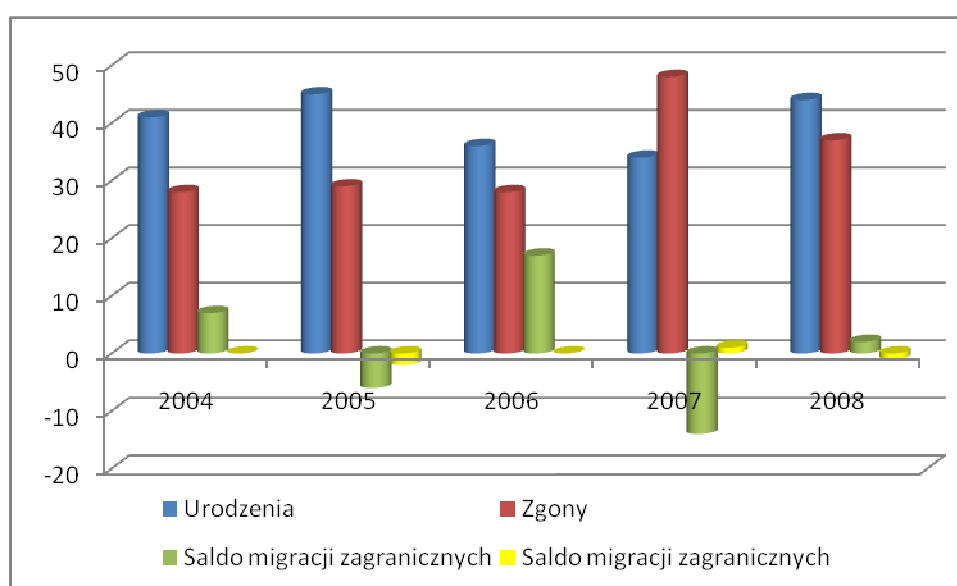
Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
miasto Łabiszyn						
ogółem	osoba	0	-2	0	1	-1
mężczyźni	osoba	0	-1	0	1	-2
kobiety	osoba	0	-1	0	0	1
miasta w woj. kujawsko-pomorskim						
ogółem	osoba	-279	-495	-1 454	-748	-519
mężczyźni	osoba	-108	-267	-810	-484	-224

kobiety	osoba	-171	-228	-644	-264	-295
woj. kujawsko-pomorskie ogółem						
ogółem	osoba	-257	-530	-1 964	-908	-622
mężczyźni	osoba	-82	-293	-1 122	-586	-277
kobiety	osoba	-175	-237	-842	-322	-345
kraj ogółem						
ogółem	osoba	-9 382	-12 878	-36 134	-20 485	-14 865
mężczyźni	osoba	-4 916	-7 007	-21 299	-12 371	-7 178
kobiety	osoba	-4 466	-5 871	-14 835	-8 114	-7 687

Źródło: Dane GUS

Na wykresie 42 zaprezentowano ruchu naturalny ludności na terenie miasta Łabiszyn.

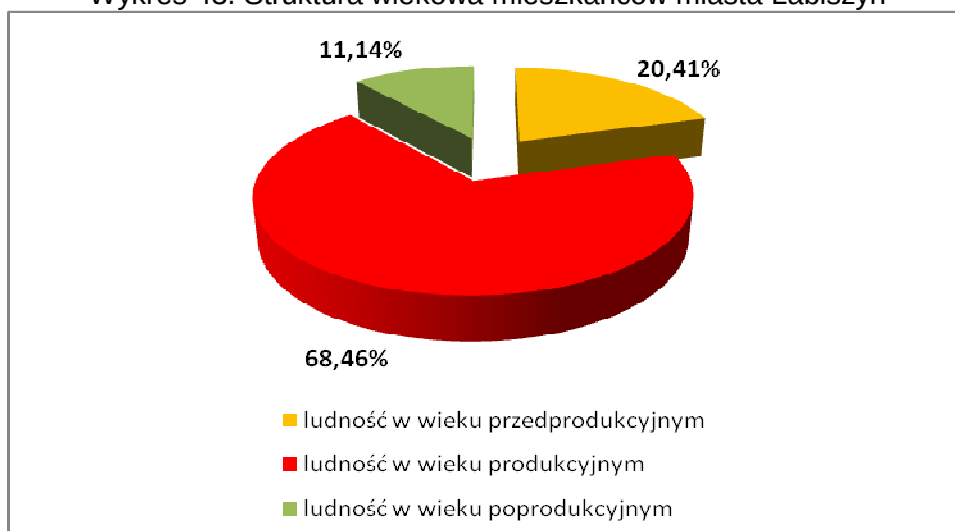
Wykres 42. Ruch naturalny ludności na terenie miasta Łabiszyn

Źródło: Dane GUS

Analizując strukturę mieszkańców miasta pod względem struktury wiekowej należy zauważyć, że w 2008 r. największa liczba osób znajdowała się w wieku produkcyjnym, co potwierdzają dane zawarte na wykresie 43.

Wykres 43. Struktura wiekowa mieszkańców miasta Łabiszyn

Źródło: Dane GUS

Tabela 9. Struktura wiekowa ludności na terenie miasta Łabiszyn, w miastach województwa kujawsko – pomorskiego, w gminach województwa kujawsko – pomorskiego oraz na terenie kraju

Wyszczególnienie	Jednostka	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
ludność w wieku przedprodukcyjnym	miasto Łabiszyn	%	22,7	22,3	21,9	20,9	20,4
	miasta w woj. kujawsko - pomorskim		19,8	19,3	18,8	18,4	18,0
	woj. kujawsko - pomorskie		21,9	21,4	20,9	20,4	20,0
	kraj ogółem		21,2	20,6	20,1	19,6	19,3
ludność w wieku produkcyjnym	miasto Łabiszyn	%	67,0	67,1	67,2	68,2	68,5
	miasta w woj. kujawsko - pomorskim		65,4	65,7	65,7	65,7	65,6
	woj. kujawsko - pomorskie		63,8	64,3	64,4	64,6	64,7
	kraj ogółem		63,5	64,0	64,2	64,4	64,5
ludność w wieku poprodukcyjnym	miasto Łabiszyn	%	10,3	10,6	10,9	11,0	11,1
	miasta w woj. kujawsko - pomorskim		14,8	15,0	15,5	15,9	16,4
	woj. kujawsko - pomorskie		14,3	14,4	14,7	15,0	15,3
	kraj ogółem		15,3	15,4	15,7	16,0	16,2

Źródło: Dane GUS

Zgodnie z danymi GUS zawartymi w tabeli 9 we wszystkich analizowanych jednostkach zmniejsza się udział osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do pozostałych grup ludności. Taki stan rzeczy może przyczynić się w dłuższym okresie czasu do starzenia się społeczeństwa, a to pociąga za sobą chociażby większe środki kierowane z budżetu gminy na wszelkiego rodzaju zasiłki pomocy społecznej.

Tabela 10. Poziom bezrobocie na terenie miasta Łabiszyn

Data	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	Ogółem	Kobiet	Ogółem	W tym kobiet
31.12.1999 r.	410	239	117	49
31.12.2000 r.	518	283	123	48
31.12.2001 r.	567	323	129	59

31.12.2002 r.	641	352	165	73
31.12.2003 r.	631	352	147	62
31.12.2004 r.	579	323	112	49
31.12.2005 r.	554	306	109	39
31.12.2006 r.	477	280	107	49
31.12.2007 r.	299	196	77	42
31.12.2008 r.	312	205	87	39
31.12.2009 r.	365	208	95	41

Źródło: Dane PUP w Żninie

Analizując dane dotyczące bezrobocia na terenie miasta Łabiszyn należy stwierdzić, że do 2002 r. liczba osób bezrobotnych rosła, w latach 2003 – 2007 uległa ona zmniejszeniu, by znów wzrosnąć w latach 2008 – 2009. Przedstawione dane zgodne są z ogólnokrajową tendencją związaną ze zmianami dynamiki bezrobocia w analizowanych latach.

4.1.3. Analiza w sferze infrastruktury technicznej i społecznej

Analizując stan infrastruktury technicznej na terenie miasta Łabiszyn należy zauważyć, że w badanym okresie nie odnotowano rozwoju sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, w niewielkim zakresie zwiększyła się za to długość sieci gazowej. Przedstawione w tabeli 11 dane wskazują na wysoki stopień zwodociągowania miasta, występują za to braki w zakresie sieci kanalizacyjnej, co jest szczególnie odczuwalne zwłaszcza w centrum miasta objętym działaniami rewitalizacyjnymi.

Tabela 11. Stan infrastruktury technicznej na terenie miasta Łabiszyn

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	17,8	17,8	17,8	17,8	17,8
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	658	658	658	658	688
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	4 203	4 247	4 267	4 228	4 256
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	239	239	239	239	239
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2 499	2 525	2 537	2 514	2 528
Sieć gazowa						
długość czynnej sieci ogółem	km	26,9	27,0	28,9	28,9	28,9

długość czynnej sieci przesyłowej	km	14,9	14,9	14,9	14,9	14,9
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	12,0	12,1	14,0	14,0	14,0
czynne połączenia do budynków	szt.	467	473	435	436	439
odbiorcy gazu	gosp.dom.	1080	1 090	1 101	1 100	1 098
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	3 273	3 303	3 306	3 563	3 552
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności						
wodociąg	%	95,5	95,5	95,5	95,5	95,6
kanalizacja	%	56,8	56,8	56,8	56,8	56,8
gaz	%	74,3	74,2	74,0	80,4	79,7
Sieć rozdzielcza na 100 km²						
sieć wodociągowa	km	611,7	611,7	615,9	615,9	615,9
sieć kanalizacyjna	km	202,7	202,7	204,2	204,2	204,2
sieć gazowa	km	412,4	415,8	485,4	485,4	485,4

Źródło: Dane GUS

Analizując stan zasobów mieszkaniowych na terenie miasta trzeba stwierdzić, że w badanym okresie systematycznie rosła liczba mieszkań dostępnych dla społeczności lokalnej, co potwierdzają dane zamieszczone na wykresie 44. W związku z tym zaobserwowano wzrost liczby izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań.

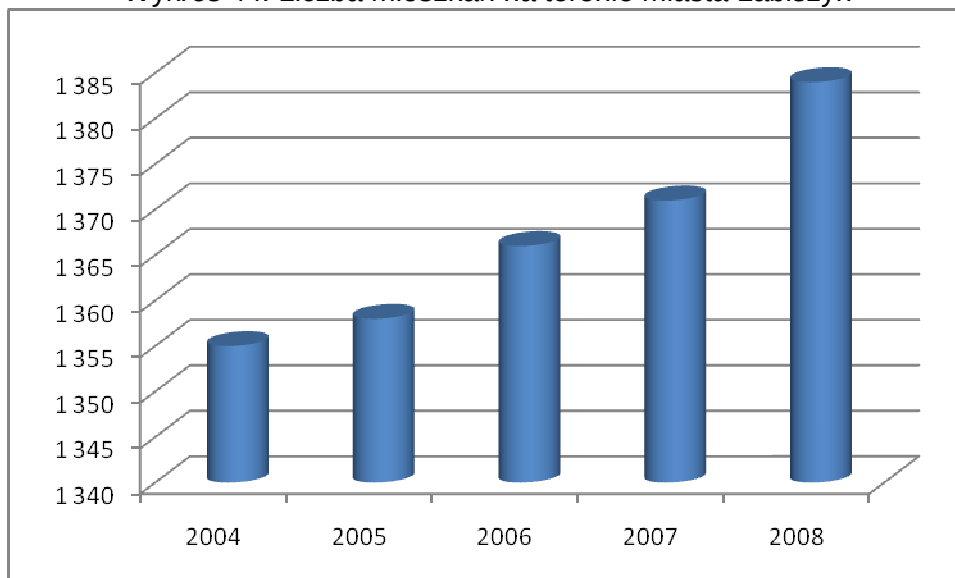
Tabela 12. Stan zasobów mieszkaniowych na terenie miasta Łabiszyn

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Zasoby mieszkaniowe wg form własności						
ogółem						
mieszkania	miesz.	1 355	1 358	1 366	1 371	1 384
izby	izba	5 024	5 036	5 081	5 110	5 186
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	93 827	94 137	95 160	95 784	97 888
zasoby gmin (komunalne)						
mieszkania	miesz.	228	178	178	162	-
izby	izba	617	548	548	499	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	10 026	7 493	7 493	6 809	-
zasoby spółdzielni mieszkaniowych						
mieszkania	miesz.	273	273	273	211	-
izby	izba	980	980	980	757	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	14 516	14 516	14 516	11 404	-
zasoby zakładów pracy						
mieszkania	miesz.	16	16	16	16	-
izby	izba	44	44	44	44	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	765	765	765	765	-
zasoby osób fizycznych						
mieszkania	miesz.	834	887	895	978	-
izby	izba	3 371	3 452	3 497	3 798	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	68 248	71 091	72 114	76 534	-
zasoby pozostałych podmiotów						

mieszkania	miesz.	4	4	4	4	-
izby	izba	12	12	12	12	-
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	272	272	272	272	-
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne						
wodociąg	miesz.	1 333	1 336	1 344	1 349	1 362
ustęp splukiwany	miesz.	1 164	1 167	1 175	1 180	1 193
łazienka	miesz.	1 138	1 141	1 149	1 154	1 167
centralne ogrzewanie	miesz.	1 017	1 020	1 028	1 033	1 046
gaz sieciowy	miesz.	1 007	1 007	1 011	1 103	1 103
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań						
wodociąg	%	98,4	98,4	98,4	98,4	98,4
łazienka	%	84,0	84,0	84,1	84,2	84,3
centralne ogrzewanie	%	75,1	75,1	75,3	75,3	75,6

Źródło: Dane GUS

Wykres 44. Liczba mieszkań na terenie miasta Łabiszyn

Źródło: Dane GUS

Podstawową opiekę medyczną mieszkańcom miasta zapewnia Samodzielny Publiczny Zakłady Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie.

Usługi leczenia zamkniętego oraz specjalistyczne porady lekarskie dostępne są w szpitalu powiatowym w Żninie. Zaopatrzenie w leki zapewniają dwie apteki.

Tabela 13. Ochrona zdrowia na terenie miasta Łabiszyn

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Zakłady opieki zdrowotnej						
ogółem	ob.	1	1	1	1	1
publiczne	ob.	1	1	1	1	1
praktyki lekarskie w miastach	osoba	1	1	1	2	1
Podstawowa opieka zdrowotna						
porady ogółem	jed.	26 337	25 229	27 040	28 318	29 411

Apteki						
apteki ogółem	ob.	2	2	2	2	2
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	2 202	2 225	2 235	2 215	2 227

Źródło: Dane GUS

Na terenie miasta funkcjonują następujące placówki oświatowe podległe samorządowi gminnemu:

- Zespół Szkół, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum Publiczne,
- Przedszkole Miejskie im. Juliana Tuwima.

W analizowanym okresie odnotowano systematyczny spadek liczby uczniów uczęszczających zarówno do szkoły podstawowej, jak i gimnazjum zlokalizowanych na terenie miasta. Ma to związek ze zmniejszającą się liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym zamieszkujących Łabiszyn.

Tabela 14. Stan szkolnictwa na terenie miasta

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE						
szkoły podstawowe	ob.	1	1	1	1	1
pomieszczenia szkolne	pom.	9	8	6	7	8
oddziały w szkołach	oddział	22,00	22,00	21,00	22,00	23,00
uczniowie, w tym:	osoba	565	547	497	470	476
mężczyźni	osoba	289	289	266	259	261
kobiety	osoba	276	258	231	211	215
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE						
gimnazja	ob.	1	1	1	1	1
pomieszczenia szkolne	pom.	19	19	19	19	19
oddziały w szkołach	oddział	12	12	12	12	12
uczniowie, w tym:	osoba	316	308	318	323	300
mężczyźni	osoba	170	149	167	162	164
kobiety	osoba	146	159	151	161	136
WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI BRUTTO						
szkoły podstawowe	%	149,87	154,08	159,29	160,41	161,36
gimnazja	%	165,45	162,11	152,15	156,04	157,89
KOMPUTERYZACJA						
komputery w szkole						
ogółem	szt.	17	30	30	28	40
szkoły podstawowe	szt.	1	1	1	0	8
gimnazja	szt.	16	29	29	28	32
pracownie komputerowe						
ogółem	izba	2	2	2	2	2
gimnazja	izba	2	2	2	2	2
komputery podłączone do Internetu						
ogółem	szt.	14	29	29	28	32
gimnazja	szt.	14	29	29	28	32
udział szkół wyposażonych w komputery						

gimnazja	%	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
uczniowie przypadający na 1 komputer						
gimnazja	osoba	31,60	14,00	14,45	14,68	11,54

Źródło: Dane GUS

W przypadku wychowania przedszkolnego, podobnie jak odnośnie szkoły podstawowej oraz gimnazjum, odnotowano zmniejszenie liczby dzieci uczęszczających do tego typu placówek.

Tabela 15. Wychowanie przedszkolne na terenie miasta Łabiszyn

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
liczba przedszkoli	ob.	1	1	1	1	1
oddziały	oddział	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
miejsca	miejsce	105	105	105	105	114
dzieci	osoba	126	122	140	128	114

Źródło: Dane GUS

Animacją kultury na terenie miasta zajmuje się Łabiszyński Dom Kultury. Prowadzi on działalność kulturalno – oświatową i promuje rekreację. Placówka proponuje bogatą i zróżnicowaną ofertę kółek, zespołów, zajęć. Najważniejsze z nich to:

- zespoły muzyczne – wokalne;
- grupy aerobiku;
- szkółki bilarda i tenisa stołowego;
- kółka hafciarskie, plastyczne, teatralne, ekologiczne.

Uzupełnieniem działań Domu Kultury są organizowane konkursy, turnieje, dyskoteki, ogniska, pokazy, wernisaże, wystawy i wycieczki adresowane do różnych grup społecznych. Przy domu kultury działa ponadto chór oraz Klub Seniora „Tulipan”.

Na uwagę zasługuje również działalność Łabiszyńskiego Towarzystwa Kulturalnego. Pełni ono ważną rolę w kultywowaniu regionalnych i historycznych tradycji Ziemi Pałuckiej, prowadzi działalność wydawniczą, upowszechnia historię regionu oraz opiekuje się zabytkami i miejscami pamięci narodowej.

Istotną rolę odgrywa poza tym Biblioteka Publiczna im. dra Juliana Gerze, która oprócz działalności statusowej prowadzi najróżniejsze formy propagowania czytelnictwa. Odbywa się to przez spotkania z pisarzami, podróżnikami i innymi ciekawymi ludźmi.

Funkcjonującym na terenie miasta klubem sportowym jest MLKS „NOTEĆ”. Zrzesza on sportowców w różnym wieku, którzy mogą rozwijać swe umiejętności w sekcjach:

- piłki nożnej (2 drużyny seniorów oraz drużyny juniorów, trampkarzy i młodzików);

- piłki siatkowej – juniorzy i seniorzy;
- bilarda i tenisa stołowego (przy współudziale Łabiszyńskiego Domu Kultury).

Klub ma do dyspozycji Stadion Miejski oraz halę sportową zlokalizowaną przy łabiszyńskim Zespole Szkół. Tam też w ramach klubu działa Uczniowskie Koło Sportowe Łabiszynianka.

Działalność o charakterze sportowo – rekreacyjnym prowadzą również:

- Bractwo Kurkowe;
- Towarzystwo Szachistów;
- 5 kół Polskiego Związku Łowieckiego;
- 2 koła Polskiego Związku Wędkarskiego.

4.1.4. Analiza w sferze gospodarczej

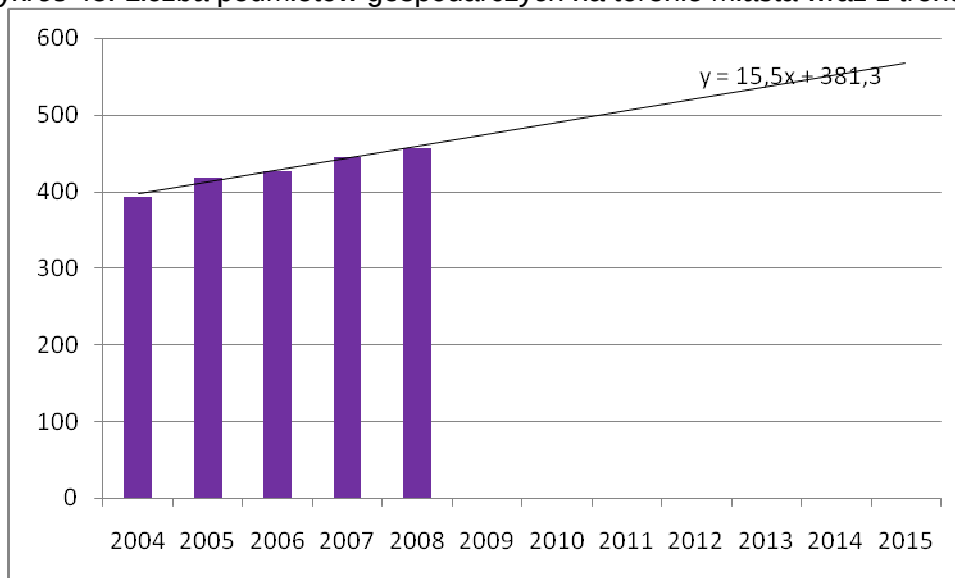
Analizując dane zawarte w tabeli 16 trzeba zauważyć systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta. W 2008 r. w stosunku do 2004 r. liczba podmiotów funkcjonujących w Łabiszynie zwiększyła się o ponad 16%.

Tabela 16. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem						
ogółem	jed.gosp.	393	418	426	445	457
Sektor publiczny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	16	24	25	25	21
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	12	12	13	12	12
spółki handlowe	jed.gosp.	1	1	1	1	1
Sektor prywatny						
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	377	394	401	420	436
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	335	342	344	361	369
spółki handlowe	jed.gosp.	4	4	3	3	3
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	1	1	0	0	0
spółdzielnie	jed.gosp.	2	2	2	2	2
fundacje	jed.gosp.	0	0	0	0	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	6	6	8	11	12

Źródło: Dane GUS

Wykres 45. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta wraz z trendem

Źródło: Dane GUS

Analiza trendu związanego z liczbą podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta pozwala optymistycznie podejść do rozwoju przedsiębiorczości na obszarze analizowanej jednostki. Jak wskazano bowiem na wykresie 45 w najbliższych latach liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Łabiszyna powinna rosnąć.

Tabela 17. Wykaz podmiotów gospodarczych według sekcji PKD

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Jednostki zarejestrowane						
w sekcji A						
ogółem	jed.gosp.	10	9	9	8	8
sektor prywatny	jed.gosp.	10	9	9	8	8
w sekcji D						
ogółem	jed.gosp.	45	45	41	43	46
sektor prywatny	jed.gosp.	45	45	41	43	46
w sekcji E						
ogółem	jed.gosp.	1	1	2	2	2
sektor publiczny	jed.gosp.	1	1	2	2	2
w sekcji F						
ogółem	jed.gosp.	33	34	36	39	44
sektor prywatny	jed.gosp.	33	34	36	39	44
w sekcji G						
ogółem	jed.gosp.	158	165	165	170	164
sektor prywatny	jed.gosp.	158	165	165	170	164
w sekcji H						
ogółem	jed.gosp.	13	10	10	11	14
sektor prywatny	jed.gosp.	13	10	10	11	14
w sekcji I						
ogółem	jed.gosp.	30	27	27	28	27
sektor prywatny	jed.gosp.	30	27	27	28	27
w sekcji J						
ogółem	jed.gosp.	10	15	16	17	17

sektor prywatny	jed.gosp.	10	15	16	17	17
w sekcji K						
ogółem	jed.gosp.	39	59	60	60	60
sektor publiczny	jed.gosp.	4	12	12	12	5
sektor prywatny	jed.gosp.	35	47	48	48	55
w sekcji L						
ogółem	jed.gosp.	3	3	3	4	4
sektor publiczny	jed.gosp.	2	2	2	2	2
sektor prywatny	jed.gosp.	1	1	1	2	2
w sekcji M						
ogółem	jed.gosp.	9	9	9	9	12
sektor publiczny	jed.gosp.	5	5	5	5	8
sektor prywatny	jed.gosp.	4	4	4	4	4
w sekcji N						
ogółem	jed.gosp.	16	16	17	18	21
sektor publiczny	jed.gosp.	2	2	2	2	2
sektor prywatny	jed.gosp.	14	14	15	16	19
w sekcji O						
ogółem	jed.gosp.	26	25	31	36	38
sektor publiczny	jed.gosp.	2	2	2	2	2
sektor prywatny	jed.gosp.	24	23	29	34	36

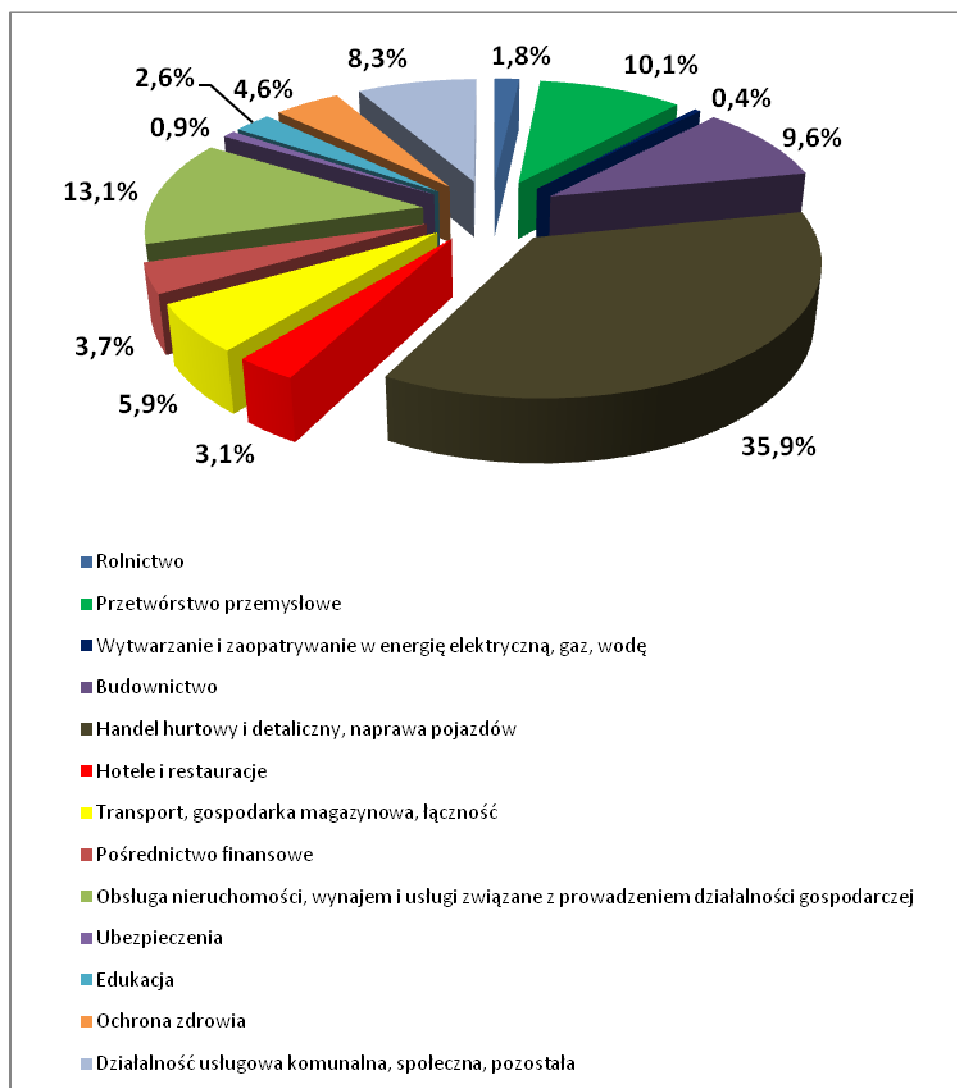
Źródło: Dane GUS

Wyjaśnienie skrótów do tabeli 17:

- A Rolnictwo
- D Przetwórstwo przemysłowe
- E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów
- H Hotele i restauracje
- I Transport, gospodarka magazynowa, łączność
- J Pośrednictwo finansowe
- K Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
- L Ubezpieczenia
- M Edukacja
- N Ochrona zdrowia
- O Działalność usługowa komunalna, społeczna, pozostała

Analizując strukturę podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta Łabiszyn stwierdzić należy, że największa liczba podmiotów koncentruje się na handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów; obsłudze nieruchomości, wynajmie i usługach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz przetwórstwie przemysłowym.

Wykres 46. Wykaz podmiotów gospodarczych według sekcji PKD (dane za 2008 r.)

Źródło: Dane GUS

4.1.5. Analiza w sferze środowiskowo – przestrzennej

Miasto Łabiszyn nie jest podzielone na mniejsze jednostki, jak osiedla czy dzielnice.

Przez miasto przepływa rzeka Noteć, która poprzez Kanał Bydgoski łączy się z rzeką Brdą tworząc malowniczą trasę spływu, co wpływa na dość znaczny potencjał turystyczny Łabiszyna.

Na terenie miasta znajdują się ponadto trzy pomniki przyrody:

- lipa drobnolistna, ul. Farna – 1 szt.;
- lipa „Wyspa”, obwód 430 cm – 1 szt.;
- dąb „Jagiełło”, obwód 534 m - 1 szt.

Na terenie Łabiszyna znajdują się obiekty zabytkowe, do których można zaliczyć:

- Kościół p.w. św. Mikołaja - dawny klasztor.

W 1594 roku dziedzic Łabiszyna Stanisław Lataski wzniósł zbór drewniany dla wyznawców kalwinizmu, zamieniony w 1627 roku przez Jana Opalińskiego, wojewodę kaliskiego i starostę poznańskiego, na kościół katolicki p.w. św. Tomasza. Przed 1660 rokiem nastąpiło przeniesienie do niego reformatorów sprowadzonych z Pakości. W XVII-XVIII wieku kościół został dwukrotnie zniszczony w pożarze i odbudowany w 1724 r. W 1818 roku nastąpiła kasata klasztoru, w jego budynku umieszczono plebanię i szkołę katolicką.

- Dworek z XVIII w. z parkiem (obecnie Łabiszyński Dom Kultury).

Dworek powstał w XVIII wieku jako miejsce wypoczynku dla rannych miejskiego szpitala. Mieściła się tu wozownia, dworek mieszkalny, piwnice do przechowywania żywności oraz park z sadzawką dla łabędzi i mostkami dla spacerowiczów. W 1889 roku zbudowano oazę milczenia.

- Unikatowe grobowce na cmentarzu przy kościele p.w. św. Mikołaja.

Na przykościelnym cmentarzu znajduje się grobowiec pułkownika Władysława Mieleckiego (26-letniego dowódcy powstania styczniowego), Erazma Rykaczewskiego (filozofa, twórcy „Dokładnego słownika polsko-angielskiego” z poł. XIX w.), mogiły bohaterów walk z 1884 roku i lat 1918-1919. W podziemiach kościoła znajduje się krypta rodziny Skórzewskich, właścicieli Lubostronia do 1939 r.

- Kościół p.w. NMP tzw. „Fara”

Ponadto na uwagę zasługują:

- zwarta zabudowa starego miasta – kamienice z XVIII – XIX w.;
- spichlerz zbożowy z XVIII w.;
- ruiny średniowiecznego zamku rycerskiego-warownego;
- młyn z 1796 r.

4.2. Analiza SWOT

W oparciu o sporządzoną diagnozę stanu wyjściowego, przeprowadzono analizę SWOT miasta Łabiszyn, którą przedstawiono poniżej:

Tabela 18. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Lokalizacja na terenie miasta punktów rekreacyjno – sportowych (parki miejskie, boiska sportowe, skwerki); • Liczne obiekty zabytkowe, np. Kościół p.w. św. Mikołaja zlokalizowane na terenie miasta, zwiększające atrakcyjność turystyczną miasta; • Uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego; • Funkcjonowanie wielu organizacji i lokalnych klubów zainteresowań: m. in. MLKS NOTEĆ oraz UKS Łabiszynianka; • Funkcjonowanie lokalnych świąt, obrzędów i tradycji, m.in. coroczny odpust w kościele św. Mikołaja; • Obserwowalny rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta; • Atrakcyjna lokalizacja przy drogach wojewódzkich nr 246, 253, 254 oraz nieopodal ośrodka ekonomiczno – gospodarczego Bydgoszczy; • Brak ruchu tranzytowego przez teren miasta; • Pełnienie przez miasto Łabiszyn funkcji administracyjno – handlowo - usługowej dla sąsiednich miejscowości; • Dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna na terenie miasta; • Prowadzenie, przez istniejące na terenie miasta szkoły, szerokiego wachlarza zajęć pozaszkolnych, co czyni je ośrodkami kultury w mieście, dzięki czemu dzieci i młodzież mają możliwości dodatkowego rozwoju psychofizycznego; • Funkcjonowanie na terenie miasta biblioteki miejskiej obsługującej również sąsiednie miejscowości; • Funkcjonowanie Ochotniczej Straży Pożarnej, skupiającej lokalną społeczność oraz dbającą o bezpieczeństwo miasta; • Wysoki wskaźnik komputeryzacji placówek edukacyjnych na terenie miasta; • Funkcjonująca sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie miasta wraz z lokalną oczyszczalnią ścieków; • Zorganizowana zbiórka odpadów stałych z terenu miejscowości;	• Niedostateczne rozpowszechnienie faktu występowania na terenie miasta ruin zamku; • Niedostateczne wykorzystanie walorów wynikających z posiadanych zabytków; • Potrzeba modernizacji niektórych lokalnych ciągów komunikacyjnych; • Potrzeba pełnego zwodociągowania i skanalizowania miasta; • Zbyt mała w stosunku do potrzeb ilość odpowiednio oznaczonych i utwardzonych miejsc postojowych, gwarantujących bezpieczeństwo ruchu ulicznego; • Niskie wykształcenie osób bezrobotnych z terenu miasta; • Wysoki poziom przestępczości na terenie miasta; • Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego mieszkańców; • Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia mieszkańców; • Występowanie budynków grożących katastrofą budowlaną; • Niewystarczający poziom bezpieczeństwa mieszkańców; • Niekorzystna struktura demograficzna populacji Łabiszyna – tendencja spadkowa liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do systematycznego wzrostu mieszkańców w wieku produkcyjnym; • Niski poziom wykształcenia mieszkańców – teoretycznie mniej kompetentnych pracowników; • Niedostateczny stan techniczny budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta, w szczególności Łabiszyńskiego Domu Kultury oraz Urzędu Miejskiego; • Niedostateczny stan budynków wielorodzinnych oraz prywatnych zlokalizowanych w centrum miasta; • Brak miejsc noclegowych; • Niewystarczająca ilość miejsc przeznaczonych do zabaw najmłodszych mieszkańców miasta.

• Zapewniony dostęp do telefonu stacjonarnego, telefonii komórkowej oraz Internetu; • Dobre warunki gruntowo-wodne stwarzające możliwości do wyznaczenia terenów budowlanych; • Duży areal niezabudowanych gruntów pozwalający na racjonalne zaplanowanie ich zagospodarowania; • Dodatni poziom przyrostu naturalnego; • Występowanie pomników przyrody; • Znajdujące się na terenie miasta ruiny średniowiecznego zamku rycerskiego – warownego; • Położenie miasta nad rzeką Noteć pozwalające na pobudzenie ruchu turystycznego.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Panująca ogólnokrajowa tendencja do osiedlania się na terenie mniejszych miasteczek oraz wsi zlokalizowanych w niedalekim sąsiedztwie od głównych ośrodków ekonomiczno – gospodarczych; • Członkostwo kraju w UE – możliwość ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych; • Rozwój agroturystyki i turystyki; • Dynamiczny rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw; • Ułatwienie formalności związanych z zakładaniem własnej działalności gospodarczej; • Zwiększenie wydatków społeczeństwa na budownictwo; • Duże ożywienie gospodarcze; • Spadające bezrobocie; • Zapowiedzi przekazania większej władzy samorządowi lokalnemu; • Napływ na teren miasta ludności z dużych miast. Jest to ludność znamionująca się dość wysokim poziomem wykształcenia oraz znaczącym statusem ekonomicznym, która może poszerzyć grono lokalnych liderów.	• Brak reformy finansów publicznych; • Często zmieniające się przepisy prawne; • Jeszcze stosunkowo wysoki poziom bezrobocia; • Konieczność zapewnienia przez Miasto środków na realizację całej inwestycji, ubiegającej się o dofinansowanie z niektórych środków UE (np. PROW) – okresowe „zamrożenie” środków finansowych, które mogłyby być wykorzystane na realizację innych przedsięwzięć inwestycyjnych; • Rosnąca konkurencja innych gmin w pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych. • Emigracja młodych ludzi do większych miast w poszukiwaniu pracy; • Niski poziom wykształcenia społeczności; • Wzrost cen produktów i usług; • Brak straży miejskiej; • Rozwój postaw roszczeniowych wśród mieszkańców.

4.3. Analiza zróżnicowania miasta z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych

Głównym powodem opracowania LPR jest zidentyfikowany na terenie danego miasta wyraźny kryzys miejski lub zaobserwowane zapotrzebowanie na odnowę społeczno-gospodarczą. Kryteria, które wzięto pod uwagę przy wskazaniu zdegradowanego obszaru miejskiego do rewitalizacji pokrywają się kryteriami głównymi zawartymi w dokumencie pn. „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, opracowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zgodnie z zapisami niniejszego dokumentu wyznaczenie obszaru objętego programem rewitalizacji powinno być oparte na charakterystyce miasta z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych wykonanej przy pomocy szczegółowych wskaźników do kryteriów wyznaczania obszaru rewitalizacji zawartych w Załączniku nr 1 „Szczegółowe wskaźniki do kryteriów wyznaczania obszarów rewitalizacji” przedmiotowych wytycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Kryteria szczegółowe są nie tylko zalecane wprost do wykonania delimitacji (wydzielenia) obszaru do rewitalizacji, ale stanowią również podstawę do wskazania obszaru mieszkalnictwa. Należy wyjaśnić, iż obszary, na których mogą być realizowane działania z dziedziny mieszkalnictwa, mogą być wybrane na podstawie ściśle określonych kryteriów, opisanych w „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”.

Wyznaczenie obszaru objętego rewitalizacją oraz obszaru wsparcia, na którym realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa powinno nastąpić w oparciu o 3 dowolne wskaźniki spośród 3 wybranych kryteriów zawartych w Załącznikach nr 1 i 2 do „Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, opracowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Niniejsze wskaźniki powinny reprezentować zarówno strefę społeczno – gospodarczą, jak i infrastrukturalną.

W związku z faktem, iż rekomendowane wskaźniki wyznaczania obszarów wsparcia, na których realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa, za pomocą których opisać należy poszczególne kryteria według wytycznych MRR dotyczą 2006 r., dlatego też dane z tych lat zostały uwzględnione w poniższych analizach, mających na celu wyznaczenie obszaru rewitalizacji i wsparcia dla inwestycji z zakresu mieszkalnictwa. Zastosowanie jednego roku odniesienia tj. roku 2006 zgodnego z wytycznymi MRR, zarówno do określenia wskaźników szczegółowych do kryteriów wyznaczania obszaru rewitalizacji

oraz wskaźników wyznaczania obszarów wsparcia, na których realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa, umożliwi porównywanie niniejszych wskaźników, dając jednolity obraz zróżnicowania miasta z punktu widzenia występowania natężenia zjawisk kryzysowych. Wyjątek stanowi kryterium porównywalnie niskiego poziomu wartości zasobu mieszkaniowego badanego za pomocą wskaźnika liczby budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków (w %), dla którego zgodnie z wskaźnikami rekomendowanymi przez MRR zastosowano rok odniesienia 2002 (NSP).

Analizy zróżnicowania miasta Łabiszyn z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych dokonano na podstawie następujących sfer:

- sfera społeczno – gospodarcza;
- sfera infrastrukturalna.

4.3.1. Analiza zróżnicowania miasta – sfera społeczno – gospodarcza

Pod względem społeczno-gospodarczym, miasto Łabiszyn różnicują następujące czynniki społeczne:

4.3.1.1. Długotrwałe bezrobocie

Bezrobocie długotrwałe należy do kryteriów wskazanych przez Komisję Europejską jako jedno z kluczowych przy wyborze obszarów, dla których można pozyskać środki na mieszkalnictwo. W związku z powyższym decyduje ono również przy wykonywaniu delimitacji (wyznaczenia) obszarów do rewitalizacji. Niniejsze niekorzystne zjawisko prowadzi bowiem nie tylko do wykluczenia zawodowego, ale w konsekwencji wykluczenia społecznego, co z kolei pociąga za sobą wiele patologii społecznych. Niwelacja długotrwałego bezrobocia jest czasochłonna oraz utrudniona, ze względu na fakt, iż ludzie pozostający długo bez pracy, z upływem czasu stają się mało mobilni na rynku pracy. W związku z powyższym ich aktywizacja zawodowa musi być poprzedzona skuteczną aktywizacją społeczną.

W 2006 roku na terenie analizowanego miasta odnotowano 477 bezrobotnych, z czego 91 zamieszkiwało obszar rewitalizacji.

Wyliczenia poziomu długotrwałego bezrobocia badanego za pomocą wskaźnika liczby bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców dla obszaru rewitalizacji na tle miasta Łabiszyn przedstawia poniższa tabela:

Tabela 19. Poziom długotrwałego bezrobocia na obszarze rewitalizacji miasta Łabiszyn
(stan na 2006r.)

Kryterium	Wskaźnik	Definicja	Wartość wskaźnika				Odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika	Źródło wartości wskaźnika dla obszaru rewitalizacji oraz miasta
			Obszar rewitalizacji	Miasto	Kujawsko - pomorskie	Polska		
Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia	Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1000 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej	110,30	106,71	-	-	Powyżej wartości wskaźnika dla miasta	Urząd Miejski w Łabiszynie

Wartość wskaźnika „Liczba bezrobotnych poszukujących pracy 13 m-cy i dłużej na 1 000 mieszkańców”, wyliczona dla całego miasta Łabiszyn oraz jego centrum, potwierdza zróżnicowanie miasta pod niniejszy względem oraz poprawny wybór obszaru rewitalizacji.

4.3.1.2. Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego jest obok wskaźników bezrobocia jednym z najważniejszych wskaźników delimitacji obszarów do rewitalizacji.

W 2006 roku 1250 mieszkańców Łabiszyna korzystało z zasiłków pomocy społecznej. W liczbie tej znajdowały się 250 mieszkańców obszaru rewitalizacji (obszaru wsparcia).

Poziom ubóstwa i wykluczenia badanego przy pomocy wskaźnika liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 000 ludności dla obszaru rewitalizacji (wsparcia) na tle miasta Łabiszyn, województwa kujawsko – pomorskiego oraz kraju przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 20. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizacji miasta Łabiszyn (stan na 2006r.)

Kryterium	Wskaźnik	Definicja	Wartość wskaźnika				Odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika	Źródło wartości wskaźnika dla obszaru rewitalizacji oraz miasta
			Obszar rewitalizacji	Miasto	Kujawsko - pomorskie	Polska		
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 000 ludności	Osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004r. o	303,03	279,64	107	74	Powyżej wartości wskaźnika dla miasta;	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie

		pomocy społecznej (Dz. U. Nr. 64, poz. 593, z późn. zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego pomocy społecznej					Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

Dane przedstawione w tabeli 20, potwierdzają poprawny wybór centrum miasta Łabiszyn, jako obszaru rewitalizacji oraz obszaru wsparcia dla projektów z zakresu mieszkalnictwa.

4.3.1.3. Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń

Przy wyborze obszaru rewitalizacji i wsparcia dla mieszkalnictwa dla miasta Łabiszyn posłużono się kryterium wysokiego poziomu przestępczości, która zazwyczaj towarzyszy innym zjawiskom społecznie negatywnym.

W 2006 roku na obszarze miasta Łabiszyn odnotowano 73 przestępstwa i wykroczenia (bez zdarzeń drogowych), w tym czyny karalne nieletnich. 32 z nich zostały popełnione na obszarze centrum miasta, wyznaczonym do rewitalizacji i wsparcia w zakresie mieszkalnictwa.

Wyliczenia niniejszego wskaźnika dla obszaru rewitalizacji (wsparcia) na tle miasta, województwa kujawsko – pomorskiego oraz kraju zamieszczono w tabeli 21.

Wartość wskaźnika „Liczba przestępstw na 1 000 ludności” wyliczonego dla całego miasta Łabiszyn oraz dla centrum miasta, niewątpliwie wskazuje na zróżnicowanie miasta pod tym względem. Ponadto wartość niniejszego wskaźnika dla obszaru rewitalizacji, kształtująca się powyżej wartości wskaźnika dla miasta oraz wartości referencyjnej, decyduje o jego zakwalifikowaniu do rewitalizacji i wsparcia projektami z zakresu mieszkalnictwa.

Tabela 21. Poziom przestępczości i wykroczeń na obszarze rewitalizacji miasta Łabiszyn
(stan na 2006r.)

Kryterium	Wskaźnik	Definicja	Wartość wskaźnika				Odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika	Źródło wartości wskaźnika dla obszaru rewitalizacji oraz miasta
			Obszar rewitalizacji	Miasto	Kujawsko - pomorskie	Polska		
Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Liczba przestępstw na 1 000 ludności	Ilość przestępstw stwierdzonych ogółem	38,8	16,3	32,7	33,8	Powyżej wartości wskaźnika dla miasta; Odchylenie powyżej wartości referencyjnej	Posterunek Policji w Łabiszynie

4.3.2. Analiza zróżnicowania miasta – sfera infrastrukturalna

4.3.2.1. Poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Niniejsze kryterium jest głównym przy wyznaczaniu obszaru wsparcia, na którym realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa. Kryterium to wyznaczono za pomocą wskaźnika liczby budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych. Wyniki analizy w niniejszym zakresie przedstawiono w tabeli 22.

Według danych Urzędu Miejskiego w Łabiszynie w 2002 r. na terenie analizowanego miasta istniały 1303 budynki mieszkalne, z których 570 usytuowanych było w samym centrum i jego obrębie.

Analizując stan budynków mieszkalnych według okresu budowy, odnotowano w roku 2002 na terenie miasta Łabiszyn 1073 budynki mieszkalne wybudowane przed 1989 r., z których 500 zlokalizowanych było na obszarze rewitalizacji.

Poziom wartości zasobu mieszkalnego badanego wskaźnikiem liczby budynków wybudowanych przed 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji na tle miasta Łabiszyn przedstawia tabela 22.

Tabela 22. Poziom zasobu mieszkalnego na obszarze rewitalizacji miasta Łabiszyn
(stan na 2002r.)

Kryterium	Wskaźnik	Wartość wskaźnika				Odchylenia od wartości referencyjnej wskaźnika	Źródło wartości wskaźnika dla obszaru rewitalizacji oraz miasta
		Obszar rewitalizacji	Miasto	Kujawsko - pomorskie	Polska		
Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków	87,7	82,3	86,4%	84,8%	Powyżej wartości wskaźnika dla miasta; Powyżej wartości referencyjnej	Urząd Miejski w Łabiszynie

Wartość wskaźnika liczby budynków wybudowanych przed 1989 w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji kształtuje się powyżej wartości niniejszego wskaźnika dla miasta Łabiszyn oraz powyżej wartości referencyjnej. Niewątpliwie niniejsze wyniki potwierdzają, iż stan budynków mieszkalnych na obszarze rewitalizacji (wsparcia) kształtuje się znacznie gorzej niż ogólny stan budynków mieszkalnych na terenie miasta, potwierdzając jednocześnie zróżnicowanie opisywanego terenu pod tym względem.

4.3.3. Wnioski z analizy zróżnicowania miasta z punktu widzenia natężenia występowania zjawisk kryzysowych

Na podstawie przeprowadzonych analiz i wyliczeń wskaźników szczegółowych do kryteriów wyznaczania obszaru rewitalizacji i obszaru wsparcia, na którym realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu mieszkalnictwa, można wywnioskować, iż teren centrum miasta wraz z jego najbliższym obrębem znamionuje się największym natężeniem zjawisk kryzysowych. Niniejsze zjawiska kryzysowe odnotowano w dwóch analizowanych sferach, a mianowicie: w sferze społeczno – gospodarczej oraz w sferze infrastrukturalnej. Wyliczone wskaźniki świadczą również o występującym zróżnicowaniu miasta Łabiszyn w analizowanych sferach, wskazując potrzebę podjęcia działań mających na celu wyrównanie wskazanych różnic oraz przywrócenie utraconych funkcji społeczno – gospodarczych centrum miasta wraz z jego najbliższym obrębem, wskazanego do rewitalizacji.

Przeprowadzone analizy wykazały również, iż obszar centrum miasta wybrany do rewitalizacji może być również wskazany jako obszar wsparcia, na którym mogą być

realizowane działania z dziedziny mieszkalnictwa, zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego. Oznacza to, iż środki zewnętrzne będą mogły zostać przeznaczone na remonty części wspólnych budynków mieszkalnych.

Należy wyraźnie zaznaczyć, że centrum miasta Łabiszyn pod względem każdego z badanych kryteriów jest w gorszej sytuacji niż średnio w mieście, co decyduje o wyborze niniejszego terenu jako obszaru rewitalizacji oraz wsparcia w zakresie mieszkalnictwa.

4.4. Identyfikacja i szczegółowa charakterystyka obszarów w stanie kryzysu, wskazanych do rewitalizacji

4.4.1. Analiza w sferze społecznej

Na obszarze przewidzianym do rewitalizacji obejmującym centrum miasta na koniec 2009 r. zamieszkiwało – zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Łabiszynie - 825 mieszkańców, co stanowiło 18,02% wszystkich mieszkańców miasta. W grupie tej wyróżnić można jednego obcokrajowca. Na terenie tym nie odnotowano zamieszkiwania przez żadnego uchodźcę, przedstawiciela mniejszości narodowej lub imigranta.

Trzeba też wskazać, że podstawowym problemem społecznym występującym w centrum miasta jest długotrwałe bezrobocie, przestępczość oraz – będące wynikiem wskazanych problemów – ubóstwo.

Analizując liczbę przestępstw i wykroczeń, przedstawioną w tabeli 23, należy stwierdzić, że w analizowanym okresie poziom popełnionych czynów zabronionych podlegał niewielkim wahaniom. Trzeba jednak wskazać, że na obszarze rewitalizacji liczba przestępstw w 2009 r. w stosunku do 2005 r. wzrosła o ponad 30%.

Tabela 23. Poziom przestępstw i wykroczeń (bez zdarzeń drogowych), w tym czynów karalnych nieletnich

Wyszczególnienie	J.m.	2005	2006	2007	2008	2009
miasto	szt.	60	73	72	65	80
obszar rewitalizacji	szt.	34	32	34	43	40

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Łabiszynie

4.4.2. Analiza w sferze infrastruktury technicznej i społecznej

Biorąc pod uwagę dostęp mieszkańców obszaru rewitalizowanego do infrastruktury technicznej trzeba stwierdzić, że na tym terenie brak jest sieci kanalizacji sanitarnej, mieszkańcy nie mają zatem możliwości korzystania z tego typu usług komunalnych. Długość sieci wodociągowej na analizowanym terenie wynosiła w 2009 r. 1,27 km i obsługiwała ona wszystkich mieszkańców analizowanego terenu.

W centrum miasta układ komunikacyjny tworzą głównie drogi gminne. Ogólna długość dróg zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanym wynosi 2 890 km, długość chodników to natomiast 4 780 km. Trzeba jednak wskazać na niedostateczny stan infrastruktury drogowej w tej części miasta, a zwłaszcza na stan infrastruktury służącej ruchowi pieszemu, co wpływa na konieczność podjęcia interwencji w celu zniwelowania tego niekorzystnego stanu rzeczy. W centrum miasta problem stanowi także niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, dlatego też w ramach niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn przewidziano realizację projektu związanego z budową parkingu.

Analizując stan infrastruktury technicznej nie można zapomnieć, że wpływa ona na poziom życia mieszkańców oraz może zachęcić nowe osoby do osiedlania się na danym terenie lub odwiedzenia danego miejsca. W tym też celu konieczne jest podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie niekorzystnych zjawisk występujących w tym obszarze.

4.4.3. Analiza w sferze gospodarczej

Na terenie centrum miasta występuje zjawisko niskiej przedsiębiorczości mieszkańców, co dodatkowo potęguje występujące tu długotrwałe bezrobocie. Trzeba jednak wskazać, że 90% sklepów zlokalizowanych w centrum miasta należy do osób zamieszkujących ten teren. Na obszarze rewitalizacji daje się też zauważyć niedobór podmiotów zajmujących się obsługą turystów oraz działalnością gastronomiczną, co może zniechęcać przyjezdnych do ponownego odwiedzenia tego urokliwego zakątka.

4.4.4. Analiza w sferze środowiskowo - przestrzennej

Obszar objęty działaniami rewitalizacyjnymi położony jest nad Kanałem Noteckim, co wpływa na atrakcyjność wskazanego terenu.

To tutaj koncentrują się usługi nakierowane na zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Na obszarze centrum miasta zlokalizowany jest m.in.:

- Urząd Miejski;
- Bank Spółdzielczy;
- Łabiszyński Dom Kultury;
- Posterunek Policji.

Szczegółowe zestawienie obiektów zlokalizowanych na terenie miasta oraz na obszarze rewitalizacji zawarto w tabeli 24.

Tabela 24. Wykaz obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta i na obszarze rewitalizacji

Wyszczególnienie	Jedn.	Obszar rewitalizowany	Miasto
OBIEKTY KULTURY			
Biblioteka	Szt.	1	1
Dom i centrum kultury	Szt.	1	1
Obiekt sportowy	Szt.	0	3
OBIEKTY SZKOLNE			
Przedszkola	Szt.	1	1
Szkoły podstawowe	Szt.	1	1
Gimnazjum	Szt.	1	1
Szkoła średnia	Szt.	1	1
INNE OBIEKTY			
Ośrodek zdrowia	Szt.	0	1
Urząd Miejski	Szt.	1	1
Pocztą	Szt.	0	1
Posterunek policji	Szt.	1	1
Banki	Szt.	2	2
Kościół	Szt.	2	2

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Łabiszynie

Poza tym na obszarze centrum miasta zlokalizowane są trzy z pięciu obiektów zabytkowych usytuowanych w Łabiszynie. Brak jest tu natomiast obszarów chronionych oraz pomników przyrody.

4.5.Podsumowanie diagnozy stanu wyjściowego i wnioski do Lokalnego Programu Rewitalizacji

Podsumowując wyniki przeprowadzonych analiz stwierdzić należy, że podstawowymi mocnymi stronami analizowanego miasta są:

- Lokalizacja na terenie miasta punktów rekreacyjno – sportowych (parki miejskie, boiska sportowe, skwerki);
- Liczne obiekty zabytkowe, np. Kościół p.w. św. Mikołaja zlokalizowane na terenie miasta, zwiększające jego atrakcyjność turystyczną;
- Uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego;
- Funkcjonowanie wielu organizacji i lokalnych klubów zainteresowań: m. in. MLKS NOTEĆ oraz UKS Łabiszynianka;
- Funkcjonowanie lokalnych świąt, obrzędów i tradycji, m.in. coroczny odpust w kościele św. Mikołaja;
- Obserwowalny rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta;
- Atrakcyjna lokalizacja przy drogach wojewódzkich nr 246, 253, 254 oraz nieopodal ośrodka ekonomiczno – gospodarczego Bydgoszczy;
- Brak ruchu tranzytowego przez teren miasta;
- Pełnienie przez miasto Łabiszyn funkcji administracyjno – handlowo - usługowej dla sąsiednich miejscowości;
- Dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna na terenie miasta;
- Prowadzenie, przez istniejące na terenie miasta szkoły, szerokiego wachlarza zajęć pozaszkolnych, co czyni je ośrodkami kultury w mieście, dzięki czemu dzieci i młodzież mają możliwości dodatkowego rozwoju psychofizycznego;
- Funkcjonowanie na terenie miasta biblioteki obsługującej również sąsiednie miejscowości;
- Funkcjonowanie Ochotniczej Straży Pożarnej, skupiającej lokalną społeczność oraz dbającą o bezpieczeństwo miasta;
- Wysoki wskaźnik komputeryzacji placówek edukacyjnych na terenie miasta;
- Funkcjonująca sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie miasta wraz z lokalną oczyszczalnią ścieków;
- Zorganizowana zbiórka odpadów stałych z terenu miejscowości;
- Zapewniony dostęp do telefonu stacjonarnego, telefonii komórkowej oraz Internetu;
- Dobre warunki gruntowo-wodne stwarzające możliwości do wyznaczenia terenów budowlanych;

- Duży areał niezabudowanych gruntów pozwalający na racjonalne zaplanowanie ich zagospodarowania;
- Dodatni poziom przyrostu naturalnego;
- Występowanie pomników przyrody;
- Znajdujące się na terenie miasta ruiny średniowiecznego zamku rycerskiego – warownego;
- Położenie miasta nad rzeką Noteć pozwalające na pobudzenie ruchu turystycznego.

Słabe strony analizowanej jednostki można sformułować następująco:

- Niedostateczne rozpowszechnienie faktu występowania na terenie miasta ruin zamku;
- Niedostateczne wykorzystanie walorów wynikających z posiadanych zabytków;
- Potrzeba modernizacji niektórych lokalnych ciągów komunikacyjnych;
- Potrzeba pełnego zwodociągowania i skanalizowania miasta;
- Zbyt mała w stosunku do potrzeb ilość odpowiednio oznaczonych i utwardzonych miejsc postojowych, gwarantujących bezpieczeństwo ruchu ulicznego;
- Niskie wykształcenie osób bezrobotnych z terenu miasta;
- Wysoki poziom przestępczości na terenie miasta;
- Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego mieszkańców;
- Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia mieszkańców;
- Występowanie budynków grożących katastrofą budowlaną;
- Niewystarczający poziom bezpieczeństwa mieszkańców;
- Niekorzystna struktura demograficzna populacji Łabiszyna – tendencja spadkowa liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do systematycznego wzrostu mieszkańców w wieku produkcyjnym;
- Niski poziom wykształcenia mieszkańców – teoretycznie mniej kompetentnych pracowników;
- Niedostateczny stan techniczny budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta, w szczególności Łabiszyńskiego Domu Kultury oraz Urzędu Miejskiego;
- Niedostateczny stan budynków wielorodzinnych oraz prywatnych zlokalizowanych w centrum miasta;
- Brak miejsc noclegowych;
- Niewystarczająca ilość miejsc przeznaczonych do zabaw najmłodszych mieszkańców miasta.

Po przeprowadzeniu szeregu analiz dotyczących całego miasta stwierdzić należy, że większa część ujemnych stron Łabiszyna koncentruje się w centrum miasta, zasadne zatem

wyduje się podjęcie działań rewitalizacyjnych mających na celu poprawę w zakresie tego niekorzystnego stanu rzeczy, do czego ma przyczynić się opracowany Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Łabiszyn na lata 2010 - 2015.

5. Spis tabel, wykresów i rysunków

TABELA 1. PLAN FINANSOWY.....	14
TABELA 2. DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE INFRASTRUKTURALNE	19
TABELA 3. LICZBA LUDNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU.....	63
TABELA 4. URODZENIA NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU.....	66
TABELA 5. ZGONY NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU.....	66
TABELA 6. PRZYROST NATURALNY NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU.....	67
TABELA 7. SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU	68
TABELA 8. SALDO MIGRACJI ZAGRANICZNYCH NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU	68
TABELA 9. STRUKTURA WIEKOWA LUDNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN, W MIASTACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO, W GMINACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO ORAZ NA TERENIE KRAJU	70
TABELA 10. POZIOM BEZROBOCIA NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN.....	70
TABELA 11. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN	71
TABELA 12. STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN	72
TABELA 13. OCHRONA ZDROWIA NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN	73
TABELA 14. STAN SZKOLNICTWA NA TERENIE MIASTA	74
TABELA 15. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN.....	75
TABELA 16. PODMIOTY GOSPODARCZE ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH	76

TABELA 17. WYKAZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WEDŁUG SEKCJI PKD	77
TABELA 18. ANALIZA SWOT	81
TABELA 19. POZIOM DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA NA OBSZARZE REWITALIZACJI MIASTA ŁABISZYN (STAN NA 2006R.)	85
TABELA 20. POZIOM UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO NA OBSZARZE REWITALIZACJI MIASTA ŁABISZYN (STAN NA 2006R.)	85
TABELA 21. POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI I WYKROCZEŃ NA OBSZARZE REWITALIZACJI MIASTA ŁABISZYN (STAN NA 2006R.)	87
TABELA 22. POZIOM ZASOBU MIESZKALNEGO NA OBSZARZE REWITALIZACJI MIASTA ŁABISZYN (STAN NA 2002R.)	88
TABELA 23. POZIOM PRZESTĘPSTW I WYKROCZEŃ (BEZ ZDARZEŃ DROGOWYCH), W TYM CZYNÓW KARALNYCH NIELETNICH	89
TABELA 24. WYKAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE MIASTA I NA OBSZARZE REWITALIZACJI	91
RYСУNEK 1. DRZEWO PROBLEMÓW	6
RYСУNEK 2. GRANICE OBSZARU REWITALIZACJI MIASTA ŁABISZYN	7
RYСУNEK 3. OKREŚLENIE GRANIC OBSZARU REWITALIZACJI – MAPA HYBRYDOWA	8
RYСУNEK 4. DRZEWO CELÓW	11
WYKRES 1. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE PRZEWIDZIANYM DO REWITALIZACJI – WYKRES GANTTA	13
WYKRES 2. PŁEĆ ANKIETOWANYCH	37
WYKRES 3. WIEK ANKIETOWANYCH	38
WYKRES 4. WYKSZTAŁCENIE RESPONDENTÓW	38
WYKRES 5. STATUS ZAWODOWY ANKIETOWANYCH	38
WYKRES 6. ZWIĄZEK Z OBSZAREM REWITALIZACJI	39
WYKRES 7. PYTANIE: CZY JEST PAN(I) ZADOWOLONY Z TEGO, ŻE MIESZKA W ŁABISZYNIE?	39
WYKRES 8. WPŁYW CZYNNIKA NA JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - ESTETYKA OTOCZENIA	40
WYKRES 9. WPŁYW CZYNNIKA NA JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - SPOSOBY NA SPĘDZANIE CZASU WOLNEGO	41
WYKRES 10. WPŁYW CZYNNIKA NA JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA	41
WYKRES 11. WPŁYW CZYNNIKA NA JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DZIAŁALNOŚĆ HANDLOWO-USŁUGOWA	42

WYKRES 12. WPŁYW CZYNNIKA NA JAKOŚĆ ŻYCIA NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - SAMOORGANIZACJA MIESZKAŃCÓW.....	42
WYKRES 13. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - PORZĄDEK PUBLICZNY I BEZPIECZEŃSTWO	43
WYKRES 14. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - PRZESTĘPCZOŚĆ.....	44
WYKRES 15. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - BEZROBOCIE	45
WYKRES 16. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - ALKOHOLIZM.....	45
WYKRES 17. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - NARKOMANIA.....	46
WYKRES 18. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - BIEDA	46
WYKRES 19. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - PRZEMOC W RODZINIE.....	47
WYKRES 20. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO SZKÓŁ.....	48
WYKRES 21. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO SIECI HANDLOWO – USŁUGOWEJ	48
WYKRES 22. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO MIEJSC I INSTYTUCJI REKREACJI I SPORTU	49
WYKRES 23. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO MIEJSC PRZEZNACZONYCH DO ZABAW DLA DZIECI	50
WYKRES 24. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO INSTYTUCJI KULTURALNYCH I ROZRYWKOWYCH	50
WYKRES 25. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - DOSTĘP DO PODSTAWOWYCH MEDIÓW (WODA, KANALIZACJA)	51
WYKRES 26. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - NATĘŻENIE HAŁASU ULICZNEGO	52
WYKRES 27. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - STAN DRÓG I CHODNIKÓW	52
WYKRES 28. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - STAN OŚWIETLENIA ULICZNEGO	53
WYKRES 29. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - PARKINGI DLA SAMOCHODÓW	54

WYKRES 30. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - STAN ZABYTEKÓW	54
WYKRES 31. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - STAN INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ.....	55
WYKRES 32. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - CZYSTOŚĆ ULIC I BUDYNKÓW	56
WYKRES 33. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - JAKOŚĆ I UTRZYMANIE ZIELENI MIEJSKIEJ.....	56
WYKRES 34. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - ZANIECZYSZCZENIE ŚRODOWISKA	57
WYKRES 35. INTENSYWNOŚĆ WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM - POŁĄCZENIA KOMUNIKACYJNE	58
WYKRES 36. PYTANIE: CZY WEDŁUG PANA(I) REWITALIZACJA MIASTA (JEGO ODNOWA I OŻYWIENIE) JEST DZIŚ PROBLEMEM WAŻNYM DLA MIESZKAŃCÓW?	58
WYKRES 37. PYTANIE: GDYBY MIAŁ(A) PAN(I) JESZCZE RAZ MOŻLIWOŚĆ WYBORU, TO CZY CHCIAŁ(A)BY PAN(I) MIESZKAĆ NA OBSZARZE WSKAZANYM DO REWITALIZACJI?.....	59
WYKRES 38. STRUKTURA MIESZKAŃCÓW MIASTA WEDŁUG PŁCI	64
WYKRES 39. LICZBA MIESZKAŃCÓW W MIEŚCIE ŁABISZYN WRAZ Z TRENDEM	64
WYKRES 40. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI NA LATA 2008 – 2035 DLA WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO - POMORSKIEGO	65
WYKRES 41. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI NA LATA 2008 – 2035 DLA POLSKI.....	65
WYKRES 42. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN.....	69
WYKRES 43. STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW MIASTA ŁABISZYN	70
WYKRES 44. LICZBA MIESZKAŃ NA TERENIE MIASTA ŁABISZYN	73
WYKRES 45. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA TERENIE MIASTA WRAZ Z TRENDEM.....	77
WYKRES 46. WYKAZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WEDŁUG SEKCJI PKD (DANE ZA 2008 R.) ...	79